100. sayı

Ruminant Performans

Ruminant Veteriner Hekimliği Dergisi Sayı 100 06 - 07 / 2022

www.performansdergileri.com

5. Uluslararası Çiftlik Hayvanlarında Fertilite ve Meme Sağlığı Kongresi

Buzağı kayıplarının önüne geçebilmek mümkün

Yem Sektör Politikaları 2020-2024

Maymun Çiçeği Virüsü; bulaşma yolları, belirtileri ve önleme yöntemleri

TÜİK Tarımsal girdi fiyat endeksinde en düşük yıllık değişim oranı % 32.06 ile veteriner harcamaları oldu

Yeni doğan buzağıları ishal ile seyreden hastalıklardan korumak için neler yapılmalıdır?

Koyun ve keçilerin hücre içi düşmanı: *Brucella melitensis*



HIPRA
AŞININ KİTABINI YAZDI

Veteriner Hekim
Serkan Biçer
HIPRA TÜRKİYE
Genel Müdürü

Türkiye'den Dünyaya Biyoteknoloji

BIOTECHNOLOGY FROM TURKEY TO THE WORLD

Dollvet ürettiği yüksek nitelikli biyoteknoloji ürünleri ile insan, hayvan ve çevre sağlığının korunması için çalışıyor.

Dollvet

BİYOTEKNOLOJİ



Biyoteknolojik ürün yatırımları, bağımsız dünya ülkelerinin tamamı için stratejik bir öneme sahiptir. Dollvet, modern altyapısı, gelişmiş uzman kadroları ve tecrübesiyle ülkemiz ve dünya için üst düzey biyoteknoloji ürünleri geliştirmeye ve üretmeye devam edecektir.

Dollvet

BİYOTEKNOLOJİ

içindekiler



Haber 4

HIPRA, INMEVA ile çığır açıyor



Röportaj

HIPRA TÜRKİYE Genel Müdürü Veteriner Hekim Serkan Biçer

Aşının kitabını yazdık

12



Haber 18

5. Uluslararası Çiftlik Hayvanlarında Fertilite ve Meme Sağlığı Kongresi



Haber 24

TÜİK Tarımsal girdi fiyat endeksinde en düşük yıllık değişim oranı % 32.06 ile veteriner harcamaları oldu



Haber 28

"2021-2022 Mezuniyet ve Meslek Yemini Töreni" çoşkuyla gerçekleştirildi



Haber 30

İnterhas Ana Sponsorluğunda VII. Uluslararası ICAVST Kongresi gerçekleştirildi



Haber 32

Buzağı kayıplarının önüne geçebilmek mümkün



Makale 36

Maymun Çiçeği Virüsü; bulaşma yolları, belirtileri ve önleme yöntemleri



Makale 42

Prof.Dr. Ayhan BAŞTAN

Yeni doğan buzağıları ishal ile seyreden hastalıklardan korumak için neler yapılmalıdır?



Makale 50

Koyun ve keçilerin hücre içi düşmanı: *Brucella melitensis*

Haber 54

MSD Hayvan Sağlığı Genel Müdürü Burhan Hacı:



MSD Hayvan Sağlığı olarak tüm canlıların sağlığı ve refahı için çalışıyoruz



Rapor 56-64

Yem Sektör Politikaları 2020-2024

Sahibi ve Yazı İşleri Md.
Aslan SARIZEYBEK 0532 425 90 93
performansgazetesi@gmail.com

Sayfa tasarım grafik: Aslan SARIZEYBEK

Bölge temsilcileri:

Ankara temsilcisi:
Vet. Hek. Yeşim Yılmaz 0535 851 73 12

İzmir temsilcisi:
Vet. Hek. Hakan Boyar 0533 414 15 32

Malatya temsilcisi:
Vet. Hek. Mehmet Erkan Doğan 0532 626 90 42

Yönetim yeri:
Ağaoğlu My Town Sitesi A2 Blok D:35 Tepeüstü Ümraniye - İstanbul 0216 / 650 17 63
Baskı yeri:
Ege Reklam ve Basım Sanatları San. Tic. Ltd. Şti. Esatpaşa Mah. Ziyapaşa Cad. No:4/1 Ataşehir İstanbul Tel: 0216 470 44 70
Sertifika No: 45604
Yayın türü:
Ulusal, süreli, aylık dergidir.

Dergimizde yayınlanan makalelerin sorumlulukları yazarlarına aittir.
İzin alınmadan kullanılamaz.

Elektrolit desteğinde
Tercih sizin





CAPSIBAC® EFFERVESCENT TECHNOLOGY

Diaproof™ Pro

Psyllium katkılı elektrolit desteği

- Psyllium dışkının geçişini yavaşlatır, besinlerin emilimini artırır, bağırsak mukozasını korur, patojenleri bağlar.
- Yüksek tamponlama kapasitesi metabolik asidozu azaltır. (SID: 69 mmol/l)

Enerlyte® Plus

Probiyotik katkılı elektrolit desteği

- Karıştırma kolaylığı ve mükemmel lezzet için efervesan, tatlandırılmış formül.
- Probiyotikler bağırsak mikroflorasını eski haline getirir ve bağırsak sağlığını iyileştirir.
- Yüksek tamponlama kapasitesi metabolik asidozu azaltır. (SID: 79 mmol/l)

Shaping the future of animal health

Virbac

HIPRA

INMEVA® İLE ÇIĞIR AÇIYOR!

CHLAMYDIA VE *SALMONELLA* ABORTLARINA KARŞI ÇİFT YÖNLÜ KORUMA!



HIPRA TÜRKİYE'nin ana sponsoru olduğu 5. Uluslararası Çiftlik Hayvanlarında Fertilite ve Meme Sağlığı Kongresi 26-29 Mayıs 2022 tarihlerinde KKTC'de düzenlendi. Akademisyenler, çiftlik hekimleri ve klinisyen hekimlerin yoğun ilgi gösterdiği kongre 550'yi aşkın veteriner hekime ev sahipliği yaptı.

Kongrenin Ana Sponsoru olan **HIPRA TÜRKİYE**, kongre bilimsel programı içerisinde düzenlediği iki uydu sempozyum ve **HIPRA** stand alanında gerçekleştirdiği **"UZMANINA SORUN"** etkinlikleri ile kongreye önemli katkı veren firmalardandı. Kongreye katılan akademisyenler ve veteriner hekimler, **HIPRA**'nın düzenlediği uydu sempozyumlarına yoğun ilgi gösterdi ve oturumlar tam dolulukla gerçekleşti.

Kongre bilimsel programının birinci ve ikinci gününde **HIPRA** stand alanında düzenlenen **"UZMANINA SORUN"** etkinliklerinde uzman akademisyenler ve **HIPRA** teknik personelleri katılımcılar ile buluştu. Güncel konuların ve veteriner klinik sahaya yönelik tecrübelerin paylaşıldığı etkinlikler yoğun ilgi gördü ve katılımcılar tarafından çok beğenildi.

●Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı öğretim üyesi **Prof. Dr. Sezgin Şentürk** "Viral ve Bakteriyel Pnömoniden Korunma Stratejilerini Uzmanına Sorun" konulu,

●Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Viroloji Ana Bilim Dalı öğretim üyesi **Prof. Dr. Veysel Soydal Ataseven** "Sığırlarda BVDV, IBR, PI-3 ve BRSV Enfeksiyonlarından Korunma ve Kontrol Stratejilerini Uzmanına Sorun" konulu,

●Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Veteriner Fakültesi Doğum ve Jinekoloji Ana Bilim Dalı öğretim üyesi **Prof. Dr. Yaşar Ergün** "Mastitis'ten Korunma Stratejilerini Uzmanına Sorun" konulu,

●**HIPRA** Global Marka Müdürü **Dr. Pablo Nunez Ulibarri** "*Chlamydia* ve *Salmonella* Kaynaklı Abortlar ve Korunma Stratejileri konularında **"Uzmanına Sorun"** etkinliklerinde veteriner hekimlerle buluştular. Çiftlik hekimleri ve klinisyen hekimlerin yoğun ilgi gösterdiği etkinliklerde katılımcıların tüm sorularının cevaplandığı, sahaya yönelik pratik bilgilerin ve deneyimlerin paylaşıldığı mesleki sohbetler gerçekleştirildi.





Prof. Dr. Sezgin Şentürk (solda) ve **Prof. Dr. Veysel Soydal Ataseven** (sağda) "Uzmanına Sorun" etkinliğinde veteriner hekimlerin sorularını yanıtladı.



HIPRA Global Küçük Ruminant Marka Müdürü Dr. Pablo Nunez Ullibarri

HIPRA TÜRKİYE'nin düzenlediği ilk uydu sempozyumunda, **HIPRA** Global Küçük Ruminant Marka Müdürü **Dr. Pablo Nunez Ullibarri**, **HIPRA**'nın *Chlamydia* abortus ve *Salmonella* Abortusovis kaynaklı abortlara karşı geliştirdiği ve bu alanda ülkemizde ruhsatlı ilk ürün olan, yenilikçi ve benzersiz aşısı **INMEVA®**'nın lansman sunumunu gerçekleştirdi. Uydu sempozyumu sonrası **Dr. Pablo Nunez Ullibarri**'ye **HIPRA**'nın abortlardan korunma ile ilgili yeni stratejisini ve **INMEVA®** isimli yeni ürünü hakkında merak edilen soruları yönelttik.

Koyun ve keçi yetiştiriciliğinde abortların önemi nedir?

Abortlar, koyun ve keçi yetiştiriciliğinde tüm dünyada karşılaşılan en yaygın sorunlardan biridir. Her koyun ve keçi yetiştiricisinin temel amacı, mümkün olduğu kadar çok et ve/veya süt üretmektir; bu amaca ulaşmak için her yıl hayvanların sağlıklı bir şekilde doğum yapmaları şarttır. Yetiştiriciler için verimliliğin önündeki en büyük tehdit ise abortlardır ve telafisi imkansız ekonomik kayıplara neden olurlar. Bu nedenle, küçük ruminant yetiştiriciliğinde abortların kontrolü büyük önem taşımaktadır.

Bir abortun yetiştiricilere maliyeti nedir?

Bu yaygın sorunun, küçükbaş hayvan sektörü üzerinde büyük bir ekonomik etkisi vardır. Abortun maliyeti hakkında konuşmak gerekirse kuzu ve oğlak kaybı, üretilemeyen süt, tedavi maliyetleri ve hayvanlar tekrar doğum yapana kadar en az 7 ay boyunca beslenme maliyetini de göz önünde bulundurmalıyız. Bir abort vakasının maliyetine yönelik yapılan çalışmalarda etçi koyun işletmelerinde 1.500 TL'nin ve sütçü koyun işletmelerinde ise 2.300 TL'nin üzerinde bir maliyete sebep olabileceği hesaplanmıştır.



İşletmelerde hangi tip abortlarla karşılaşılmaktadır?

Çok sayıda faktörün aborta neden olabileceğini biliyoruz fakat sınıflandırmamız gerekir ise 2 ana abort tipi ile karşılaştığımızı söyleyebilirim.

●Doğal abortlar (non-enfeksiyöz abortlar): Çiftlikte her zaman karşılaşılabilen travma, stres, nutrisyonel vb. faktörlerin neden olduğu ancak kontrolü nispeten kolay olan abortlardır.

●Bulaşıcı abortlar (enfeksiyöz abortlar): Genellikle birkaç patojenin (virüsler, bakteriler ve parazitler) neden olduğu enfeksiyöz abortlardır. Enfeksiyöz abortlar sürülerde çok sıklıkla abort salgınlarına neden olarak yetiştiriciler için kontrolü zor ve telafisi imkansız ekonomik kayıplara neden olurlar.

Ülkemizde ve dünyada *Chlamydia abortus*, *Salmonella* Abortusovis, *Brucella melitensis*, *Toxoplasma gondii*, Border disease virüsü gibi çeşitli patojenler küçük ruminantlarda abortlara neden olan başlıca patojenlerdir. *Chlamydia abortus*, Türkiye'deki koyun ve keçi çiftliklerinde abortlara neden olan en yaygın abortif patojenlerden biridir. 2020 yılında hakemli bir dergide yayınlanan makalede Marmara bölgesindeki küçük ruminantlardaki Klamidyozis'in serolojik araştırmasına göre, bu patojenin prevalansı Türkiye'de gerçekten yüksektir. Bu yayında, bu çalışmaya dahil edilen sürülerin %62,7'sinin *Chlamydia abortus* için seropozitif olduğu sonucuna varılmıştır.

***Chlamydia abortus* hangi reprodüktif kayıplara yol açar? Hastalık nasıl bulaşır?**

Koyun ve keçilerde görülen enzootik abortların nedeni *Chlamydia abortus* etkenidir. *Chlamydia abortus*, gebelik öncesinde veya gebelik esnasında hayvanlara bulaşır ve gebeliğin son döneminde abortlara neden olur. Abort sonrası saçılan etkenler ile sürüdeki diğer hayvanlarda enfekte olur ve bu hayvanlar enfeksiyondan kısa bir süre sonra abort yaparlar. Bu durum, sürülerde abort fırtınaları olarak adlandırılan olguya neden olur (gebe hayvanların %30'undan fazlası çok kısa süre içerisinde abort yapabilir). *Chlamydia abortus*, enfekte olan hayvanlarda gebeliğin son döneminde (gebeliğin 90'ıncı günlerinden itibaren) abortlara, prematüre kuzu ve oğlak doğumlarına ve tabii ki ölü doğumlara neden olur. Koyunlar, *Chlamydia abortus* etkenini oral-nazal yolla alarak enfekte olurlar. Ana bulaşma kaynağı abort yapan hayvanların plasenta, fetüs ve vajinal akıntılarıyla saçılan bakterilere direkt temas ile gerçekleşir.



INMEVA® İLE ÇIĞIR AÇIYORUZ!

CHLAMYDIA VE *SALMONELLA* ABORTLARINA KARŞI ÇİFT YÖNLÜ KORUMA!

İLK ve TEK

- *Chlamydia* kaynaklı **reprodüktif problemlerde %74 azalma**[1]
- *Salmonella* kaynaklı **reprodüktif problemlerde %55 azalma**[1]
- ***Chlamydia* saçılımında %55 azalma**[1]
- ***Salmonella* Abortusovis saçılımında %58 azalma**[1]
- **Laktasyon ve gebelikte güvenli** kullanım[2]
- Eş zamanlı **sürü aşılaması**[2]
- 5, 25 ve 125 dozluk flakonlarda **esnek kullanım**



AŞI KORUR KAZANDIRIR

Referanslar: 1. *Fontseca M. et al. Efficacy of a new inactivated vaccine against Chlamydia abortus and Salmonella enterica serovar Abortusovis experimental challenges of pregnant ewes. EMAC 5, Odessa, October 2018. Poster session (FP 5).* **2.** *Data on file.*

INMEVA *Chlamydia abortus* ve *Salmonella abortusovis*'e karşı inaktif aşı. Enjeksiyonluk süspansiyon. **KALİTATİF VE KANTİTATİF BİLEŞİM:** Doz başına (2 ml) içerik: **Aktif Madde:** İnaktif *Chlamydia abortus*, A22 suşu RP*≥1. İnaktif *Salmonella enterica subsp enterica serovar Abortusovis*, Sao suşu RP*≥1. *Bağıl Potens, etkinliği kanıtlanmış referans aşı kullanılarak ELISA ile belirlenir. **Adjuvanlar:** Alüminyum hidroksit (Alüminyum) 5,29 mg. DEAE Dekstran 20 mg. **FARMASÖTİK ŞEKLİ:** Enjeksiyonluk süspansiyon. Fildişi rengi. **KLİNİK ÖZELLİKLER: Hedef türler:** Koyunlar (dişi koyunlar) **Her bir hedef tür için kullanım alanı:** Hayvanlarda, *Chlamydia abortus* kaynaklı klinik belirtilerin (abort, ölü doğum, erken mortalite ve hipertermi) ve *Salmonella Abortusovis* kaynaklı abortların azaltılması ile enfekte hayvanlardan her iki patojenin saçılımının azaltılması için aktif immünizasyon sağlamak amacıyla kullanılır. **Kontrendikasyonlar:** Aktif maddeye veya yardımcı maddelerden herhangi birine aşırı duyarlılık durumunda kullanmayınız. **Her bir hedef tür için özel uyarılar:** Sadece sağlıklı hayvanları aşılayınız. *Chlamydia abortus* ve/veya *Salmonella Abortusovis* kaynaklı reprodüktif bozuklukların tekrarlandığı çiftliklerde, sürüde yüksek seviyede bağışıklığın korunması tavsiye edilir. **Kullanıma ilişkin özel uyarılar:** (i) Hayvanlarda kullanıma ilişkin özel uyarılar: Bulunmamaktadır. (ii) Ürünü uygulayana ilişkin özel uyarılar: Kaza ile kendine enjeksiyon durumunda acilen tıbbi yardım alınız ve ürün prospektüsünü/etiketini hekime gösteriniz. (iii) Diğer uyarılar. **İstenmeyen etkiler (sıklık ve şiddeti):** Aşılamadan bir hafta sonra elle hissedilen lokal reaksiyonlara çok yaygın olarak rastlanır. Vakaların çoğunda reaksiyon hafif veya orta seviyede olup ve herhangi tedavi uygulamadan 2 hafta içerisinde azalır. Bazı istisnai durumlarda reaksiyonlar 6 cm boyutuna ulaşabilir ancak herhangi bir tedaviye gerek olmadan 2 gün içerisinde hızla geriler. Aşılamadan 1 gün sonra çok yaygın olarak 1°C'ye varan vücut sıcaklığı artışı görülür. Hafif artış 24 saat içerisinde kendiliğinden geçer. İstenmeyen etkilerin sıklığı aşağıdaki tanımlanır: -Çok yaygın (10 hayvanda 1 den fazla advers etki gözleniyorsa) -Yaygın (100 hayvanda 1'den fazla ama 10'dan az hayvanda advers etki gözleniyorsa) -Seyrek (1.000 hayvanda 1'den fazla ama 10'dan az hayvanda advers etki gözleniyorsa) -Nadir (10.000 hayvanda 1'den fazla ama 10'dan az hayvanda advers etki gözleniyorsa) -Çok nadir (istisnai raporlamalar dahil, 10.000 hayvanda 1'den az hayvanda advers etki gözleniyorsa) **Gebelik, laktasyon ve yumurtlama döneminde kullanımı: Aşının gebelik ve laktasyon döneminde güvenliği yanı sıra gebeliğin ikinci üç ayında etkinliği ortaya konmuştur.** Gebeliğin son ayında kullanılması tavsiye edilmez. **Diğer tıbbi ürünlerle etkileşim ve diğer etkileşim şekilleri:** Bu ürünün bir başka veteriner tıbbi ürün ile birlikte kullanıldığında güvenlik ve etkinliğine ilişkin bilgi bulunmamaktadır. Bu aşının başka bir veteriner tıbbi üründen önce veya sonra kullanılmasına ilişkin karar vakaya göre verilmelidir. **Dozaj ve kullanım yolu:** 5 aylıktan itibaren dişi koyunlarda kullanılır. Doz: Deri altı enjeksiyon yolu ile 2 ml, omuzun arkasında kaburga bölgesine (lateral torasik bölge) uygulanır. Temel aşılama: Hayvanlara 2 doz aşı, 3 hafta ara ile uygulanır. İlk doz suni tohumlama veya çiftleşmeden en az 5 hafta önce uygulanmalıdır; ikinci doz ilk aşılamadan 3 hafta sonra uygulanır. Yeniden aşılama: Temel uygulamadan sonraki bir sene içerisinde, her suni tohumlama veya çiftleştirme öncesinde bir güçlendirici doz (2 ml) uygulanmalıdır. **Doz aşımı, varsa semptomlar, acil prosedürler, antidotlar:** Doz aşımı durumunda prospektüste belirtilenler dışında herhangi istenmeyen etki görülmemiştir. **Kalıntı arınma süreleri (sıfır gün olanlar da dahil):** Et ve sütte kalıntı arınma süresi "0" gündür. **İMMUNOLOJİK ÖZELLİKLER:** Farmakoterapötik grup: İnaktif bakteriyel aşılar (mycoplasma, toksoid ve klamidia dahil). ATCvet kodu: QI04AB. **FARMASÖTİK ÖZELLİKLER: Yardımcı maddeler:** Alüminyum hidroksit. DEAE Dekstran. Simetikon emülsiyon. Disodyum fosfat dodekahidrat. Potasyum klorür. Potasyum dihidrojen fosfat. Sodyum klorür. Enjeksiyonluk su. **Geçimsizlikler:** Diğer veteriner tıbbi ürünler ile karıştırmayınız. **Raf ömrü:** Ambalajlanmış veteriner biyolojik ürünün raf ömrü: 2 yıl. Birincil ambalaj açıldıktan sonraki raf ömrü: 10 saat. **Muhafaza şartları:** 2°C – 8°C'de muhafaza ediniz. Güneş ışığından koruyunuz. Dondurmayınız. **Birincil ambalajın niteliği ve kompozisyonu:** 10, 50, 100 ve 250 ml'lik polietilen (PET) şişeler, kauçuk tıpa ve kapaklar ile kapatılır. Ticari takdim şekli: -Kutu içerisinde 5 dozluk (10 ml) PET şişe. -Kutu içerisinde 25 dozluk (50 ml) PET şişe. -Kutu içerisinde 50 dozluk (100 ml) PET şişe. -Kutu içerisinde 125 dozluk (250 ml) PET şişe. Tüm ambalaj boyutları satışa sunulmayabilir. **Kullanılmış veya arta kalan ürünün imhasına ilişkin özel önlemler:** Kullanılmış veya arta kalan ürün ilgili mevzuata göre imha edilmelidir. **PAZARLAMA İZNİ İLK VERİLME VEYA YENİLEME TARİHİ:** 03.03.2022 **PAZARLAMA İZNİ SAHİBİNİN ADI VE ADRESİ:** HIPRA VETERİNER MÜSTAHZARLARI TİCARET. LTD. ŞTİ. Y. Dudullu Mh. Necip Fazıl Bulvarı Keyap Çarşı Sit. B 2 Blok, No:44/29 Ümraniye/İSTANBUL Tel: (216) 526 60 00 Web adresi: www.hipra.com

HIPRA

HIPRA TÜRKİYE
Hipra Veteriner Müstahzarları Ticaret Limited Şirketi · Yukarı Dudullu Mahallesi Necip Fazıl Bulvarı Keyap Çarşı Sitesi B2 Blok No: 44/29 · 34775 Ümraniye, İstanbul · Türkiye
Tel: (0216) 526 60 00 · Faks: (0216) 526 60 01 · turkey@hipra.com · www.hipra.com



Patojenin sağlıklı hayvanları enfekte etme kapasitesi çok yüksektir ve kısa süre içerisinde sürüde endemik bir hastalık haline gelir. Enfekte hayvanlarda hastalık latentlik gösterir. Abort sonrası gelişen doğal bağışıklık 1-2 yıl abortları engelleyebilir fakat bu süre sonunda hayvanlar tekrar abort yaparlar. Hastalık kaynaklı gelişen doğal bağışık yanıt, etken saçılımını engellemez ve abort yapan hayvanlar izole edilmez ise sürüdeki sağlıklı hayvanlarda kısa süre içerisinde enfekte olurlar. Bu nedenle, kontrolü zor bir hastalıktır. Hastalığın kontrolünde abortların ve etken saçılımının azaltılması için biraz zamana, koruyucu hekimlik önlemlerinin uygulanmasına ve yenilikçi bir aşı ile sürü bağışıklığı gelişimine ihtiyaç vardır.

***Salmonella* Abortusovis'ten bahsetmemiz gerekirse hayvanlar nasıl enfekte olur; hangi reprodüktif kayıplara neden olur?**

Salmonella Abortusovis erken ve geç dönem abortlara, prematüre kuzu ve oğlak gelişimine, zayıf kuzu ve oğlak doğumuna ve anaç hayvanlarda metritis ve retensiyo secundinarium patolojilerine neden olmaktadır. *Salmonella* Abortusovis içinde temel bulaşma yolu *Chlamydia abortus*'ta olduğu gibi oral-nazal yoldur. Abort yapan hayvanlar, hastalık etkenini plasenta, fetüs, vajinal akıntılar, süt, kolostrum ve dışkı ile saçarlar. Bu nedenle hastalığın kontrolü oldukça zordur.

Çiftliklerde abortları nasıl kontrol edebilir?

Çiftlikte enfeksiyöz abortlarla karşı karşıya kalındığında çeşitli koruyucu hekimlik önlemleri uygulanmalıdır.

Biyogüvenlik önlemleri:

- Aşılanmamış sürülerden veya geçmiş yıllarda abort problemi yaşadığı bilinen sürülerden hayvan satın almaktan kaçınılmalıdır.
- Abort yapan hayvan tanımlanmalı ve diğer hayvanlardan izole edilmelidir.
- Abort yapan hayvanların plasenta ve fetüslerinin uzaklaştırılması ve imhasıdır.
- Doğumhane ve kuzulama alanları düzenli olarak temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir.

Tanı:

Çiftlikten sorumlu veteriner hekim, abortların bulaşıcı patojenlerden kaynaklandığından şüpheleniyorsa bulaşıcı patojenlerin varlığını doğrulamak için fetüs, vajinal svap ve plasentadan alacağı numuneleri laboratuvara gönderip en kısa sürede etken tespiti talep etmelidir. Kesin tanı için mümkün olan en kısa sürede harekete geçmek çok önemlidir.

Aşı:

Çiftlikte aborta neden olan patojenlerin *Chlamydia* ve/veya *Salmonella* olduğunu onayladığında sürüdeki tüm hayvanlar mümkün olan en kısa sürede aşılanmalıdır.

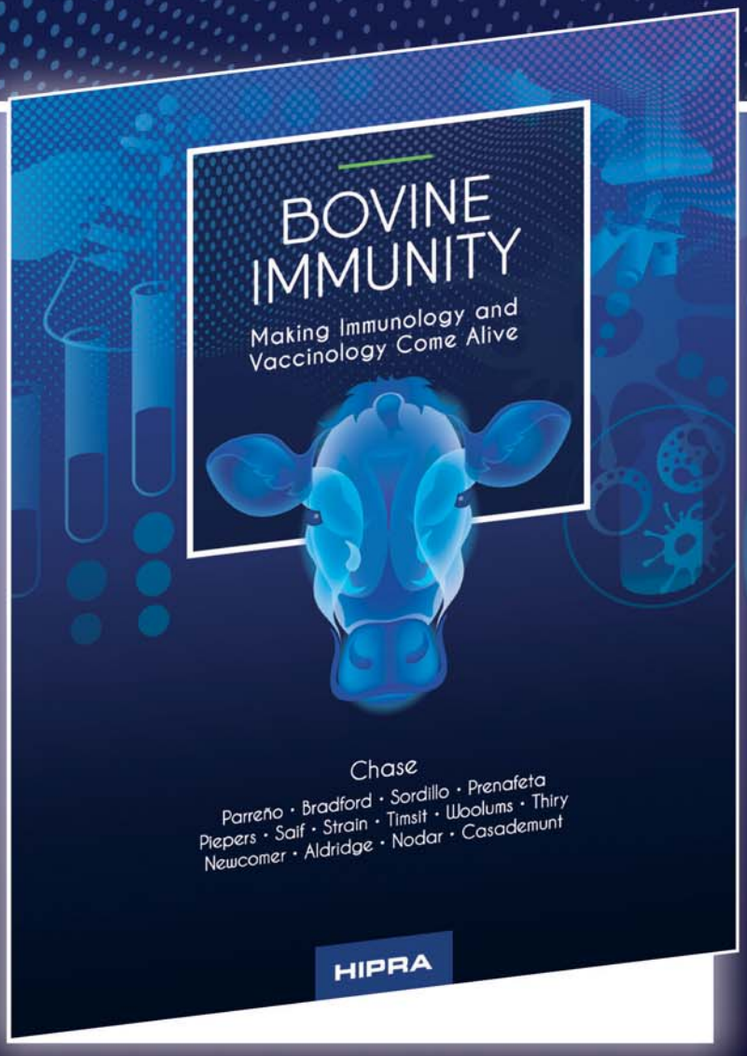
<u>Çünkü aşı uygulaması;</u>

- Enfekte hayvanlardan bakteri saçılımını azaltmanın tek yoludur.
- Endemik abortları kontrol etmenin en iyi yoludur.

Antibiyotikler soruna çare olabilir mi?

Antibiyotik kullanımı, yalnızca bir abort salgınıyla karşı karşıya kalındığında acil bir eylem olmalıdır. Antibiyotikler soruna kesinlikle çözüm değildir; çünkü abortlarda kısıtlı etkinlikleri vardır, antibiyotik tedavisinden kısa bir süre

Aşının Kitabını Yazdık



AŞI KORUR KAZANDIRIR

HIPRA

HIPRA TÜRKİYE
Hipra Veteriner Müstahzarları Ticaret Limited Şirketi · Yukarı Dudullu Mahallesi Necip Fazıl Bulvarı
Keyap Çarşı Sitesi B2 Blok No: 44/29 · 34775 Ümraniye, İstanbul · Türkiye
Tel: (0216) 526 60 00 · Faks: (0216) 526 60 01 · turkey@hipra.com · www.hipra.com





sonra enfekte hayvanlarda abortlar tekrar başlar. Ayrıca antibiyotik uygulamaları abort yapan hayvanlardan bakteri saçılımını azaltmaz. Bu nedenlerle, abortlara karşı antibiyotik kullanımı hastalığın kontrolünü sağlamaz!

Abortlara karşı HIPRA'nın sunduğu çözüm nedir? Bize INMEVA®'nın arkasındaki üretim teknolojisini anlatır mısız?

INMEVA® İLE ÇIĞIR AÇIYORUZ!

CHLAMYDIA ve *SALMONELLA* ABORTLARINA KARŞI ÇİFT YÖNLÜ KORUMA

Chlamydia ve *Salmonella*'nın kontrolü için aşılama şarttır. Şu ana kadar Türkiye'de bu patojenlere karşı herhangi bir aşı mevcut değildi ama bu durum **HIPRA** sayesinde değişti ve Türkiye'de abortları kontrol altına almak için geliştirdiğimiz yeni bir aşıyı veteriner hekimlerin ve sektörümüzün hizmetine sunuyoruz. Bu büyük sorunu kontrol altına almanıza yardımcı olacak aşının adı **INMEVA®**

INMEVA®, *Chlamydia* ve *Salmonella*'ya karşı yenilikçi ve benzersiz bir aşıdır; **INMEVA®**, bu 2 ana patojene karşı hem abortları hem de saçılımı azaltan tek inaktive aşıdır.

INMEVA®'nın benzersiz bir aşı olmasını sağlayan bazı sonuçları sizlerle paylaşmak isterim,

• *Chlamydia abortus* kaynaklı **reprodüktif problemlerde %74 azalma[2] sağlar.**

• *Salmonella Abortusovis* kaynaklı **reprodüktif problemlerde %55 azalma[2] sağlar**.

• *Chlamydia abortus* **saçılımında %55 azalma[2] sağlar.**

• *Salmonella Abortusovis* **saçılımında %58 azalma[2] sağlar.**

INMEVA® küçük ruminant sektöründe bir aşıda ilk defa kullanılan yenilikçi ve benzersiz bir inaktivasyon teknolojisi ve yine küçük ruminant sektöründe ilk kez kullanılan yenilikçi bir adjuvan kompozisyona sahiptir.

INMEVA®'yı benzersiz kılan temel özelliklerini açıklamak gerekirse;

• Yenilikçi İnaktivasyon Teknolojisi: **HIPRA** patentli yenilikçi ve benzersiz inaktivasyon teknolojisi ile *Chlamydia* etkeninin DNA zincirinin kırılımı ile inaktivasyonu sağlanırken, bağışıklık yanıtın oluşumunda önemli rolü olan dış membran proteinleri (MOMP, OMP, LPS, etc.) bozulmadan korunur [3,4,5]. Bu sayede, yüksek bağışıklık seviyeleri sağlanır.

• Antijen Konsantrasyonu: Yüksek konsantrasyonda aşı antijeni içerir;

• Yenilikçi Adjuvan Kombinasyonu: Alüminyum hidroksit ve DEAE-dekstran içeren yenilikçi adjuvan kombinasyonu, bağışıklık sistemine yüksek miktarda aşı antijeni sunar. **INMEVA®** ile aşılama, enfeksiyonun kontrolünde gerekli olan hem humoral hem de hücresel immün yanıtın gelişimini sağlar.

Son olarak abortların kontrolünde meslektaşlarımıza neler söylemek istersiniz?

●Enfeksiyöz abortlar, ekonomik etkisi nedeniyle koyun ve keçi yetiştiriciliğinde verimliliğin önündeki en önemli tehdittir.

●*Chlamydia* ve *Salmonella*, küçük geviş getiren hayvanlarda abortlara neden olan en yaygın 2 patojendir.

●Biyogüvenlik önlemlerinin uygulanması ve aşılama *Chlamydia* ve *Salmonella*'nın neden olduğu abortları kontrol etmenin tek yoludur.

●Abortların önlenmesinde koruyucu hekimlik önlemlerinin uygulanması ve **INMEVA®** (biyogüvenlik ve aşılama) ile aşılamanın sürekliliği esastır.

NASIL KULLANACAĞIZ!

1 doz **INMEVA®** 2 ml/hayvan dozunda, deri altı yolla uygulanır.

INMEVA® ile temel aşılama, koç katımı veya suni tohumlamadan 5 hafta önce birinci doz (2 ml/hayvan dozunda deri altı yolla) ve 21 gün sonra ikinci doz şeklinde uygulanır. Temel aşılamadan sonraki bir sene (12 ay) içerisinde güçlendirici 1 doz **INMEVA®** ile aşılama tekrarlanır. **INMEVA®** 5 doz, 25 doz ve 125 dozluk flakonlarda veteriner hekimlerin kullanımına sunulmuştur.



INMEVA® lansman toplantısından sonra, **HIPRA TÜRKİYE Ruminant Teknik ve Pazarlama Müdürü Veteriner Hekim OLGU ÇELİK**'e sorularımızı yönelttik.

Yeni aşınız INMEVA®'nın lansmanını gerçekleştirdiniz, INMEVA®'dan bahseder misiniz?

Son bir yıl içerisinde geniş aşı portföyümüze eklediğimiz, yüksek teknoloji ürünü yenilikçi aşılarımız **UBAC®**, **NASYM®** ve **HIPRABOVIS® SOMNI/Lkt**'nin ardından *Chlamydia* ve *Salmonella* kaynaklı abortlara karşı çift yönlü koruma sağlayan, ilk ve tek aşı olan **INMEVA®**'yı veteriner hekimlerimizin ve küçük ruminant sektörünün hizmetine sunmanın gururunu yaşıyoruz.

INMEVA®, *Chlamydia* ve *Salmonella*'ya karşı yenilikçi ve benzersiz bir aşıdır; **INMEVA®**, bu 2 ana patojene karşı hem abortları hem de saçılımı azaltan tek aşıdır.

INMEVA®, **HIPRA** patentli inaktivasyon teknolojisi ile *Chlamydia*'nın DNA zincirinin kırılımı ile inaktivasyonu sağlanırken, bağışıklık gelişiminde önemli rol oynayan dış membran proteinleri (MOMP, OMP, LPS, etc.) bozulmadan korunur[4],[5]. Bu sayede, uygulandığı hayvanlarda yüksek bağışıklık seviyeleri elde edebiliyoruz. **INMEVA®**'nın yenilikçi adjuvan kombinasyonu, bağışıklık sistemine yüksek miktarda aşı antijeni sunmasını ve böylece hem humoral hem de hücresel bağışık yanıt geliştirmesini sağlıyor. **INMEVA®**'nın yüksek konsantrasyonda aşı antijeni, abortları ve saçılımı azaltan ve hastalığı kontrol altına almamızı sağlayan uzun etkili ve güçlü immün yanıt geliştirir.

"INMEVA®'nın yenilikçi adjuvan kombinasyonu, bağışıklık sistemine yüksek miktarda aşı antijeni sunarak hem humoral hem de hücresel bağışık yanıt gelişimini sağlıyor."

INMEVA® gebelik ve laktasyon döneminde güvenli olmasının yanı sıra gebeliğin ikinci üç ayında etkinliği kanıtlanmıştır[3]. **INMEVA®** ile farklı yaştaki hayvanlar aynı anda aşılanarak sürü bağışıklığı elde edilir; patojenlerin kontrol altına alınması ile sürüdeki yeni enfeksiyon riski azalır.

HIPRA TÜRKİYE standı alanında düzenlenen "Uzmanına Sorun" etkinlikleri ile yine katılımcıların ilgi odağı oldu. "Uzmanına Sorun" etkinlikleri ile neleri hedeflediniz?

HIPRA, Koruyucu Veteriner Hekimlik alanında hayvan sağlığının referans ve öncü firması olarak 70 yıla yakın süredir veteriner hekimlik mesleğine hizmet etmektedir. **HIPRA** olarak, farklı hayvan türlerinde hayvan sağlığının korunmasına yönelik uzmanlaştığımız birçok endikasyona yönelik yüksek kalite standartlarında geliştirdiğimiz çok sayıda yenilikçi aşımız mevcut. Ek olarak, ürettiğimiz farmasotik ürünler, teşhis kitleri ve Akıllı Aşılama Sistemleri (Smart Vaccination) ile hayvan sağlığı sektörüne ve veteriner hekimlik mesleğine çok çeşitli hizmetler sunuyoruz. Sunduğumuz birçok hizmetimizin yanında mesleğimizin gelişimine olan adanmışlığımız ile kanaat önderleri, uzman akademisyenler ve kurumlar ile iş birliği yaparak gerek ülkemizde gerek yurt dışında mesleki bilimsel kongrelere destek sağlıyoruz. **HIPRA TÜRKİYE** olarak bu yılki kongrede **HIPRA** stand alanında düzenlediğimiz **"Uzmanına Sorun"** etkinliğine Uludağ Üniversitesi Veteriner Fakültesi İç Hastalıkları Ana Bilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Sezgin Şentürk, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Viroloji Ana Bilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Veysel Soydal Ataseven, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Doğum ve Jinekoloji Ana Bilim Dalı öğretim üyesi Prof. Dr. Yaşar Ergün ve **HIPRA** Global Küçük Ruminant Marka Müdürü Dr. Pablo Nunez Ulibarri'yi veteriner hekimlerle meslektaşlarımızla buluşturduk. Mesleki güncel konuların konuşulduğu ve sahaya yönelik çözüm önerileri ve tecrübeler paylaşıldı. Katılımcılar, cevaplarını merakla aradıkları tüm sorularını uzman akademisyenlere yüz yüze sorma imkanını yakaladılar. Katılımcıların yoğun ilgisi ve katılımı ile gerçekleşen etkinliklerimiz büyük beğeni topladı ve başarıyla tamamlandı.

Referanslar 1. Serological investigation of ovine chlamydiosis in small ruminants in Western Turkey Mehmet Engin Malal, Mustafa Sencer Karagül, Kadir Akar, ACTA VET. BRNO 2020, 89: 255–261 **2.** Fontseca M. et al. Eficacy of a new inactivated vaccine against Chlamydia abortus and *Salmonella* enterica serovar *Abortusovis* experimental challenges of pregnant ewes. EMAC 5, Odessa, October 2018. Poster session (FP 5) **3.** Data on file. **4.** Protection of Sheep against Chlamydia psittaci Infection with a Subcellular Vaccine Containing the Major Outer Membrane Protein TIN -WEE TAN,t ALAN J. HERRING,* IAN E. ANDERSON, AND GARETH E. JONES. **5.** Antibody Responses to Recombinant Protein Fragments of the Major Outer Membrane Protein and Polymorphic Outer Membrane Protein POMP90 in *Chlamydophila* abortus-Infected Pregnant Sheep Morag Livingstone,1 Gary Entrican,1 Sean Wattegedera,1 David Buxton,1 Iain J. McKendrick,2 and David Longbottom1





HIPRA TÜRKİYE Genel Müdürü Veteriner Hekim Serkan Biçer

"AŞININ KİTABINI YAZDIK"

Serkan Biçer

HIPRA, kongrenin bilimsel programının ikinci günü düzenlediği uydu sempozyumda **"Bovine Immunity Book" (Sığır İmmünolojisi Kitabının)** lansmanını gerçekleştirdi.

Lansman programı iki bölümde gerçekleştirildi. İlk bölümde **HIPRA Global Teknik Müdürü Dr. Santiago Casedemunt Garre"** Aşının Kitabını Yazdık" sloganıyla 'Sığırlarda İmmünite: İmmünoloji ve Aşı Bilimine Pratik Bir Yaklaşım' konulu sunumunda Sığır İmmünolojisi kitabını ve bu değerli eserin hazırlanma sürecini katılımcılar ile paylaştı. Uydu sempozyumunun ikinci bölümde ise **HIPRA Global Marka Müdürü Dr. Martijn Seelie** "BRD'den Korunma Stratejileri: Bağışıklığın Optimizasyonu" konusundaki sunumunu katılımcılar ile paylaştı.

Lansman sonrası **HIPRA TÜRKİYE Genel Müdürü Veteriner Hekim Serkan Biçer** ve **HIPRA Global Teknik Müdürü Veteriner Hekim Dr. Santiago Casademunt** ile bir araya geldik.

Öncelikle **HIPRA TÜRKİYE Genel Müdürü Veteriner Hekim Serkan Biçer**'e sorularımızı yönelttik.



HIPRA olarak Yakın Doğu Üniversitesi Veteriner Fakültesi tarafından düzenlenen 5. Çiftlik Hayvanlarında Fertilite ve Meme Sağlığı kongresinde görkemli bir lansman ile çarpıcı ve iddialı bir sloganla veteriner hekimler için bir kitap tanıtımı yaptınız. **HIPRA** olarak aşı alanındaki uzmanlığınız, güçlü ve geniş aşı portföyünüz ile tanınıyorsunuz.

HIPRA aşının kitabını mı yazdı?

Evet, 'AŞININ KİTABINI YAZDIK'.

Koruyucu Veteriner Hekimlikte Referans olma vizyonunu dile getiren bir firma için daha azını beklemiyorduk. Peki bize HIPRA'nın neden böyle bir kitap yazdığını açıklar mısınız?

Sizinde belirttiğiniz gibi Koruyucu Veteriner Hekimlikte Global Referans vizyonuna sahip belki de dünyada tek çok uluslu global firmayız. Bu konuda o kadar iddialıyız ki bu vizyonumuzu duyurduğumuz 2008 yılından bu yana Ar-Ge çalışmalarımızın tamamını istisnasız olarak yeni ve yenilikçi aşılar, aşı adjuvanları ve akıllı aşılama teknolojilerine yönlendirdik. **HIPRA**, hayvan hastalıklarını korumada 70 yıla yakın bir tarihe sahip. Bu uzun tarihçemiz boyunca, **HIPRA**'daki bilim insanlarımızın birçok farklı hayvan türü için farklı endikasyon alanlarında sayısız yeniliklere imza atarak geliştirdiği çok sayıda inovatif aşıyı veteriner hekimlerin hizmetine sunduk.

Sadece bir kaçına örnek vermem gerekirse;

Ruminant sağlığı alanında,

STARTVAC®, Avrupa Birliği İlaç Ajansında (EMA) sığır *S. aureus*, *Koagülaz negatif stafilokoklar*, *E. coli* ve koliform bakterilerin neden olduğu klinik ve subklinik mastitislere karşı ruhsatlı, biyofilme karşı etkili, sütte ve meme dokusunda antikor tespiti yapılabilen ilk ve tek mastitis aşımızdır.

VIMCO®, koyun ve keçilerde *S. aureus* ve Koagülaz negatif stafilokokların neden olduğu klinik ve subklinik mastitislere karşı dünya genelinde ruhsatlı ilk ve tek mastitis aşımızdır.

UBAC®, Avrupa Birliği İlaç Ajansında (EMA) tarafından *Strep. uberis* kaynaklı klinik ve sub-klinik mastitislere karşı ruhsat almış, dünyadaki ilk ve tek subunit mastitis aşımızdır.

NASYM®, Sığır Respiratorik Sinsityal Virüsü (BRSV) enfeksiyonu kaynaklı klinik bulguları ve virüs saçılımını azaltan Avrupa Birliği İlaç Ajansı (EMA) ruhsatlı tek atenüye canlı BRSV Lym-56 suşu içeren intranazal aşımızdır.

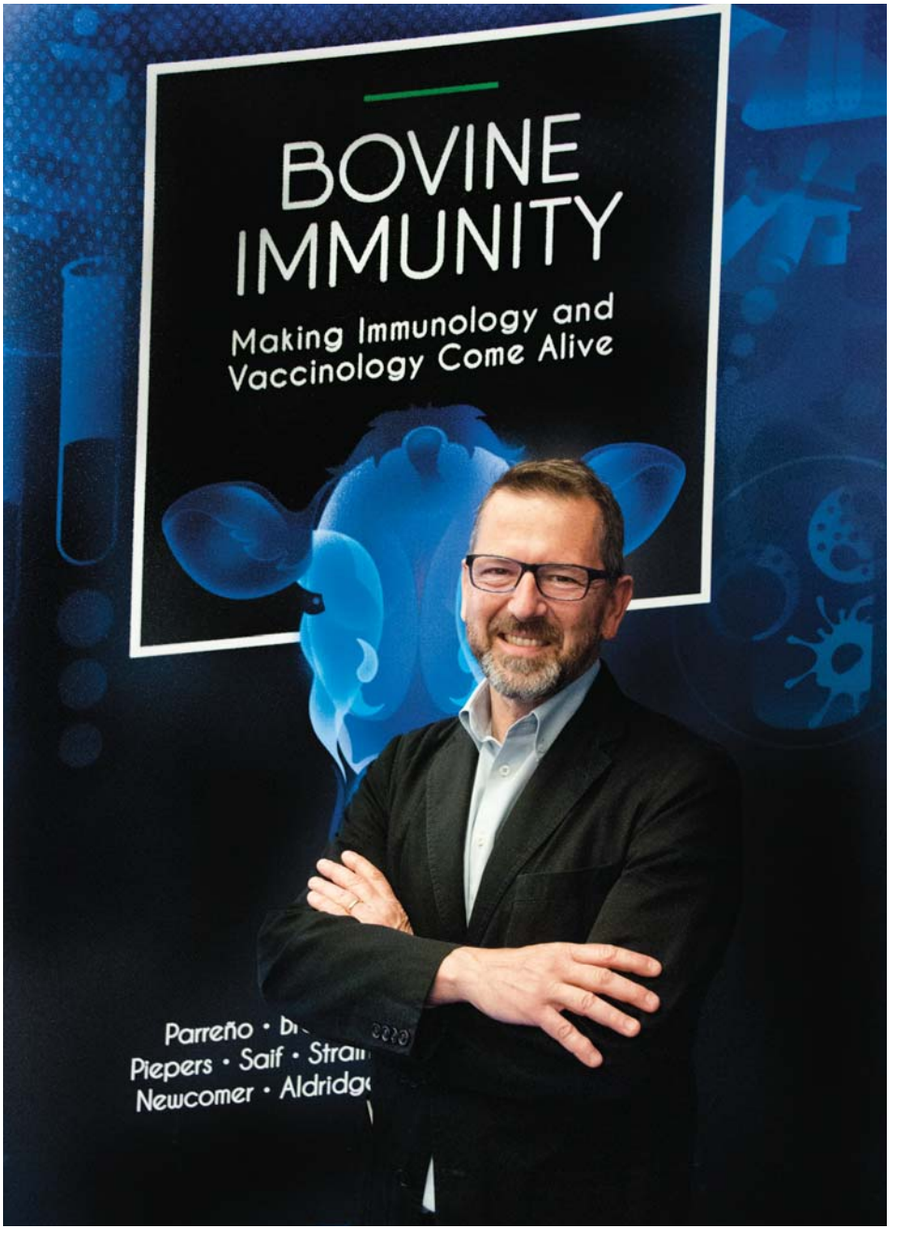
HIPRABOVIS® SOMNI/Lkt, *Mannheimia haemolytica* (Lökotoksin) ve *Histophilus somni*'ye karşı lökotoksoid içeren inaktif aşımızdır. Et ve süt işletmelerinde ciddi ekonomik kayıplara sebep olan bakteriyel pnömoniye karşı güçlü ve uzun süreli koruma sağlar. Akciğer lezyonlarında ve klinik bulgularda azalmadan tutun, antibiyotik kullanımında da azalma sağlar.

Kanatlı sağlığı alanında,

GUMBOHATCH®, Avrupa Birliği İlaç Ajansında (EMA) ruhsatlı, bileşimindeki antikorların immünize tavuk yumurtasından elde edildiği, immünsupresyon yapmaz ibaresi prospektüsünde yer alan, ilk ve tek İmmün-Kompleks Gumboro aşımızdır.

HIPRAGUMBORO® GM97, Avrupa Birliği İlaç Ajansında (EMA) vvIBD virüs enfeksiyonlarına karşı spesifik olarak ruhsat alan ilk canlı gumboro aşısıdır.

EVALON®, Avrupa Birliği İlaç Ajansında (EMA) ruhsatlı, adjuvan içeren ve 10 ay raf ömrüne sahip ilk ve tek canlı damızlık koksidiyoz aşımızdır. Az önce saydığım ve burada sayamadığım daha birçok yenilikçi aşımızla hayvan sağlığını korumada öncü firma konumuna geldik. Son olarak, KKTC'de 5'incisi düzenlenen Çiftlik Hayvanlarında Fertilite ve Meme Sağlığı kongresinde *Chlamydia abortus* ve *Salmonella Abortusovis* kaynaklı abortlara karşı koruma sağlayan **INMEVA®** adlı, yeni aşımızın lansmanını gerçekleştirdik. **INMEVA®**, birçok aşımız gibi kendi alanında ilk ve tek olma özelliğini taşıyor. Özellikle son yıllarda pazara verdiğimiz yeni aşılarımızın tamamı ve



HIPRA Global Teknik Müdürü
Dr. Santiago Casedemunt Garre

diğer aşılarımızın bir çoğu ya kendi endikasyon alanında ilk ve tek veya o endikasyon alanındaki benzer aşılara göre mutlaka bir veya daha fazla alanda yenilik ve avantaj içeren farklı aşılardır. Son 10 yılda, global olarak pazara sunduğumuz 22 farklı aşı ile yeni aşı geliştirme alanında **HIPRA** olarak uzak ara lider firmayız. Bu kadar çok sayıda yeni ve inovatif ürünü geliştirip tamamına yakınına Avrupa Birliği İlaç Ajansından (EMA) ruhsat almak; sofistike bir alt yapı ile kapsamlı ve teknolojik olarak donatılmış bir Ar-Ge departmanı, yetişmiş insan kaynağı, kurumsal yetenek ve yabancıların know-how dediği uzun yıllara dayanan tecrübe ve uzmanlık gerektiriyor.

Aşı alanındaki uzmanlığımızı ve gücümüzü vurgulamak adına, bugün **HIPRA**'nın global gelirlerinin %90'ınından fazlasını aşılarımız oluşturuyor. İşte tüm bu nedenlerle, aşı alanındaki üst düzey uzmanlığımıza güvenerek ''Koruyucu Veteriner Hekimlikte Global Referans'' olarak belirlediğimiz vizyonumuzla **HIPRA**'yı "Daha sağlıklı bir dünya için bağışıklık geliştiriyoruz" şeklinde pozisyonlandırıyoruz. Aşı alanındaki bu tecrübemizi ve uzmanlığımızı veteriner hekim meslektaşlarımızla paylaşabilmek için orijinal adıyla 'Bovine Immunity Book', Türkçe adıyla 'Sığır İmmünolojisi Kitabı'nın tüm dünyada lansmanlarını yapıyoruz. Mesleğimiz veteriner hekimliğe armağan ettiğimiz bu değerli eser, **HIPRA**'nın öncülüğünde çeşitli ülkelerden alanında tanınmış bilim insanları ile iş birliği yapılarak uzun emekler sonucu ortaya çıktı. Koruyucu Veteriner Hekimlikte Referans firma olarak, aşı alanındaki uzmanlığımızı vurgulamak adına kitabımızı 'Aşının kitabını yazdık' sloganı ile tanıtıyoruz. Kitapla ilgili sorularınızı cevaplamak üzere sözü 'Bovine Immunity Book' projesinin lideri, **HIPRA** Global Teknik Müdürümüz Veteriner Hekim Dr. Santiago Casademunt'ye bırakmak istiyorum.

"Kitap, immünolojiden pratik bir şekilde bahsediyor" **HIPRA**'nın, tüm dünyadaki veteriner hekimlere armağan ettiği bu değerli kitabın projesini yöneten **Global Teknik Müdürü Dr. Santiago Casademunt**'a bu harika proje hakkında daha fazla bilgi almak için sorularımızı yönelttik.

Bizlere "Sığır İmmünolojisi: İmmünoloji ve Aşı Bilimine Pratik Bir Bakış" kitabından bahseder misiniz?

HIPRA olarak, özellikle sahada çalışan veteriner hekimler için büyük ruminantlarda aşı ve immünolojiyi güncel ve pratik yönleriyle ele alan, Bovine Immunity adındaki kitabının Türkiye ve Kıbrıs lansmanını KKTC'de düzenlenen 5. Uluslararası Çiftlik Hayvanlarında Fertilite ve Meme Sağlığı Kongresi'nde gerçekleştirdik. Alanında uzman ve tanınmış 15 bilim insanı tarafından ilgi çekici konu başlıklarıyla derlediğimiz "Sığır İmmünolojisi: İmmünoloji ve Aşı Bilimine Pratik Bir Bakış" adındaki kitabımız, sığır bağışıklığı ve aşıları ile



“HIPRA olarak bizler, her zaman, hastalıklardan bağışıklık yoluyla korunmanın nihai hedef olduğuna inandık ve inanıyoruz. Bu sayede hayvanların sağlık ve refahı için fayda yaratırken, hayvansal üretimdeki verimliliğe katkıda bulunuyoruz.”

ilgili konuları veteriner hekimler için temel bir başvuru kaynağı olacak şekilde içeriyor.

Neden sığır immünolojisi üzerine bir kitap?

HIPRA’da 70 yıla yakın süredir hayvan hastalıklarının önlenmesine ve bu hastalıklardan korunmaya odaklandık. 70 yıl önce olduğu gibi bugün de farklı hastalıkları önlemek için yenilikçi aşılar geliştiriyor, üretiyor ve 5 kıtadaki meslektaşlarımıza tanıtıyoruz.

Meslektaşım ve mesai arkadaşım Serkan Bey’in de belirttiği gibi **HIPRA**’nın kurumsal olarak kendini pozisyonlandırdığı “Daha sağlıklı bir dünya için bağışıklık geliştiriyoruz” ifadesi aslında yaptığımız işi tek başına çok iyi şekilde vurguluyor: **HIPRA** olarak bizler, her zaman, hastalıklardan bağışıklık yoluyla korunmanın nihai hedef olduğuna inandık ve inanıyoruz. Bu sayede hayvanların sağlık ve refahı için fayda yaratırken, hayvansal üretimdeki verimliliğe katkıda bulunuyoruz. Sığır İmmünolojisi kitabı, kendi alanlarında dünyaca ünlü uzmanlar ve **HIPRA**’nın profesyonel ve bilimsel ekibinin katkıları ile derlendi. Bu kitabı veteriner hekim meslektaşlarımızın hastalıkları önleme konusundaki meslek içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ve destek olabilmek umuduyla oluşturduk. Avrupa Birliği gibi duyarlı sağlık otoriteleri başta olmak üzere, antibiyotik kullanımını daha da düzene sokmak için yeni bir “İlaç Yasasının” hazır olduğu bu değişim zamanlarında, bağışıklık ve aşı üzerine derlenmiş böyle bir kitabın mesleğimize ve meslektaşlarımıza çok önemli katkılarda bulunacağına inanıyoruz.

Bu kitabı diğer kitaplardan farklı kılan ve öne çıkaran nedir?

Kitabın, sahada çalışan klinisyen veteriner hekimler için faydalı olacak konulara öncelik vererek ve odaklanarak immünolojiden pratik bir şekilde bahsetmesi en dikkat çekici farkı diyebilirim. Yeni doğan buzağıların ve geçiş dönemindeki ineklerin bağışıklığı, bağışıklık sisteminin baskılanması ve verim dönemindeki ineklerde stresin yanı sıra sistem bağışıklığı (meme, solunum, gastrointestinal ve üreme) gibi oldukça önemli ve sahanın ilgisini çekecek konuları kapsıyor. Bu konu başlıklarıyla kitabın odak noktası, immünoloji kitaplarında çok fazla ele alınmamış yeni alanları kapsıyor.

Bu amaçla, koruma ve aşılamanın ekonomik fayda ve getirisi hakkında meslektaşlarımızın çok ilgisini çekecek bir bölüm de içermektedir. İkincisi, Sığır İmmünolojisi (Bovine Immunity) kitabının her biri kendi alanında lider olan etkileyici bir yazar ekibi var. Amerika Birleşik Devletleri’nin Güney Dakota Eyalet Üniversitesi’nden Prof. Dr. Christopher Chase’in bilimsel koordinasyonu, bu kitapla amaçladığımız hedefe ulaşmak için çok önemliydi. Ayrıca kitaptaki on beş yazardan üçünün **HIPRA** ekibinin bir parçası olduğunu da vurgulamak isterim. Kitap, aynı zamanda gıda kaynaklı yetiştirilen hayvanlar konusunda uzmanlaşmış veteriner hekimler için bir nevi mesleki saygı duruşu olarak da nitelenebilir. Sonuçta, büyük ruminant alanında çalışan veteriner hekimler, yaptıkları değerli saha çalışmaları ve topluma sundukları kritik ve önemli hizmetleriyle tüketicilerin gözünde hayvansal proteine değer katıyor ve kalite kazandırıyorlar.

Bu kitapla hedefleriniz nelerdi?

Bu kitap, immünoloji ve aşılamayı çok pratik bir bakış açısıyla ele almanın yanında veteriner hekimlikte bağışıklık odaklı korunma gibi önemli kavramları etkin bir verimlilikle ele alıyor.

HIPRA, tüm dünyada, geliştirdiği yenilikçi aşılarla birlikte verdiği sayısız teknik hizmetlerle de tanınıyor. Sığır İmmünolojisi kitabını da veteriner hekimlik mesleğini icra eden meslektaşlarımızın, özellikle koruyucu hekimlik alanında mesleki eğitim ve gelişimlerine katkı vermek amacıyla derledik. Sığır İmmünolojisi kitabında, tüm dünyada mümkün olabilecek en fazla sayıda veteriner hekim meslektaşımızın fayda sağlaması için kitabı, Türkçe dahil 9 ayrı dile tercüme ettik. Aynı zamanda, daha fazla veteriner hekime ulaşabilmek adına kitapta yer alan konu içeriklerini haftalık olarak Linkedin, Instagram ve Facebook’ta “bovineimmunity” profili altında paylaşıyoruz. Bu vesileyle, tüm veteriner hekim meslektaşlarımızı sosyal medyada “bovineimmunity” sayfasını takip etmeye davet etmek isterim. Lansmanını yaptığımız tüm ülkelerde “Bovine Immnunity” kitabı veteriner hekimler tarafından büyük bir beğeniyle karşılandı. Türkiye hayvancılıkta çok büyük ve önemli atılımlar yapan, modernizasyona ve yetişmiş kaliteli personele önem veren bir ülke. Hayvancılığın daha sağlıklı ve verim odaklı yapıldığı modern işletmelerin her geçen gün sayıca daha da arttığı bu işletmelerde veteriner hekimler kilit role sahip. Umarım, Türkiye’deki veteriner hekim meslektaşlarımız da kitabı beğenirler ve fayda görürler.



HIPRA TÜRKİYE Ruminant Teknik ve Pazarlama Müdürü Veteriner Hekim OLGU ÇELİK

"Sığır İmmünolojisi" kitabını tanıtmanın heyecanı ve mutluluğunu yaşıyoruz."

HIPRA'nın düzenlediği II. Uydu sempozyumda lansmanı gerçekleştirilen "Sığır İmmünolojisi: İmmünoloji ve Aşı Bilimi Konusunda Pratik Bir Yaklaşım" adlı kitap akademisyenler ve veteriner hekimler tarafından ilgi ile karşılandı.

Bu kitap hakkındaki düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

Sığır immünolojisi alanında en geniş kapsamlı yazılan "Sığır İmmünolojisi" kitabını Türkiye'de ve diğer ülkelerde tanıtmanın heyecanı ve mutluluğunu yaşıyoruz. **HIPRA**'nın koordinasyonu ile bir araya gelen veteriner immünoloji alanında uzman 15 bilim insanı tarafından kaleme alınan bu kitap, yalnızca sığır immünolojisi odaklı olması ve hedef kitlesinin klinik sahada çalışan veteriner hekimler olması bakımından benzersizdir.

Bu kitapta, sığır immünolojisi ve aşı biliminin önemli yönleri, temel immün savunma mekanizmaları, farklı sistemler (sindirim, solunum, üreme, meme dokusu ve mastitis vb) ve üretim aşamalarına göre tasarlanmıştır.

Bu şekilde tasarlanmasının amacı, immün sistemin rolünün daha iyi anlaşılması, hastalıkların önlenmesinde ve yönetilmesinde güncel ve pratik saha bilgilerini veteriner hekimlerle paylaşmaktır. Veteriner hekim mesleğinin gelişimine ve bilginin paylaşılmasına verdiğimiz önem doğrultusunda bu kitabın veteriner hekim meslektaşlarımız için bir kaynak eser olacağını düşünüyorum.

KARTAL

Hayata Pozitif Katkı!

*"Aradığım her şey **kartal.com.tr**'de!*

MÖÖÖ-ralim düzeldi vallahi!"

Hem üreticilerimizi hem de son tüketicimiz olan emektar hayvanlarımızın sağlık ve performansını düşündük, 36 yılı aşkın tecrübemizi yepyeni bir web sitesi aracılığıyla paylaşmak istedik.
***kartal.com.tr**'yi sektöre çok daha faydalı olacak şekilde yeniledik.*
İlgi büyük!





Prof. Dr. Selim Arslan

Yakın Doğu Üniversitesi'nin geleneksel 8. Veteriner Hekimlikte Bahar Günleri

5. Uluslararası Çiftlik Hayvanlarında Fertilite ve Meme Sağlığı Kongresi

Yakın Doğu Üniversitesi Veteriner Fakültesi tarafından geleneksel olarak düzenlenen Çiftlik Hayvanlarında Fertilite ve Meme Sağlığı Kongresi'nin 5. si 26-29 Mayıs 2022 tarihlerinde KKTC'de Concorde Otel'de gerçekleştirildi.

Veteriner Hekimlikte Bahar Günleri olarak da adlandırılan kongrenin bu anlamda 8.si yapılmış oldu.

Kongreye 500'ün üzerinde veteriner hekimin katılımı olduğu belirtilirken sunumlar ilgiyle izlendi.

Kongre'de;

Prof. Dr. Mark Crowe (İrlanda); Çiftlik hayvanlarında üremenin yönetimi, geleceği" ve "Doğum sonrası etçi ve sütçü ineklerde reprodüktif aktivitenin kontrolü"

Prof. Dr. Geert Opsomer (Belçika); "Modern sütçü işletmelerde metabolik stres ile üreme kapasitesi arasındaki ilişki" ve "Beslenme üreme ilişkisi"

Prof. Dr. Wolfgang Heuwieser (Almanya);

"Veteriner potpori (Kısa kısa); Solunum hastalıklarından üremeye en pratik ve güncel bilgiler"

Prof. Dr. Volker Kromkör (Danimarka); "Meme hastalıklarında risk faktörleri ve bulaşma" ve " Mastitiste güncel tanı ve tedavi"

Dr. Christian Fidelak (Almanya); "Meme sağlığı yönetiminde korunmanın rolü" sunumlarını gerçekleştirdiler. HIPRA ana sponsorluğunda gerçekleşen kongrede HIPRA uzmanlarının sunumları ve lansmanları da yapıldı.

Prof. Dr. Wolfgang Heuwieser, sunumunda;

"Veteriner hekimin görevi, sunulan speifik bilgileri değerlendirmek ve bireysel duruma uygun olup olmadığına karar vermektir, bu bir inek veya bir grup hayvan olabilir. Doğal olarak, hakemli dergilerde veya çevrimiçi veri tabanlarında bilgi aramak, günlük pratikte zaman veya arama becerilerindeki

MSD
Hayvan Sağlığı

HORMON UZMANI

İneklerin üreme dönemleri boyunca karşılaşabileceğiniz sorunlara karşı **Reprodüksiyon Ortağınız** olarak çözümler sunuyoruz.

RECEPTAL®
Buserelin Asetat
GnRH Analoğu

FERTAGYL™
Gonadorelin Asetat
GnRH Analoğu

ESTRUMATE®
Kloprostenol Sodyum
Sentetik Prostaglandin

FOLLİGON
PMSG
Liyofilize Serum Gonadotropini

CHORULON
hCG
Liyofilize Koryonik Gonadotropin



MSD Hayvan Sağlığı
İntervet Veteriner İlaçları Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Esentepe Mahallesi Büyükdere Caddesi No:199 Levent 199 Ofis
Bloğu Kat:13 34394 Levent-İstanbul
Tel: +90 212 336 10 00
Faks: +90 212 355 77 16
www.msd-hayvan-sagligi.com

©2022 Intervet International B.V., also known as MSD Animal Health. All rights reserved.

REPRODÜKSİYON
Ortağınız



Prof. Dr. Christian Fidelak:

"Günümüzde meme hastalıkları nedeniyle itlaf edilen ineklerin oranı %20 civarındadır."



Prof. Dr. Wolfgang Heuwieser

eksiklik nedeniyle zor olabilir.Ayrıca, uygulayıcıların bilimsel makalelerin kalitesini değerlendirmesi tartışmalıdır.

Ne yazık ki veteriner hekimler, üreticiler veya diğer paydaşlar, yeni bilimsel bulguları uygularken ve değerlendirirken bir çok zorlukla karşı karşıya kalmaktadır.

1- İlgili bilgileri içeren, uygulanabilir ve değerli yayınları bulmalıdırlar. Çoğu zaman, bilgilere kolayca erişilemez.

2- Yayınlar çok uzun ve karmaşık olabilmektedir. Konunun akılda kalması çok zaman alabilir.

3- El yazısı metinleri değerlendirmek, iyi derecede yabancı dil bilgisi gerektirir.

Sonuç olarak: Bilim kolay erişilebilir veya anlaşılabilir değilse, son kullanıcı onu uygulamakta zorlanacaktır. Yani değersizdir. Yapılan bir anket, Avrupa'daki veteriner hekimlerin ve üreticilerin %5'inden daha azının düzenli olarak uluslararası dergileri okuduğunu göstermiştir. Bununla birlikte, giderek daha fazla bilimsel sonuç, araştırma grubuna bilimsel itibar sağlayan hakemli uluslararası dergilerde yayınlanmaktadır. Sonuç olarak, güncel sonuçların çoğu genellikle lokal dergilerde ciddi bir gecikmeyle yayınlanır veya hiç yayınlanmaz." açıklamalarında bulundu.



Prof. Dr. Christian Fidelak, "Meme sağlığı yönetiminde korunmanın rolü" sunumunda; "Mastitis, dünya çapında süt sığırcılığında en ciddi sağlık sorunu olmaya devam etmektedir. Günümüzde meme hastalıkları nedeniyle itlaf edilen ineklerin oranı %20 civarındadır. Kayıplara ek olarak, klinik ve subklinik mastitis de vaka başına 160-240 € arasında olduğu tahmin edilen yüksek giderlere yol açar. Genellikle varsayılanın aksine, tedavi maliyetleri toplam giderleri sanılandan daha az etkilenir. Meme hastalıklarının önlenmesi özellikle üzerinde durulan bir konudur. Bunun nedeni klinik ve subklinik vakalrın her zaman tedavi edilememesidir. İlgili mastitis patojenine bağlı olarak, tedavi oranı bazen sadece %50'dir. Örneğin *Staph. aureus* enfeksiyonları için düşük tedavi oranları bildirilmiştir. Bu nedenle iyileştirilmiş ve sürdürülebilir bir meme sağlığı programı ancak mastitisin önlenmesi ile sağlanabilir. Örneğin kuruya çıkarmaya yönelik koruyucu önlemler bu konuda önemli bir rol oynar. Mastitis vakalarının çoğuna çevresel veya bulaşıcı bakteriler neden olduğundan, yeni enfeksiyonların oranını kontrol etmek ana hedeftir." bilgilerini paylaştı.



Prof. Dr. Geert Opsomer (Belçika, Gent Üniversitesi), "Modern sütçü işletmeler; verimlilik ve üretim- Metabolik stres ile üreme kapasitesi arasındaki ilişki" sunumunda;

"Süt ineklerinde artan üretim, genellikle ineklerin üreme kapasitesinde ve sonuçlarında eşlik eden bir azalma ile

Elanco™

METABOLİK DÖNEMLERDE İNEKLERİNİZE YARDIM EDİN



- Klinik ve subklinik ketozisde enerji metabolizmasını düzenler.
- İştahı teşvik eder.
- Ketozis tedavisinde destekleyici olarak kullanılır.

Catosal®

Butafostan, Vitamin B12

PERFORMANSA GÜÇLÜ DESTEK



PM-TR-21-0103

Catosal %10 Enjeksiyonluk Çözelti Bileşimi: 1 ml pembe, steril enjeksiyonluk çözelti 100 mg Butafosfan (17,30 mg fosfora tekabül eder) ve 0,05 mg Vitamin B12 ihtiva eder. Yardımcı madde olarak ise; n-Butil alkol, Sodyum hidroksit ve enjeksiyonluk su ihtiva eder. **Pazarlama İzin Sahibi Adı ve Adresi:** Elanco Hayvan Sağlığı Ltd. Şti. Barbaros Mah., Kardelen Sk. Palladium Tower Apt. No:2/41 Ataşehir-İstanbul Tel: 0216 687 0337

Catosal®, Elanco ve diagonal bar logosu Elanco veya iştiraklerinin ticari markalarıdır. ©2022 Elanco veya iştirakleri.





Prof. Dr. Geert Opsomer:

“1991’de laktasyon başına 6.000 kg’dan 2007’de laktasyon başına 9.000 kg’a yükselirken, aynı zamanda buzağılama aralığı 28 gün kadar artmıştır.”

bağlantılıdır.Üretim ve üreme arasında nedensel bir ilişki olduğunu öne süren grafikler sıklıkla savunulmuştur. Süt sığırlarında süt üretimi 1991’de laktasyon başına 6.000 kg’dan 2007’de laktasyon başına 9.000 kg’a yükselirken, aynı zamanda buzağılama aralığı 28 gün kadar artmıştır. Zamansal çağrışımlar nedensellik anlamına gelmediğinden ve süt üretiminin diğer bir çok yönü) özellikle yönetim kararlarıyla ilgili) aynı zamanda değiştiğinden, bu rakamlar ve buna eşlik eden sonuçlar incelemeyi gerektirmektedir....

Üremenin karmaşık doğası göz önüne alındığında, ideal fertilite kriterlerinin elde edilmesinin son derece zor olduğunu bulmak şaşırtıcı değildir. Enfeksiyonlar Enfeksiyonlar bir subfertilite problemine dahil olduğundan, bu spesifik veya spesifik olmayan genital enfeksiyonlara bağlı olabilir. İlki genellikle bütün sürüyü etki,ler, abortlara ve repeat bredeera neden olur. İkincisi, buzağılama, distosi ve puerperal dönem sırasında sağlıksız koşulların fırsatçılarıdır. Genellikle sinsi bir yol izlerler. Bununla birlikte, genel olarak bir sütçü sürüsünün doğurganlığı üzerindeki ana olumsuz etkinin spesifik veya spesifik olmayan enfeksiyonlardan değil, daha çok bir dizi başka faktörün etkilerinden kaynaklandığı kabul edilmektedir....

Laktasyondaki süt sığırlarının üreme performansını iyileştirmenin temel taşı, üreme ve laktasyononel süreçleri kontrol eden biyokimyasal ve fizyolojik ilkelerin anlaşılmasını da içerir. Buradaki zorluk, sürünün üreme yeteneğini optimize etmek amacıyla her bir sürünün yüzleşmesi gereken belirli engelleri hesaba katarak bu bilgiyi beslenme yönetimi, üretim tıbbı ve üreme yönetimi prosedürlerine entegre etmektir. Böyle bütüncül bir yaklaşımın yokluğunda, geleneksel veteriner tedavilerine ve sürü sağlığı programlarına verilen yanıt giderek azalabilir.” dedi.



Kongreye Danimarka, Kopenhag Üniversitesi’nden katılan **Prof. Dr. Volker Krömker** “Meme hastalıklarında risk faktörleri ve bulaşma” sunumundaki açıklamalarında şu konulara dikkat çekti:

“Başarılı mastitis kontrolü, patojene özgü enfeksiyon davranışı hakkında bilgi gerektirir. Bu, spesifik habitatların bulaşma biçimleri -hedef organdaki bulaşıcı veya çevresel olarak ilişkili zararlı etkileri ve enfeksiyon süresi hakkında bilgileri içerir. Doğru habitatlar biliniyorsa, patojen baskısı azaltılabilir. Bulaşma yolları biliniyorsa, enfeksiyonu engellemek için uygun yönetim kararları alınabilir. Yeni enfeksiyonları önlemenin veya mevcut enfeksiyonları iyileştirmenin önemli olup olmadığı, enfeksiyonun süresine bağlıdır. Bu özellikler farklı türlerin mikroorganizmaları arasında ve hatta bazen bir türün farklı suşları arasında farklılık gösterdiğinden, bu seviyelerde tanımlama gerekli olabilir. Böylece, modern tanı yöntemlerinin yardımıyla, son yıllarda mastitis kontrolü için gerekli olan bir dizi yeni yaklaşım geliştirilmiştir. Bunlar koagülaz negatif stafilokoklar, coryneform mikroorganizmalar, *Streptococcus dysgalactiae* ve *Streptococcus uberis*’i kapsamaktadır.....*Streptococcus uberis:*

Streptococcus uberis, Alman sütçü sürülerindeki klinik mastitiste en sık izole edilen mastitis patojenidir. Mevcut enfeksiyonların antibiyotik tedavisi, yüksek bakteriyolojik iyileşme oranları (%73.9) sağlar. Ancak hücresel tedavi genellikle başarısızdır ve tekrarlayan mastitis olasılığı yüksektir. Suş karşılaştırmalı daha ileri çalışmalar bu klinik mastitis nükslerinin büyük bir oranda (yaklaşık %85) yeni enfeksiyonlardan kaynaklandığını göstermiştir. Bu nedenle, bu patojenin kontrolü yeni enfeksiyonların önlenmesine dayanmaktadır”




Kongre sponsorlarından Alke ekibi; plaketleri Prof. Dr. Veysi Aslan'a takdim edildi.





Kongre sponsorlarından Dollvet ekibi; gala gecesinde plaketleri Uğur Topal'a takdim edildi.





Kongre sponsorlarından Elanco ekibi; gala gecesinde plaketleri Burcu Çetin'e takdim edildi.





Kongre sponsorlarından Pi Farma ekibi; gala gecesinde plaketleri İrem Dindar'a takdim edildi.





Kongre sponsorlarından Deva Holding ekibi; gala gecesinde plaketleri Selim Yılmaz'a takdim edildi.



TÜİK
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU
YAYIM TARİHİ: 22.07.2022

Tarımsal girdi fiyat endeksi (Tarım-GFE) yıllık %123,72, aylık %5,51 arttı

Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi, Mayıs 2022 verileri

Alt gruplara göre;

en düşük yıllık değişim oranı % 32.06 ile veteriner harcamaları,

en yüksek oran % 236.45 ile gübre ve toprak geliştiriciler oldu.

Tarımsal girdi fiyat endeksi (Tarım-GFE) yıllık %123,72, aylık %5,51 arttı

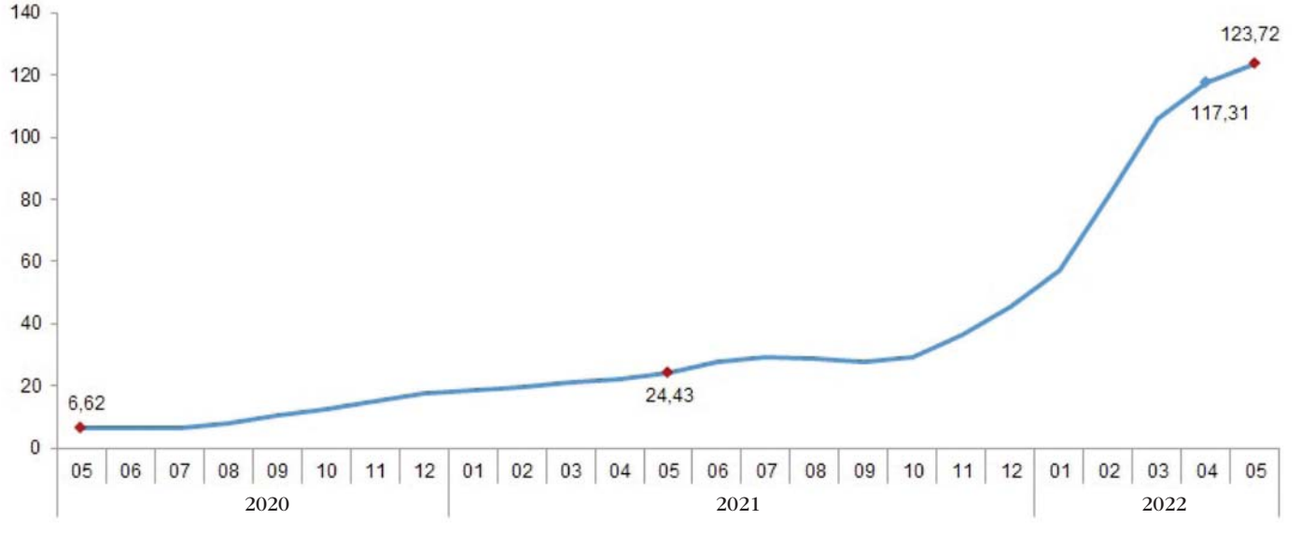
Tarım-GFE'de (2015=100), 2022 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %5.51, bir önceki yılın Aralık ayına göre %67.77, bir önceki yılın aynı ayına göre %123.72 ve on iki aylık ortalamalara göre %61.54 artış gerçekleşti.

Ana gruplarda bir önceki aya göre tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksinde %5.15, tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksinde %5.55 artış gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına göre göre tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksinde %67.70, tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksinde %133.09 artış gerçekleşti.

Ana gruplara göre Tarım-GFE ve değişim oranları, Mayıs 2022

	Endeks	Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	12 aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)
Tarım-GFE	**466,57**	**5,51**	**67,77**	**123,72**	**61,54**
Tarımda kullanılan mal ve hizmet endeksi	476,38	5,55	71,53	133,09	65,28
Tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmet endeksi	398,38	5,15	41,96	67,70	38,97

Tarım-GFE yıllık değişim oranı (%), Mayıs 2022



REPRODÜKSİYON
Ortağınız

FERTAGYL™

YÜKSEK OVULASYON CEVABI

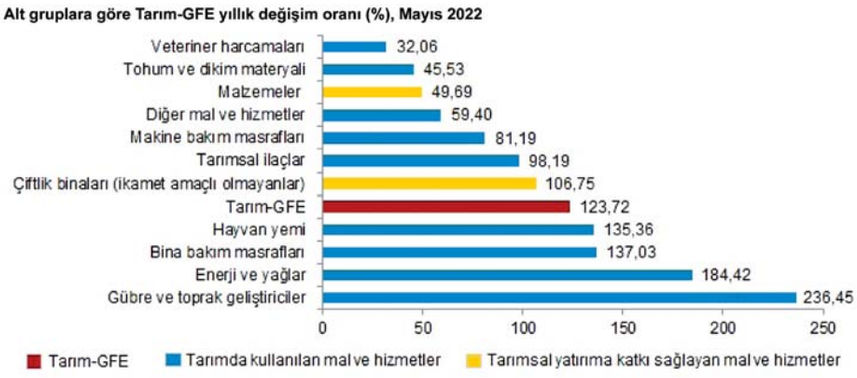


SÜRÜNÜZÜN GEBELİK ORANINI ARTIRIR

BİLEŞİMİ: FERTAGYL, 1 ml'sinde aktif madde olarak 0.1 mg Gonadorelin asetat, koruyucu olarak benzil alkol içeren, steril, berrak ve renksiz bir enjeksiyonluk çözeltidir.**FARMAKOLOJİK ÖZELLİKLER:** Farmakoterapötik Grup: Hipotalamus hormonu olarak kullanılan Gonadotropin salgılatıcı hormon (GnRH). ATCvet code: QH01CA01. **Farmakodinamik özellikler:** Aktif bileşen gonadorelin, hipotalamus tarafından salgılanan doğal bir gonadotropin salıcı hormon (GnRH) ile eşdeğer sentetik bir dekapeptid içerir. Vücutta bulunan GnRH'nın etkisine benzer bir şekilde, Gonadorelin ile yapılan bir tedavi, hipofiz ön lobundan LH'ın (luteinize edici hormon) ve FSH'ın (folikül uyarıcı hormon) salgılanmasını sağlar; bu hormonların foliküler olgunlaşma ve steroid sentezi üzerine sinerjistik bir etkisi vardır. Buna göre Gonadorelin'in kullanılmasına esas teşkil eden farmakokinetik etkisi vücutta bulunan ve serbest bırakılan LH ve FSH hormonlarının etkisinden kaynaklanır. Fizyolojik şartlara bağlı olarak, FSH ve LH hormonlarının salgılanması, siklusa göre farklılık gösterir. En önemlisi, dişilerde LH salgılanmasının uyarılması ile yumurtlamanın (ovulasyonun) tetiklenmesi ve buna bağlı olarak oositlerde mayoz bölünmenin tekrar başlamasıdır. Sığırlarda tek doz GnRH uygulandıktan sonra (hayvan başına 62.5 - 1,500 µg), lineer olarak LH hormonunun salgılanmasında artış görülür. FSH hormonunun salgılanmasındaki artış hayvan başına 500 µg'a kadar doz uygulandığında gözlemlenir. Ayrıca, sığırlarda yapılan araştırmaların gösterdiği gibi, 24 saatlik aralıklar ile tekrarlanan tedaviler daha fazla veya aynı seviyede LH salgılanmasına yol açmıştır. Fakat 3 saatlik aralıklar ile yapılan tedaviler hipofiz ön lobu cevabına ve LH deplesyonuna neden olmuştur. **Farmakokinetik özellikler:** GnRH'ın yarılanma ömrü sığırda 20 dakikadır. Yapılan araştırmalar, sığırda plazma pik konsantrasyonuna, 125I-GnRH uygulamasından 8 saat sonra ulaşıldığını göstermektedir. Kas içi enjeksiyondan sonra enjeksiyon yerinde etkin madde konsantrasyonunda hızlı bir düşme meydana gelir, 24 saat sonra artık kontrol grubuna kıyasla herhangi bir farklılık gözlemlenmemektedir. Gonadorelin esas olarak hipofiz, yumurtalıklar, karaciğer ve böbreklere dağılır; plazma proteinlerine bağlanma gücünün zayıf olması nedeniyle plazmadaki dağılımı daha düşüktür. Ekzopeptidazlar ve endopeptidazlar ile GnRH'ın enzimatik inaktivasyonu özellikle karaciğer ve böbreklerde olur; bu organlarda hipofizin ve epifizin yanı sıra GnRH açısından da birikim olduğu tespit edilmiştir. Mukoz membranlardan emilim düşüktür, nazal uygulamadan sonra sadece toplam dozun %1-2'si emilim göstermiştir. Gonadorelin yukarıda belirtilen dağıldığı dokularda, hızlı bir şekilde metabolize olur ve inaktif peptid ile aminoasit metabolitlerine ayrışır. Atılım başlıca idrar ve solunum yoluyla olmaktadır. **KULLANIM SAHASI / ENDİKASYONLARI: İnek:** Foliküler kistik dejenerasyon, ovulasyonda gecikme şüphesi olduğunda, özellikle de yeniden yavrulama (ovulasyon geciktikten sonra ovulasyon indüksiyonu) döneminde döllenme sonuçlarının iyileştirilmesi, postpartum dönemde puerperal bozukluklarda, doğum sonrası dejeneratif folikül oluşumu nedeniyle döngünün başarısız olmasından sonra (Acyclia durumunda) endikedir. Not: GnRH ile yapılan tedavi sadece semptomatik bir tedavi olup, doğurganlık bozukluğuna dayanan sebepleri ortadan kaldırmamaktadır. **Tavşan**: Ovulasyonun uyarılması.**KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:** Kas içi enjeksiyon şeklinde uygulanır. **Sığır:** Hayvan başına, ovulasyon geciktiğinde döllenmenin iyileştirilmesi için 2.5 ml Fertagyl (0.25 mg Gonadorelin), foliküler kist ilişkili infertilite problemlerinin tedavisinde ise 5 ml Fertagly (0.5 mg Gonadorelin) tek doz olacak şekilde uygulanır. Foliküler kistik dejenerasyon tedavisinde, tedavinin başarısı 10-14 gün sonra kontrol edilmelidir. Yumurtalıklarda folikül veya korpus luteum oluşumunun tespit edilememesi halinde, tedavinin tekrarlanması tavsiye edilir. Kızgınlık oluştuğunda, çiftleşme ve döllenme söz konusu olabilir. Döllenme sonuçlarının iyileştirilmesi için, postpartum dönemde (doğum sonrası) Fertagyl kullanılması halinde, uygulamadan 10-14 gün sonra bir kontrol muayenesi yapılmalıdır. Yumurtalıklarda folikül veya korpus luteum oluşumunun tespit edilememesi halinde, tedavinin tekrarlanması tavsiye edilir. **Tavşan:** Hayvan başına, 0.02 mg Gonadorelin (0.2 ml Fertagyl) tek doz olacak şekilde uygulanır. Uygulama döllenme ve çiftleşme anında yapılır. Fertagyl tavşan ve sığırlara döllenme sonuçlarının iyileştirilmesi için tek doz uygulanır. Foliküler kistik dejenerasyonu olan sığırların tedavisinde ve postpartum dönemdeki tedavide, tedaviden 10-14 gün sonra yapılan kontrol muayenesi sonucuna göre tedavinin tekrarlanması gerekebilir.**KONTRENDİKASYONLAR:** Hasta hayvanlarda kullanılmamalıdır. Gonadorelin ve herhangi bir yardımcı maddeye karşı aşırı duyarlılığı olduğu bilinen hayvanlarda kullanılmamalıdır. Gebelik ve laktasyonda kullanımı: Gebelik sırasında uygulanması ile ilgili ürünün güvenilirliği kanıtlanmamıştır. Ancak ürün laktasyon döneminde kullanılabilir.**ÖZEL KLİNİK BİLGİLER VE HEDEF TÜRLER İÇİN UYARILAR: İnekler için:** Foliküler kistik dejenerasyon tedavisinde ve döllenme sonuçlarının iyileştirilmesi için, tedavinin başarısı 10-14 gün sonra kontrol edilmelidir. Yumurtalıklarda folikül veya korpus luteum oluşumunun tespit edilememesi halinde, tedavinin tekrarlanması tavsiye edilir. Kızgınlık oluştuğunda, çiftleşme ve döllenme söz konusu olabilir. Hipofizde doğumdan sonraki 12. güne kadar GnRH reseptörü bulunmaması ve GnRH duyarlılığının doğumdan sonra kademe kademe artması nedeniyle, ineklerde buzağılamadan en az 12 gün sonra kullanılmalıdır. **Tavşanlar için:** Uygulama döllenme ve çiftleşme anında yapılır. Fertagyl tavşanda ve inekte döllenme sonuçlarının iyileştirilmesi için tek doz uygulanır. Foliküler kistik dejenerasyonu olan sığırların tedavisinde ve postpartum dönemdekitedavide, tedaviden 10-14 gün sonra, kontrol muayenesi sonrası tedavinin tekrarlanması gerekebilir.**UYGULAYICININ ALMASI GEREKEN ÖNLEMLER VE HEKİMLER İÇİN UYARILAR:** Kazara kendine enjeksiyondan korunmak için uygulama dikkatli bir şekilde yapılmalıdır. Kazara kendine enjeksiyon durumunda hemen prospektüsle birlikte bir doktora başvurulmalıdır. Kazara deri veya göze temas etmesi durumunda hemen bol su ile yıkanmalıdır. Bu veteriner tıbbi ürün hamileler tarafından uygulanmamalıdır. GnRH'a aşırı duyarlılığı bilinen kişiler bu ürünü uygulamamalıdır. **İSTENMEYEN / YAN ETKİLER:** Östrus siklusunda (kızgınlık döngüsünde) bozukluklar gözlenebilir. Enjeksiyon bölgesinde olası lokal reaksiyon ile ilgili herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Fertagyl uygulandıktan sonra herhangi beklenmeyen bir yan etki ortaya çıkması durumunda Veteriner Hekime bildirilmelidir. **İLAÇ ETKİLEŞİMLERİ:** Özellikle puerperal dönemde FSH ile birlikte kullanılması durumunda sinerjistik etki ortaya çıkar. **DOZ AŞIMINDA BELİRTİLER, ÖNLEMLER VE ANTİDOT:** Bilinmemektedir. **GIDALARDA İLAÇ KALINTI UYARILARI:** İlaç Kalıntı Arınma Süresi (i.k.a.s.): Et ve süt için kalıntı arınma süresi "0" (sıfır) gündür. **GENEL UYARILAR:** Kullanmadan önce prospektüsü okuyunuz.Beklenmeyen bir etki görüldüğünde Veteriner Hekime danışınız. Çocukların ulaşamayacağı yerde ve gıda maddelerinden uzakta bulundurunuz. **MUHAFAZA ŞARTLARI VE RAF ÖMRÜ:** Soğuk zincir altında taşınmalı (2°C-8°C) ve direkt güneş ışığından korunarak saklanmalıdır. Dondurulmamalıdır. Tıpa 10 kereden fazla delinmemelidir. Kapalı ambalajı içinde ürünün raf ömrü: 2 yıl. Ürünün ambalajı açıldıktan sonra tamamı kullanılmalıdır. Şişe içinde kalan ilaç artığı gerekli şekilde imha edilmelidir. **TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ:** 5 ve 50 ml'lik berrak Tip I cam şişeler gri bromobutil kauçuk tıpalı ve alüminyum beyaz kapakla kapatılmıştır. Karton kutularda, 5 ml şişeler 5'er veya 10'ar adetlik ve 50 ml'lik şişe 1 adet bulunacak şekilde satışa sunulabilir. Tüm ambalaj boyutları satışa sunulmayabilir.**KULLANIM SONRASI İMHA VE HEDEF OLMAYAN TÜRLER İÇİN UYARILAR:** Kullanılmamış veteriner tıbbi ürünün ya da ürün kullanımından kalan atık/artık materyaller yerel yasalara uygun imha edilmelidir. Atık su, drenaj sistemleri ve çevreye atılmamalıdır. Hedef olmayan türlerde kullanılmamalıdır. İnsanlarda veya atlarda kullanılan koriyongonadotropin ile eş zamanlı olarak kullanılması yumurtalıklarda çoklu ovulasyona yol açabilir.**SATIŞ YERİ VE ŞARTLARI:** Veteriner Hekim reçetesi ile eczane, veteriner muayenehaneleri ve poliklinikleri ile hayvan hastanelerinde satılır (VHR).**PROSPEKTÜS ONAY TARİHİ:** 13.07.2020 **T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI PAZARLAMA İZİN TARİH VE NO:** 27.05.2020-015/0066 **PAZARLAMA İZNİ SAHİBİNİN ADI VE ADRESİ:** İntervet Veteriner İlaçları Paz. ve Tic. Ltd. Şti. Esentepe Mah. Büyükdere Cad. No: 199 Levent 199 Ofis Bloğu Kat:13-14-15, 34394 Şişli/İstanbul **ÜRETİM YERİNİN ADI VE ADRESİ:** Sterilite testleri hariç tüm üretim aşamalarının gerçekleştiği tesis; Intervet International GmbH, Feldstraße 1a 85716 Unterschleissheim, Almanya Sterilite testlerinin gerçekleştiği tesis; Labor L+S AG, Mangelsfeld 4,5,6, 97708 Bad Bocklet-Großenbrach, Almanya

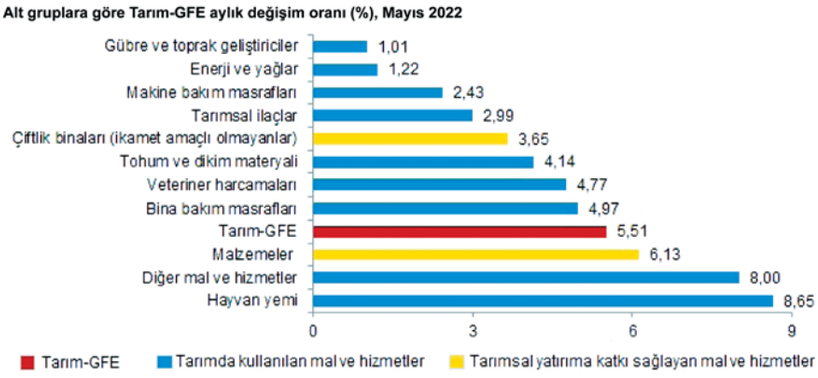
MSD Hayvan Sağlığı
İntervet Veteriner İlaçları Paz. ve Tic. Ltd. Şti.
Esentepe Mahallesi Büyükdere Caddesi No:199 Levent 199 Ofis Bloğu Kat:13 34394 Levent-İstanbul
Tel: +90 212 336 10 00 | Faks: +90 212 355 77 16 | www.msd-hayvan-sagligi.com
Copyright © 2022 Merck & Co., Inc., Rahway, NJ, USA and its affiliates. All rights reserved.

MSD
Hayvan Sağlığı



Yıllık Tarım-GFE'ye göre 7 alt grup daha düşük, 4 alt grup daha yüksek değişim gösterdi

Yıllık artışın düşük olduğu alt gruplar sırasıyla, **%32,06 ile veteriner harcamaları** ve %45,53 ile tohum ve dikim materyali oldu. Buna karşılık, yıllık artışın yüksek olduğu alt gruplar ise sırasıyla, %236,45 ile gübre ve toprak geliştiriciler ve %184,42 ile enerji ve yağlar oldu.



Aylık Tarım-GFE'ye göre 8 alt grup daha düşük, 3 alt grup daha yüksek değişim gösterdi

Aylık artışın düşük olduğu alt gruplar sırasıyla, %1,01 ile gübre ve toprak geliştiriciler ve %1,22 ile enerji ve yağlar oldu.

Buna karşılık, **aylık artışın yüksek olduğu alt gruplar** ise sırasıyla, **%8,65 ile hayvan yemi** ve %8,00 ile diğer mal ve hizmetler oldu.

Ana gruplara göre Tarım-GFE ve değişim oranları, Mayıs 2022

Ana ve alt gruplar	Endeks	Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	12 aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)
Tarım-GFE	**466,57**	**5,51**	**67,77**	**123,72**	**61,54**
Tarımda kullanılan mal ve hizmetler	**476,38**	**5,55**	**71,53**	**133,09**	**65,28**
Tohum ve dikim materyali	248,52	4,14	27,24	45,53	21,13
Enerji ve yağlar	567,69	1,22	97,76	184,42	83,89
Gübre ve toprak geliştiriciler	775,28	1,01	68,94	236,45	143,51
Tarımsal ilaçlar	316,15	2,99	66,83	98,19	43,97
Veteriner harcamaları	179,27	4,77	23,93	32,06	22,26
Hayvan yemi	493,50	8,65	81,17	135,36	62,65
Makine bakım masrafları	482,66	2,43	28,03	81,19	52,58
Bina bakım masrafları	556,05	4,97	65,57	137,03	79,23
Diğer mal ve hizmetler	309,15	8,00	35,91	59,40	32,89
Tarımsal yatırıma katkı sağlayan mal ve hizmetler	**398,38**	**5,15**	**41,96**	**67,70**	**38,97**
Malzemeler	325,98	6,13	39,09	49,69	24,86
Çiftlik binaları (ikamet amaçlı olmayan)	611,72	3,65	46,71	106,75	72,75

ORFFA
EXCENTIALS

EXCENTIALS RUMİNANT ÜRÜN PORTFÖYÜ

Orffa tarafından tasarlandı










SELENIUM 4000
Organik Selenyum:
L-Selenometiyonin



BETA-KEY
Non higroskopik
Betain HCL %95
Betain anhidrat



SMART
Hidroksi iz mineraller
Cu, Zn, Mn



RUMENPASS CH
Rumen bypass
kolin klorid



RUMENPASS MET
Rumen bypass metiyonin



BUTYCOAT
Na bütirat



ALLIIN PLUS
Allin +
Cinamaldehid

Remzi Alihafızoğlu
Ülke Satış Müdürü

+90 533 5917163
alihafizoglu@orffa.com

Engineering your feed solutions

www.orffa.com - Follow us on

ORFFA



2021-2022 YILI “MEZUNİYET VE MESLEK YEMİNİ TÖRENİ” COŞKUYLA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi 2022 Yılı “Mezuniyet ve Meslek Yemini Töreni”, Ankara Üniversitesi Cebeci Yerleşkesi Kapalı Spor Salonunda 16 Haziran 2022 tarihinde coşkulu bir törenle gerçekleştirildi.

Mezuniyet Törenine Ankara Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Necdet Ünüvar, Rektör Yardımcıları, Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Ali Eroğlu, Ankara Bölgesi Veteriner Hekimleri Odası Başkanı Ahmet Baydın, Veteriner Hekimleri Derneği Başkanı Dr. Gülay Ertürk, Bala Belediye Başkanı Ahmet Buran, Keçiören Belediyesi Başkan Yardımcısı Melih Karayol, Etlik Merkez Veteriner Araştırma Enstitüsü Müdürü Dr. Cevdet Yaralı, TİKA Başkan Yardımcısı Dr. Mahmut Çevik, Özel Hayvan Hastaneleri Derneği Başkanı Dr.Tarkan Özçetin, Türk Veteriner Hekimler Birliği Vakfı Başkanı Sefa Gür, Fakülte Dekanları, Enstitü ve Yüksekokul Müdürleri, Fakültenin Öğretim Üyeleri, Senato Temsilcisi, dereceye giren ve başarı belgesi almaya hak kazanan öğrenciler ve aileleri katılım sağladılar.

Törenin açılış konuşmalarında Türkçe Program Dönem Birincisi Şakir Tosun ve İngilizce Program Dönem Birincisi Erhan Ertuç, Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ender Yarsan ve Rektör Prof. Dr. Necdet Ünüvar katılımcılara ve genç meslektaşlara hitap ettiler.

Tören Programı kapsamında 16 Haziran 2022’de Dekan, Dekan Yardımcısı, Fakültenin Akademik Personeli ve mezun öğrencilerle birlikte Anıtkabir de ziyaret edildi. Fakülte Dekanı Prof.



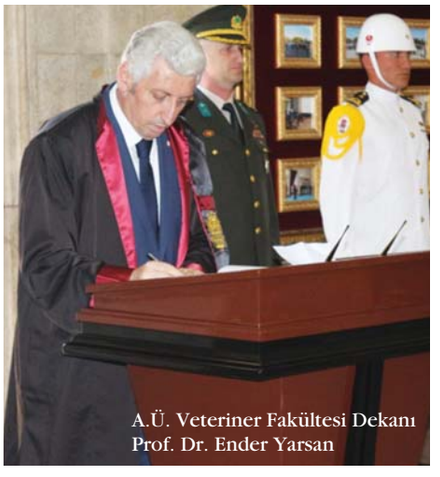




Dr. Ender Yarsan tarafından Anıtkabir Özel Defteri imzalandı. Aslanlı yoldan başlayan yürüyüşle birlikte Mozoleye Çelenk konulması ve Saygı duruşuyla Anıtkabir Programı tamamlandı.

Meslek Yemini, Fakültenin Veteriner Hekimliği Tarihi ve Deontoloji Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. R. Tamay Başağaç Gül tarafından öğrencilere coşkuyla yaptırıldı. Dönem Birincileri tarafından Yaş Kütüğüne plaketlerin çakılması, dereceye giren öğrencilere çok sayıda kurum tarafından verilen ödüller ve kep atma töreni ile program tamamlandı.

Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ender Yarsan açıklamasında "Bu vesileyle öğrencilerimize ödül vererek katkı sağlayan ve Törenimiz vesilesiyle bizlerle birlikte olan kurum ve kuruluşlara, meslek örgütlerimize, Törenin gerçekleşmesinde emeği geçenlere ve Törenimize ev sahipliği yapan Ankara Üniversitesi Rektörlüğüne içtenlikle teşekkür ediyoruz. Genç meslektaşlarımıza çalışmalarında üstün başarılar diliyoruz." dedi



A.Ü. Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ender Yarsan



İNTERHAS ANA SPONSORLUĞUNDA VII. ULUSLARARASI ICAVST KONGRESİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Aksaray Üniversitesi Veteriner Fakültesinin ev sahipliği yaptığı VII. ICAVST (Uluslararası Veteriner Bilimleri ve Tekniklerinde Gelişmeler Kongresi) İnterhas ana sponsorluğunda gerçekleşti.

Kongreye yurtiçinden ve yurtdışından birçok katılımcı ilgi gösterdi. Akademisyen, araştırmacı, sanayici gibi birçok profesyonel bir araya gelerek veteriner hekimliği alanındaki bilimsel ve teknik gelişmeleri konuşup tartıştılar. Kongre süresince dünyanın farklı bölgelerinden gelen meslektaşlarla iş birliği imkanı buldular.

Kongre açılış konuşmalarının ardından İnterhas Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Tamercan Morkoç'un sunumu sonrasında Aksaray Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Cemal Darılmaz teşekkür plaketi takdim etti. ICAVST kongresinde **Dr. Tamercan Morkoç**'a **"Yaşam Boyu Başarı Ödülü"** ile onurlandırıldı.

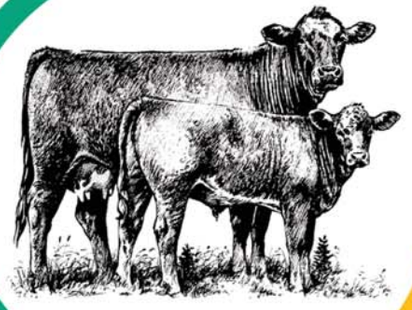


İnterhas Yönetim Kurulu Başkanı Dr. Tamercan Morkoç açılış konuşmasının ardından sunumu ile katkı sağladı.



Aksaray Veteriner Faküldesi Dekanı Prof. Dr. Mustafa Cemal Darılmaz teşekkür plaketini Dr. Tamercan Morkoç'a takdim etti.

Tehlikelere karşı savunmasız kalmasınlar!



Trichoben
Trichophytosise Karşı İnaktif Aşı

Kolibin RC Neo
Yeni Doğmuş Buzağılarda Rotavirus, Coronavirus ve E. Coli Enfeksiyonlarına Karşı İnaktif Aşı

Cloteid 4
Veteriner Tetanoz Aşısı

Biocan R
Kuduza Karşı İnaktif Aşı

BioBos L(6)
Sığır için İnaktif Leptospira Aşısı

BioBos IBR marker
Sığır İçin İnaktif Bovine Herpesvirüs Aşısı

BioBos Respi 4
Sığırlarda Parainfluenza 3, Viral Diyare, Respiratorik Syncytialis Virüslerine ve Pasteurella Haemolytica Enfeksiyonlarına Karşı İnaktif Aşı

ETKİN MADDELERİ

Kolibin RC Neo: Her aşılama dozu (2 ml) şunları ihtiva eder: Rotavirüs bovinum inact. min. 10^5 $TCID_{50}$, Coronavirüs bovinum inact. min. 10^5 $TCID_{50}$, İnaktive enteropatojenik'in 3 serovar'ı, E-Coli suşları: O8 : K35, K99; 09 : K35, K99; 0101 : K30, K99 min. 1.71 x 10^9 CFU

Trichoben: Dilue edildiğinde 1 ml'de: Minimum 3,125 x 10^6, Maksimum 18,75 x 10^6 immunojenik Trichopyton Verrucosum Suşunu ihtiva eden liyofilizat ve dilüsyon amacıyla kullanılan dilüsyon -A

Cloteid 4: 1 ml içerisinde: Aktif ajan: Purifiye Tetanoz Anatoksini 30 JU. Adjuvant ve prezervatiner: Alüminyum Hidroksit Jel. 0.1 ml, Tiyomersal 0.15 mg, Tamponlu Saline çözeltisi ad. 1 ml.

Biobos L(6): Bir doz aşı (2 ml) şunları içerir: İnaktif Leptospira pomona, ALR ile belirlenmiş min.16 titre*, İnaktif Leptospira hardjo tip hardjo-prajitno ALR ile belirlenmiş min.35 titre*, İnaktif Leptospira hardjo tip hardjo-bovis ALR ile belirlenmiş min.32 titre*, İnaktif Leptospira grippotyphosa ALR ile belirlenmiş min.64 titre*, İnaktif Leptospira icterohaemorrhagiae ALR ile belirlenmiş min.81 titre*, İnaktif Leptospira canicola ALR ile belirlenmiş min.35 titre* *(*)* Hedef tür üzerinde eprüvasyon testi ile etkinlik testi tamamlanan aşının serisi ile tavşanların aşılanmasından sonra aglutinasyon-lizis reaksiyonu (ALR) ile belirlenen spesifik antikorların titrelerinin geometrik ortalaması.) Adiuvan: Sulu alüminyum hidroksit %2 7.5 mg, Yardımcı maddeler: Tiyomersal 0.2 mg, Formaldehit Maks. % 0,19

Biobos Respi 4: 2 ml de, aktif maddeler: Virüs respiratoris syncytialis bovis inactivatum, BIO-24 Suşu: min.$10^{5,0}$, max.$10^{6,0}$ $TCID_{50}$* RP ≥ 1***, Virüs parainfluensis 3 bovis inactivatum, BIO-23 Suşu: min.$10^{7,5}$, max.$10^{8,6}$ $TCID_{50}$* RP ≥ 1***, Virüs diarrhoeae bovis inactivatum, BIO-25 Suşu: min.$10^{6,0}$, max.$10^{7,5}$ $TCID_{50}$* RP ≥ 1*** Mannheimia (Pasteurella) haemolytica inactivata, DSM 5283 Suşu, Serovar1A : min.5x10^9, max.1x10^{10} CFU** RP ≥ 1*** *(*)* % 50 doku kültürü İnfektif doz. *(**)* Koloni oluşturma birimi *(***)* Relatif potens (RP), hedef hayvanlarda eprüvasyon (challenge) testi ile uyumlu olan referans aşı serisi ile hazırlanmış serumda antikor seviyelerinin kıyaslanması ile verilir. Adjuvanlar: Absorpsiyon için sulu alüminyum hidroksit %2 0,4 ml, Quillaja saponin (Quil A) %1 0,04 ml, Yardımcı maddeler: Tiyomersal % 0,01, Formaldehit %35 % 0,05

Biobos IBR Marker: İnaktif Bovine herpesvirus Tip 1 (BHV-1), Bio-27:IBR gE-suşuRP ≥ 1*. *(*)RP:* Relatif potens; (ELISA testi), hedef hayvanlarda eprüvasyon testini geçmiş olan aşı serisinin kullanılarak kobayların aşılanmasından sonra elde edilen referans serumla karşılaştırılan nispi etkinlik. Adjuvanlar: Sulu alüminyum hidroksit, adsorpsiyon için 6mg, Quillaja saponin (Quil A) 0.4 mg, Diğer yardımcı bileşenler: Tiyomersal 0,17 - 0,23 mg.

Biocan R: İnaktif kuduz virüsü (2-4 IU). Alüminyum hidroksit jel, Sodyum merthiolate, kültür vasatı.

GÜVENLİ KULLANIM İNAKTİF AŞI

Tüm aşılarımız inaktif aşıdır.

www.interhas.com.tr

interhas®



Buzağı kayıplarının önüne geçebilmek mümkün

Ülkemizde her yıl binlerce buzağı yaşamını kaybediyor. Kaybedilen her buzağı ise hem çiftlikleri hem de ülke ekonomisini büyük zarara sokuyor. Artan buzağı ölümlerinin süt endüstrisinin ve süt hayvancılığının geleceğini tehdit ettiğini belirten Trouw Nutrition Türkiye Bayi Kanalı Teknik Müdürü Hakan Çiftçi, bu ölümlerin altında yatan sebepleri ve buzağı kayıplarının önüne geçebilmek adına yapılması gerekenleri paylaştı.

Çiftlik hayvanlarının en hassası olan buzağılar ülkemizde süt endüstrisinin ve süt hayvancılığının geleceğinde kritik önem taşıyor. Ancak ne yazık ki Türkiye'de her yıl binlerce buzağı çeşitli nedenlerle yaşamını yitiriyor. Ülkemizde buzağı ölüm oranları bölge ve işletmelere göre farklılık göstermekle beraber yaklaşık olarak yüzde 10 ila 15 arasında olduğu biliniyor. TÜİK rakamları dikkate alınarak hazırlanan bir araştırma* ise 2020 yılında yaklaşık 921 bin buzağının öldüğünü ortaya koyuyor. Bir buzağı için uygulanan besleme süreci, veterinerlik giderleri ve işçilik gibi maliyet kalemleri de düşünüldüğünde kaybedilen her buzağı işletmeye ve ülke ekonomisine büyük ölçüde zarar veriyor.

Buzağı kayıplarının sebeplerinin başında yanlış yönetim geliyor

Buzağı kayıplarının yalnızca eksilen buzağı sayısı olarak değil, süt endüstrisinin ve süt hayvancılığının geleceği için bir tehdit olarak değerlendirilmesi gerektiğini söyleyen Trouw Nutrition Türkiye Bayi Kanalı Teknik Müdürü Hakan Çiftçi, "Özellikle son dönemlerde artan gıda krizi göz önünde bulundurulduğunda, buzağı kayıpları önemli bir stratejik risk olarak karşımıza çıkıyor. Bu kayıpların sebeplerinin başında da yanlış yönetim geliyor. Buzağıların doğum süreçleri doğru ve hijyenik şekilde yönetilemiyor. Doğum anında yapılan hatalar sonucunda buzağılar özellikle doğumdan sonraki ilk iki hafta içerisinde çok yoğun diyare ve pneumonia gibi rahatsızlıklar nedeniyle yaşamlarını yitiriyorlar. Atlanan bir diğer nokta da doğru hayvan besleme yöntemlerinin uygulanmaması oluyor. Bizim her fırsatta dile getirmeye çalıştığımız gibi buzağılar doğdukları anda bir bağışıklık sistemine sahip olmuyor. Bunu destekleyebilmek adına



“Buzağı kayıplarının yalnızca eksilen buzağı sayısı olarak değil, süt endüstrisinin ve süt hayvancılığının geleceği için bir tehdit olarak değerlendirilmedir”

belirli bir kalite standardına sahip kolostrum dediğimiz ağız sütlerini uygun miktarlarda tüketmeleri gerekiyor. Ancak ne yazık ki ülkemizde halen bazı işletmelerde kaliteli ve yeterli miktarda ağız sütü içirilmesine ilişkin yönetim süreçleri yürütülemiyor. Süt ile yapılan beslemelerde sütün pastörize edilmeden buzağılara verilmesi, süt veya mama ile yapılan beslemelerde buzağıların günlük ihtiyacının altında besleme yapılması, beslemede atık süt kullanılması günümüzde çiftliklerde en çok yapılan hatalar arasında yer alıyor. Bu durumda dış etkenlere karşı daha hassaslaşan buzağılar yine yüksek oranda diyare ve pneumonia gibi rahatsızlıklarla yaşamlarını kaybediyor. Ayrıca barınak ortamının uygun kriterleri taşımaması ve hijyen şartlarının göz ardı edilmesi, ekipman yönetimi, koruyucu hekimlik uygulamalarında yaşanan aksaklıklar da yapılan hatalar da buzağı ölümlerine sebebiyet veriyor.” dedi.



Trouw Nutrition Türkiye Bayi Kanalı Teknik Müdürü Hakan Çiftçi



Hijyen ve sanitasyon kurallarına uymak şart

Buzağı kayıplarının önüne geçebilmek adına yapılması gerekenleri paylaşan Hakan Çiftçi, "Öncelikle doğum alanlarının steril olması ve kontaminasyon riski taşımaması gerekiyor. Buzağı barınakları, olumsuz hava şartlarına karşı korunaklı ve hijyenik bir konumda bulunmalı. Doğumdan hemen sonra ilk 2 saat içerisinde buzağının bağışıklık sistemini destekleyebilmek için en az 4 litre kaliteli ağız sütü ile buzağılar beslenmeli ve 48 saat içerisinde her 8 saatte bir minimum 2 litre kaliteli ağız sütü verilmeli. Buzağıların besleme süreçleri de hijyen ve sanitasyon kurallarına uygun bir şekilde gerçekleştirilmeli. Kullanılan ekipmanların her kullanımdan sonra çok dikkatli bir şekilde temizlenmesi ve beslemede kullanılan ürünlerin hastalık etmeni içermeyen sağlıklı materyaller olduğundan emin olunması da büyük önem taşıyor. Bu noktada özellikle süt ile besleme süreci yürüten işletmelerimizin sütü buzağılarına vermeden önce mutlaka pastörize ederek, içerisinde olası hastalık etmeni patojenlerin varlığını kabul edilebilir seviyelere indirmeleri çok önemli." açıklamalarında bulundu.

LifeStart konsepti ile buzağıların genetik potansiyellerini en üst düzeye çıkarıyor

Trouw Nutrition olarak çiftliklere sundukları çözümleri paylaşan Çiftçi, sözlerini şöyle tamamladı: "Hayvanların ortalama verimliliğini artırmaya katkı sağlama hedefimizle inovatif bir çözüm olarak hayata geçirdiğimiz LifeStart konseptimiz ile buzağıların erken dönem beslenme ve üretim performansını bilimsel yöntemlerle geliştirerek genetik potansiyellerini en üst düzeye çıkarıyoruz. Sürdürülebilir hayvancılık odaklı geliştirdiğimiz LifeStart konsepti içerisinde yer alan buzağı mamaları ve yemleri, onların sağlıklı gelişebilmesinde ve yüksek verim ve performans gösterebilmesinde etkin rol oynuyor. Pastörizasyon sistemine sahip olmayan veya buzağı ihtiyacının tam olarak karşılanamadığı işletmelerimiz için yine LifeStart konsepti içerisinde geliştirdiğimiz süt ikame ürünlerimiz Sprayfo ve Milkivit gruplarını öneriyoruz. Süt veya mama ile yapılan besleme döneminin hemen ardından buzağıların gerek doku, organ gerekse rumen gelişiminin etkin bir şekilde devamlılığının sağlanmasına Golden Calf buzağı yemimiz ile altıncı aya kadar katkı sağlamaya devam ediyoruz. Farklı besleme modelleri ve işletme riskleri dikkate alınarak hayvan sağlığı ürün grubumuzda yer alan etkin çözümlerimiz de önümüzdeki aylarda portföyümüzde yer alacak."

*Kaynak: Buzağılarda Tespit Edilen Cerrahi Hastalıkların Değerlendirilmesi: 350 Olgulu Retrospektif Bir Çalışma

http://tvj.cumhuriyet.edu.tr/en/download/article-file/1594046

sağlıklı büyüsün

SPRAYFO

Sprayfo ve Milkivit markalı buzağı maması siparişlerine özel Golden Calf buzağı yemi



%7 indirim

30 Eylül 2022 tarihine kadar geçerli indirim fırsatını kaçırmayın!



- Bağışıklık sistemini güçlendirir.
- Sağlıklı sindirim sistemi sağlar.
- Rumen gelişimini destekler.
- Güçlü buzağı yemidir.

LIFESTART
SETS LIFE PERFORMANCE

dünyanın hayvan besleme uzmanı
Trouw Nutrition Türkiye
www.trouwnutrition.com.tr

trouw nutrition
a Nutreco company

MAYMUN ÇİÇEĞİ VİRÜSÜ; BULAŞMA YOLLARI, BELİRTİLERİ VE ÖNLEME YÖNTEMLERİ

ASLIHAN BARIN
KİMYAGER-
ALMER TEKNİK SERVİS

Monkeypox, maymun çiçeği virüsü enfeksiyonun neden olduğu nadir bir hastalıktır.

Monkeypox virüsü, Poxviridae ailesindeki Orthopoxvirus cinsine aittir. Orthopoxvirus cinsi ayrıca variola virüsünü (çiçek hastalığına neden olur), vaccinia virüsünü (çiçek hastalığı aşısında kullanılır) ve sığır çiçeği virüsünü içerir.

Maymun çiçeği hastalığı (monkeypox) ilk olarak Orta ve Batı Afrika'nın tropik yağmur ormanlarında ortaya çıkan ve zaman zaman diğer bölgelerde de görülen maymun çiçeği virüsünün neden olduğu hayvanlardan insanlara bulaşan bir hastalıktır. Monkeypox ilk olarak 1958'de bir araştırma için tutulan maymun kolonilerinde çiçek benzeri bir hastalığın salgınları meydana geldiğinde keşfedildi, bu nedenle adına **'maymun çiçeği'** dendi. İnsanlarda ilk maymun çiçeği vakası 1970 yılında Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde (DRC) çiçek hastalığını ortadan kaldırmak için yoğun çalışmaların olduğu bir dönemde kaydedildi. O zamandan beri, Kamerun, Orta Afrika Cumhuriyeti, Fildişi Sahili, Demokratik Kongo Cumhuriyeti, Gabon, Liberya, Nijerya, Kongo Cumhuriyeti ve Sierra Leone gibi bazı orta ve batı Afrika ülkelerindeki insanlarda maymun çiçeği bildirilmiştir. Enfeksiyonların çoğu Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde görülmüştür.

BELİRTİ VE SEMPTOMLAR

İnsanlarda, maymun çiçeği hastalığı semptomları çiçek hastalığı semptomlarına benzer ancak onlardan daha hafiftir. Monkeypox ateş, baş ağrısı, kas ağrıları ve yorgunlukla başlar. Çiçek hastalığı ve maymun çiçeği semptomları arasındaki temel fark, maymun çiçeğinin lenf düğümlerinin şişmesine (lenfadenopati) neden olurken çiçek hastalığının olmamasıdır. Maymun çiçeği için kuluçka süresi (enfeksiyondan semptomlara kadar geçen süre) genellikle 7-14 gündür ancak 5-21 gün arasında değişebilir. Ateşin ortaya çıkmasından 1 ila 3 gün sonra (bazen daha uzun) hastada, genellikle



“İnsanlarda ilk maymun çiçeği vakası 1970 yılında Demokratik Kongo Cumhuriyeti’nde (DRC) çiçek hastalığını ortadan kaldırmak için yoğun çalışmaların olduğu bir dönemde kaydedildi.”

Maymun çiçeği hastalığı (monkeypox) ilk olarak Orta ve Batı Afrika’nın tropik yağmur ormanlarında ortaya çıkan ve zaman zaman diğer bölgelerde de görülen maymun çiçeği virüsünün neden olduğu hayvanlardan insanlara bulaşan bir hastalıktır.

Monkeypox ilk olarak 1958’de bir araştırma için tutulan maymun kolonilerinde çiçek benzeri bir hastalığın salgınları meydana geldiğinde keşfedildi, bu nedenle adına ‘maymun çiçeği’ dendi.



“Afrika’da, maymun çiçeği hastalığına yakalanan her 10 kişiden birinin öldüğü tespit edilmiştir.”

yüzde başlayan ve vücudun diğer bölgelerine yayılan bir kızarıklık gelişir. Hastalık tipik olarak 2-4 hafta sürer. Afrika’da, maymun çiçeği hastalığına yakalanan her 10 kişiden birinin öldüğü tespit edilmiştir.

Enfeksiyon iki döneme ayrılabilir. Ateş, baş ağrısı, lenf düğümlerinin büyümesi, sırt ağrısı, kas ağrısı, halsizlik ile karakterize ilk dönem 0-5. gün arasındadır. Lenf düğümlerinin büyümesi bu hastalık için belirgin bir özelliktir ve kızamık, çiçek, suçiçeği ayırımında önemlidir.

Deri döküntüsü ateşten 1-3 gün sonra başlar. Döküntü, gövdeden ziyade yüz, kol ve bacaklarda daha yoğundur. Yüz (%95), avuç ve ayak tabanları (%75) etkilenir. Ayrıca ağız mukozası (%70), genital bölge (%30) ve konjonktiva (%20) etkilenir. Döküntüler önce düz tabanlı, deriden hafifçe kabarık, sonrasında içi önce berrak sonra sarımsı sıvı dolu lezyonlar şeklinde gelişir. Lezyonlar birkaç adet veya binlerce olabilir. Belirtiler 2-4 hafta içinde kendini sınırlar.

Çocuklarda şiddetli seyirli hastalık görülebilir. Bağışıklık yetmezliği olan kişilerde de ağır seyredebilir. Önceden çiçek aşısının koruyuculuğu olmasına rağmen bugün ülkelere bağlı olarak 40-50 yaş altındaki kişiler hastalığa daha duyarlıdır. Komplikasyon olarak, akciğer enfeksiyonu, sepsis, görme kaybı ve ensefalit (beyin iltihabı) görülebilir.

NASIL BULAŞIYOR?

Monkeypox, enfekte bir kişi veya hayvanla yakın temas yoluyla ya da virüs bulaşmış materyaller ile insanlara bulaşır.

Hastalık bir kişiden diğerine lezyonlar, vücut sıvıları, solunum damlacıkları, hayvan yatakları gibi kontamine eşyalarla birinden diğerine geçebilmektedir.

Damlacık yoluyla bulaşma genellikle yüz yüze uzun süreli teması gerektirir ve bu durum da sağlık çalışanlarını, hane halkını ve aktif vakaların yakın temaslılarını risk altına sokmaktadır. Kişiden kişiye bulaş zinciri son yıllarda en uzun olarak 6 kişiden 9 kişiye çıkmıştır. Bunun nedeni çiçek aşısının yapılmaması nedeniyle toplumda azalan bağışıklığa bağlı olabilir. Anneden bebeğe bulaşma, gebelik ve doğum sırasında ve sonrası yakın temasla olabilir.

Hayvandan insana bulaşma, ısırma veya tırmalama, vahşi hayvan eti hazırlama, vücut sıvıları veya lezyon materyali ile doğrudan temas veya kontamine hayvan yatakları gibi lezyon materyali ile dolaylı temas yoluyla gerçekleşebilir.

Afrika kemirgenlerinin bulaşmada rol oynadığından şüphelenilse de, maymun çiçeği hastalığının ana taşıyıcısı hala bilinmemektedir. Maymun çiçeği hastalığına neden olan virüs, doğada bir hayvandan sadece iki kez izole edilmiştir.

ÖNLEME YÖNTEMLERİ

Maymun çiçeği virüsü ile enfeksiyonu önlemek için alınabilecek bir dizi önlem vardır:

- Virüsü barındırabilecek hayvanlarla temastan kaçının (maymun çiçeğinin meydana geldiği bölgelerde hasta olan veya ölü bulunan hayvanlar dahil).
- Hasta bir hayvanla temas etmiş olan hayvan yatağı gibi herhangi bir malzemeyle temastan kaçının.
- Enfekte hastaları, enfeksiyon riski altında olabilecek kişilerden izole edin.
- Enfekte hayvanlar veya insanlarla temastan sonra el hijyeninizi sağlayın. Örneğin, ellerinizi sabun ve suyla yıkamak veya alkol bazlı el dezenfektanı kullanmak gibi.
- Hastalara bakarken kişisel koruyucu ekipman (KKD) kullanın.

Önleme yöntemi olarak biyogüvenlik önlemlerinin alınması ve uygulanması oldukça önem taşımaktadır. Covid-19 salgınında olduğu gibi bu tarz insandan insana ve hayvandan insana temas yoluyla bulaşan hastalıklarda kişisel hijyen önlemlerinin alınması ve biyogüvenlik prosedürlerinin uygulanması oldukça önemlidir.

NASYM®

İlk adımda kontrolü ele alın!





- Hızlı gelişen lokal hücresel ve lokal humoral bağışıklık[1]
- 9 günlük yaştan itibaren uygulama[2]
- Mortalite oranında azalma[1]
- Akciğer hasarında ve klinik solunum bulgularında azalma[1]
- Saçılan virus miktarında azalma[1]
- EMA ruhsatlı TEK intranazal BRSV aşısı
- Eşsiz formülasyon ile daha güçlü
- 1, 5 ve 25 dozluk formları ile esnek kullanım



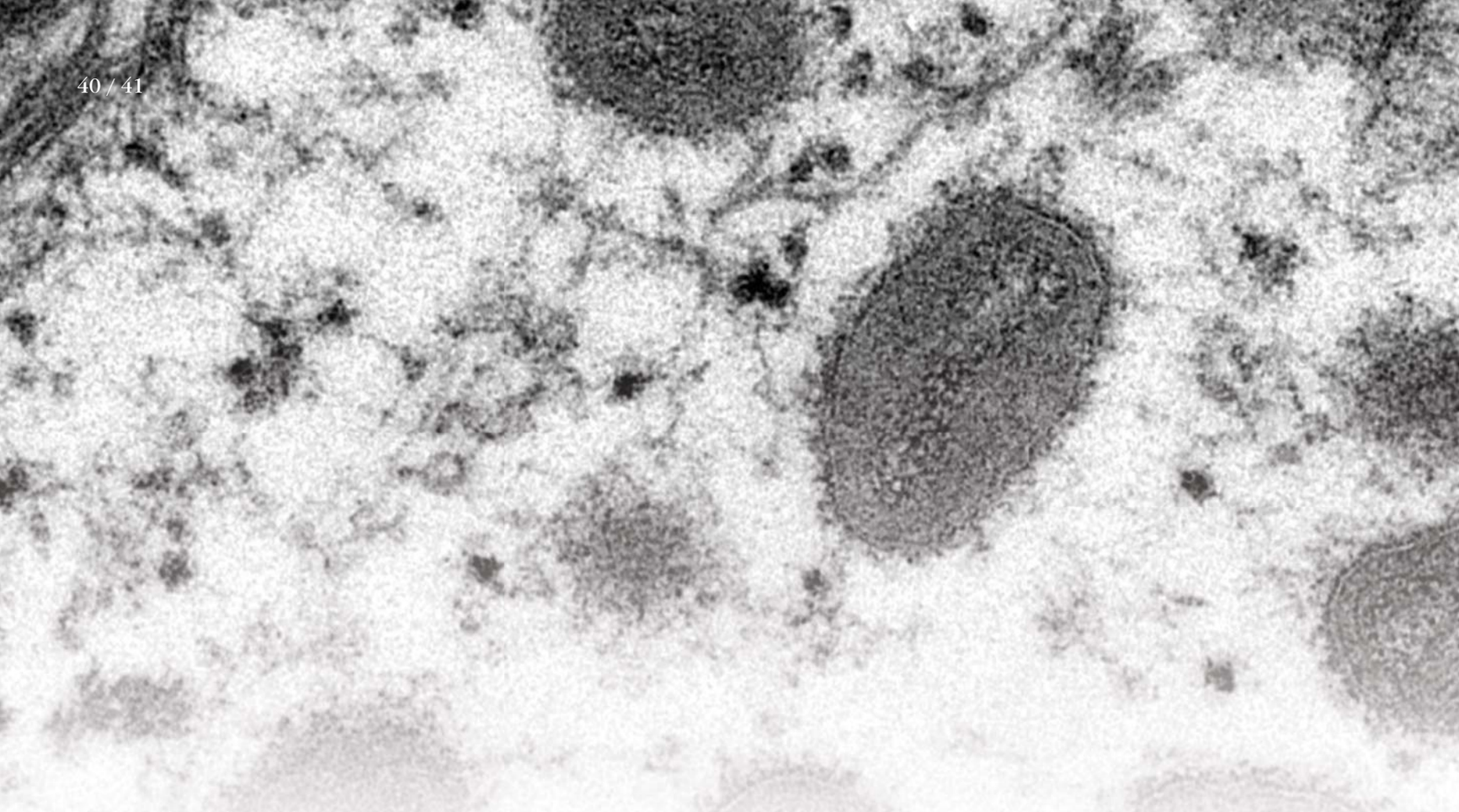
AŞI KORUR KAZANDIRIR

Referanslar: 1. Data on file / Montbrau C et al.: Efficacy of NASYM against a heterologous challenge with a virulent BRSV strain in the presence and/ or absence of MDA. Poster presented at the Bovine Respiratory Disease Symposium 2019, Denver, Colorado, US. **2.** From the SPC: 2 months after IN followed by 6 months after IM.

NASYM, Sığır Respiratorik Sinsityal Virüse karşı Atenüe Canlı Aşı İntranazal Kullanım veya Enjeksiyonluk Süspansiyon için Liyofilizat ve Çözücüsü. Sadece Hayvan Sağlığında Kullanılır. BİLEŞİMİ: Her bir doz (2ml) için: Aktif madde: Atenüe Canlı Sığır Respiratorik Sinsityal Virüsü (BRSV), Lym-56 suşu…. $10^{4.7}$–$10^{6.5}$ CCID50*. *Hücre kültürü enfeksiyöz doz %50. **KULLANIM SAHASI/ENDİKASYONLAR:** Sığırlarda, Sığır Respiratorik Sinsityal Virüsü (BRSV) enfeksiyonu kaynaklı klinik solunum sistemi enfeksiyonu semptomlarının ve virüs saçılımının azaltılması için aktif bağışıklık sağlanması. **KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:** Kullanmadan önce prospektüsü okuyunuz. **ÖZEL KLİNİK BİLGİLER VE HEDEF TÜRLER İÇİN ÖZEL UYARILAR:** Sadece sağlıklı hayvanlar aşılanmalıdır. Ürünü kendi çözücüsü dışında herhangi veteriner tıbbi ürün ile karıştırmayınız. **Gebelik, Laktasyon Döneminde Kullanım:** Veteriner tıbbi ürünün gebelik ve laktasyon döneminde kullanımına ilişkin bilgi bulunmamaktadır. **İSTENMEYEN ETKİLER:** Aşılamanın ardından yaygın olarak dışkı kıvamında hafif değişiklik görülebilir. Çok nadir olarak aşılamadan iki gün sonra buzağılarda ortalama 1,7°C vücut ısısı artışı görülebilir, bu ertesi gün tedavi edilmeden geçer. **DİĞER TIBBİ ÜRÜNLER İLE ETKİLEŞİM VE DİĞER ETKİLEŞİM ŞEKİLLERİ:** Bu ürünün bir başka veteriner tıbbi ürün ile kullanıldığında, güvenlik ve etkinliğine ilişkin bilgi bulunmamaktadır. Bu aşının başka bir veteriner tıbbi üründen önce veya sonra kullanılmasına ilişkin karar vakaya göre verilmelidir. **GIDA DEĞERİ OLAN HAYVANLARDA KALINTI UYARILARI:** Et ve sütte kalıntı arınma süresi sıfır (0) gündür. **KONTRENDİKASYONLAR:** Aktif madde veya yardımcı maddelerden herhangi birine karşı aşırı duyarlılık durumunda kullanmayınız. **MUHAFAZA ŞARTLARI VE RAF ÖMRÜ:** Liyofilizat: Soğuk zincirde (2 °C – 8 °C) depolayınız ve nakliniz. Işıktan koruyunuz. Dondurmayınız. Çözücü: 25 °C'nin altında buzdolabına koymadan muhafaza ediniz. Işıktan koruyunuz. Dondurmayınız. Satış için ambalajlanmış veteriner biyolojik ürünün raf ömrü: 24 ay. Talimatlara göre sulandırıldıktan sonra raf ömrü: Hemen kullanınız. Çözücü raf ömrü: 5 yıl **TİCARİ TAKDİM ŞEKİLLERİ:** Karton kutu içerisinde bir adet 5 dozluk Tip I cam liyofilizat şişesi ve bir adet PET şişede 10 ml çözücü. Karton kutu içerisinde bir adet 25 dozluk Tip I cam liyofilizat şişesi ve bir adet PET şişede 50 ml çözücü. Karton kutu içerisinde on adet 1 dozluk Tip I cam liyofilizat şişesi ve on adet Tip I cam şişede 2 ml çözücü. Karton kutu içerisinde on adet 5 dozluk Tip I cam liyofilizat şişesi ve karton kutu içerisinde on adet PET şişede 10 ml çözücü. Karton kutu içerisinde on adet 25 dozluk Tip I cam liyofilizat şişesi ve karton kutu içerisinde on adet PET şişede 50 ml çözücü. Tüm ambalaj boyutları satışa sunulmayabilir. **METİN ONAY TARİHİ:** 13.1.2021 **T.C. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI PAZARLAMA İZNİ TARİHİ:** 13.01.2021 **PAZARLAMA İZNİ SAHİBİNİN ADI VE ADRESİ:** HIPRA VETERİNER MÜSTAHZARLARI TİCARET. LTD. ŞTİ. Y. Dudullu Mh. Necip Fazıl Bulvarı Keyap Çarşı Sit. B 2 Blok, No:44/29 Ümraniye/İSTANBUL Tel: (216) 526 60 00 **ÜRETİCİ FİRMA VE ADRESİ:** LABORATORIOS HIPRA, S.A. Avda. la Selva 135 17170 Amer (Girona) İSPANYA. Daha geniş bilgi için firmamıza başvurunuz.

HIPRA

HIPRA TÜRKİYE
Hipra Veteriner Müstahzarları Ticaret Limited Şirketi · Yukarı Dudullu Mahallesi Necip Fazıl Bulvarı Keyap Çarşı Sitesi B2 Blok No: 44/29 · 34775 Ümraniye, İstanbul · Türkiye
Tel: (0216) 526 60 00 · Faks: (0216) 526 60 01 · turkey@hipra.com · www.hipra.com



BİYOGÜVENLİK

Biyogüvenlik, bakteri, virüs, mantar, protozoa ve parazitlerin sebep olduğu enfeksiyöz hastalıklarla, bu hastalıkların bulaşmasında rol oynayan vektörlerin (personel, ekipman, bulaşık yem, yabani hayvan, insekt ve kemiriciler) girişini önlemek için alınan tedbirlerin tümünü ifade eder.

Dünya Sağlık Örgütü biyogüvenlik tanımını şu cümleyle yapmaktadır; **"Patojen ve toksinlere istenmeden maruz kalınmasını veya bunların kazaen yayılmasını önlemek için yürürlüğe sokulan muhafaza prensipleri, teknolojileri ve uygulamaları"**. Bu ifadeden anlaşıldığı gibi biyogüvenlik; hem çalışma ortamında bulunan kişileri ve hem de çalışma alanı dışındaki tüm çevreyi korumayı amaçlamaktadır.

Biyogüvenlik, insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığı ile ilgili risklerin analizi ve yönetimi için stratejik ve entegre bir yaklaşımdır. Genel amacı, sağlık risklerini belirlenmiş kurallar çerçevesinde önlemek, kontrol etmek ve/veya yönetmektir.

Sürekli temizlik ve dezenfeksiyon işlemlerinin aksamadan yapılması ve kişisel hijyen önlemlerinin alınması oldukça önemlidir. Covid-19 salgınında olduğu gibi maymun çiçeği hastalığında da biyogüvenlik önlemleri oldukça önem teşkil etmektedir. Bu nedenle uygulanması gereken biyogüvenlik uygulamaları aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- Hasta kişiler ile temas eden yüzeylerin temizlenmesi ve dezenfeksiyonu,
- Hasta kişiler veya malzemeler ile temas eden kişilerin ellerini su ve sabun ile yıkamaları,
- Hasta kişiler veya malzemeler ile temas eden kişilerin ellerini alkol bazlı el dezenfektanları ile dezenfekte etmeleri,
- Sürekli temizlik ve dezenfeksiyon işlemlerinin aksamadan uygulanması.

Bu kapsamda hastalığın yayılmasını önlemek ve hastalığa yakalanma riskini ortadan kaldırmak için ellerin ve yüzeylerin temizlik ve dezenfeksiyonu sağlanmalı ve uygun temizlik ve dezenfeksiyon ajanları kullanılmalıdır. Bu kapsamda Covid-19 salgınında olduğu gibi alkol bazlı el dezenfektanlarının sürekli kullanımı teşvik edilmeli ve özellikle hastalıkla temas edilmesi mümkün ortamlarda dezenfeksiyon işlemlerinin ve biyogüvenlik prosedürlerinin uygulanması sağlanmalıdır. Etkili ve yeterli bir sanitasyon programı biyogüvenliğin kritik adımlarından biridir.

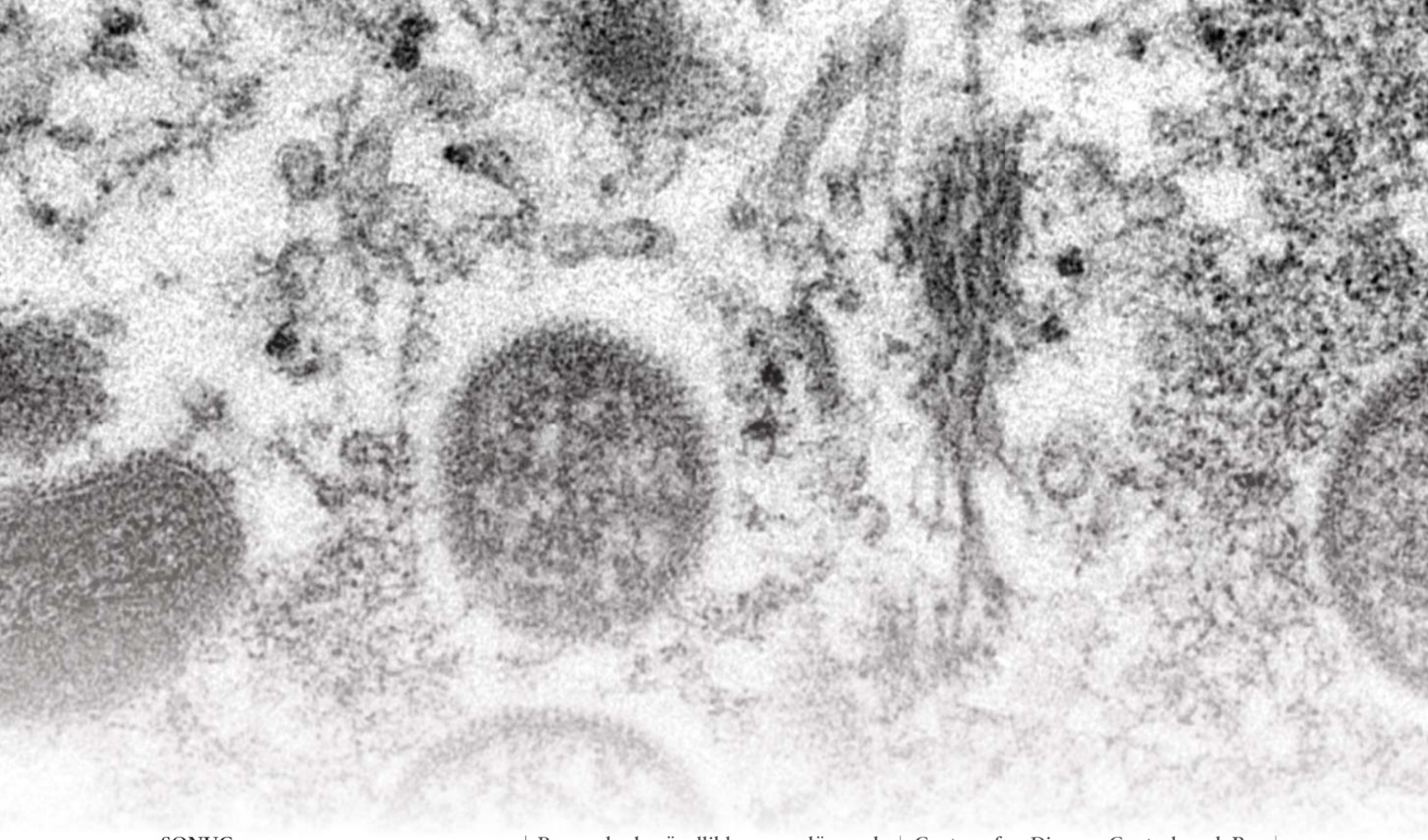
İyi bir biyogüvenlik programı için öncelikle olası hastalık etkenleri ve taşıyıcılarının kaynakları tespit edilerek bunların işletmelere girişi engellenmelidir.

Dezenfeksiyon, risk oluşturabilecek hastalık etkenlerini azaltır. Dezenfeksiyon iki aşamada yapılır. Temizlik ve uygun bir dezenfektanın kullanılması. Her zaman için ilk işlem temizlik olmalıdır. Çünkü dezenfektan uygulanacak alanların tamamen temizlenmediği durumlarda dezenfektanlar yeterince etkili olamazlar.

El hijyeni, mikroorganizmaların bulaşma risklerini azaltan tek başına çok önemli bir bireysel önlemdir. El yıkama alışkanlığı, biyogüvenliğin kalitesi ve sürdürülebilirliği için oldukça önemlidir.

TEDAVİ

Şu anda, maymun çiçeği virüsü enfeksiyonu için kanıtlanmış, güvenli bir tedavi yoktur. Maymun çiçeği salgınını kontrol etmek amacıyla çiçek hastalığı aşısı, antiviraller ve aşı immün globulini (VIG) kullanılabilir.



SONUÇ

Sürveyans yani virüs konusunda sistematik gözlemler ve yeni vakaların hızlı tanımlanması, salgının kontrol altına alınması için kritik öneme sahiptir.

Salgınları sırasında, enfekte kişilerle yakın temas, maymun çiçeği virüsü enfeksiyonu için en önemli risk faktörüdür. Maymun çiçeği virüsü enfeksiyonuna yakalandığından şüphelenilen veya bu bilginin doğrulandığı hastaların tedavisi ile bakımını yürüten ya da onlardan örnekler alan sağlık çalışanları standart enfeksiyon kontrol önlemlerini uygulamalıdır. Bireysel olarak da kişisel hijyen tedbirlerine özen gösterilmelidir.

Tüm bu bilgiler ışığında hastalığı önlemenin, bulaşının önüne geçmenin en önemli yolunun hasta kişiler ve malzemeler ile teması kesmek olduğu görülmüştür. Fakat eğer hasta biri ile veya enfekte olmuş bir malzeme ile temasımız zorunlu ise veya temas ettiğimizi fark ettiğimiz an kişisel hijyen önlemlerinin alınması oldukça kritiktir. Bu nedenle özellikle son dönemde Covid-19 salgınından sonra da günlük hayatımıza giren alkol bazlı el dezenfektanlarının kullanımı oldukça önem taşımaktadır.

El hijyeni uygulamak, enfeksiyonları önlemenin basit ama etkili bir yoludur. Ellerinizi temizlemek, antibiyotiklere dirençli ve tedavisi imkansız değilse de zor olanlar da dahil olmak üzere mikropların yayılmasını önleyebilir. Bu nedenle ellerimizi sabun ve su ile yıkamak ve sonrasında alkol bazlı bir el dezenfektanı kullanmak bu tarz hastalıların yayılmasını önlemek için oldukça basit ama önemli bir yoldur.

KAYNAKÇA

Centers for Disease Control and Prevention. “About Monkeypox”. Erişim: 25.05.2022. https://www.cdc.gov/poxvirus/monkeypox/about.html

Centers for Disease Control and Prevention. “Signs and Symptoms”. Erişim: 25.05.2022. https://www.cdc.gov/poxvirus/monkeypox/symptoms.html

Centers for Disease Control and Prevention. “Transmission”. Erişim: 25.05.2022. https://www.cdc.gov/poxvirus/monkeypox/transmission.html

Centers for Disease Control and Prevention. “Prevention”. Erişim: 25.05.2022. https://www.cdc.gov/poxvirus/monkeypox/prevention.html

Centers for Disease Control and Prevention. “Treatment”. Erişim: 25.05.2022. https://www.cdc.gov/poxvirus/monkeypox/treatment.html

Centers for Disease Control and Prevention. “Hand Hygiene in Healthcare Settings”. Erişim: 25.05.2022. https://www.cdc.gov/handhygiene/index.html

Memorial Hastanesi. “Maymun Çiçeği Virüsü Nedir? Belirtileri ve Tedavisi”. Erişim: 25.05.2022. https://www.memorial.com.tr/saglik-rehberi/maymun-cicegi-virusu-nedir-monkeypox-hakkinda-bilmeniz-gerekenler

YENİ DOĞAN BUZAĞILARI İSHAL İLE SEYREDEN HASTALIKLARDAN KORUMAK İÇİN **NELER YAPILMALIDIR?**

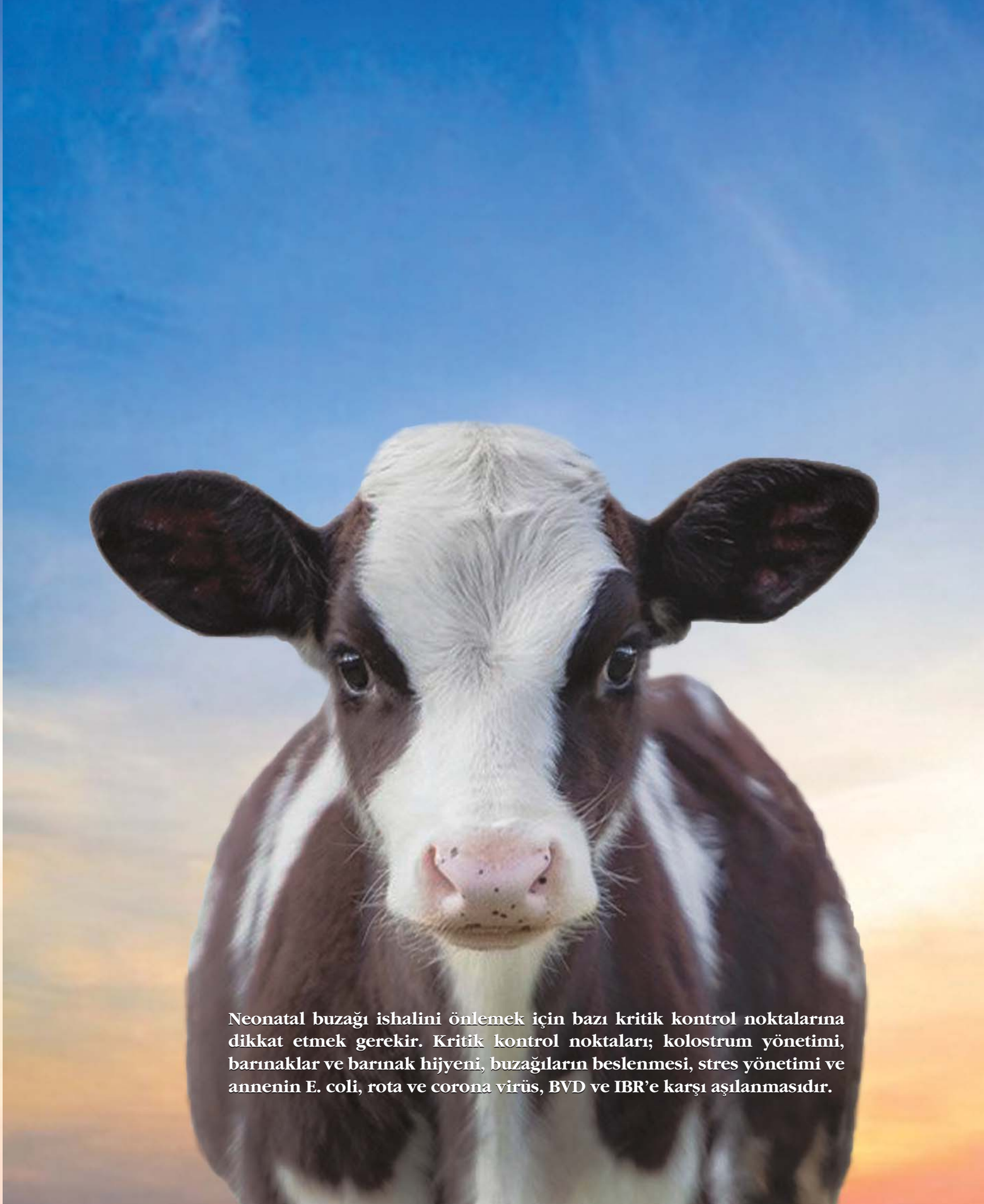
Prof.Dr. Ayhan BAŞTAN
Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi
Doğum ve Jinekoloji Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi
abastan@ankara.edu.tr

Buzağı ishallerinin nedenleri oldukça çeşitlidir. İshalin gelişimi ise çevrenin etkenle ne derece kontamine olduğuna ve buzağının bağışıklık sistemine bağlıdır.

Korumadaki en temel ilke, mümkün olduğunca buzağının patojenlerle temasını önlemek ve doğumdan hemen sonra yeterli kolostrum almasını garanti etmektir. Neonatal buzağı ishalini önlemek için bazı kritik kontrol noktalarına dikkat etmek gerekir. Kritik kontrol noktaları; kolostrum yönetimi, barınaklar ve barınak hijyeni, buzağıların beslenmesi, stres yönetimi ve annenin *E. coli*, rota ve corona virüs, BVD ve IBR'e karşı aşılanmasıdır. Bu patojenlere karşı aşılanan anneden doğan buzağılar, aşısız anneden doğan buzağılarla karşılaştırıldığında dışkılarıyla dahdaha az sayıda *C. parvum* okist'i yaymaktadır.

Yenidoğan buzağılarda ishale neden olan hastalıklar için her işletmedeki risk faktörleri değişik olabilir. Risk faktörleri belirlenerek gerekli önlemlerin alınması ile buzağı ishal insidansı önemli oranda düşecektir. Bu konuda en önemli risk faktörleri:sürü büyüklüğü, uygun olmayan doğum bölmeleri, küçük barınaklarda çok sayıda buzağının bir arada tutulması, gölgelik alanların hacimlerinin yetersiz olması, buzağı kulübeleri etrafında su birikintilerinin bulunması, kötü beslenme ve inek ile düvelerinin bir arada tutulmasıdır.

Uygun olmayan doğum bölmeleri buzağı ishalleri için önemli risk faktörüdür. Çünkü bu alanlar kısa sürede ishale



Neonatal buzağı ishalini önlemek için bazı kritik kontrol noktalarına dikkat etmek gerekir. Kritik kontrol noktaları; kolostrum yönetimi, barınaklar ve barınak hijyeni, buzağıların beslenmesi, stres yönetimi ve annenin E. coli, rota ve corona virüs, BVD ve IBR'e karşı aşılanmasıdır.



"Küçük sürülerde (40 baştan az) buzağı ishal insidensi büyük sürülere oranla daha düşüktür. O nedenle yaygın buzağı ishali görülen işletmelerde barınaklardaki hayvan sayısının azaltılması gerekir."

neden olan patojenlerce kontamine olur. Küçük sürülerde (40 baştan az) buzağı ishal insidensi büyük sürülere oranla daha düşüktür. O nedenle yaygın buzağı ishali görülen işletmelerde barınaklardaki hayvan sayısının azaltılması gerekir. Normal barınakta bir ineğe minumum 100 m^2 (ideali 200 m^2) alan düşmelidir ve alanlar temiz, kuru, sıcak, rüzgar, soğuk ve yağmurdan hayvanları koruyacak şekilde planlanmalıdır. Kirli ve ıslak alanlardaki ineklerin meme lobları ile açlık çukurlukları dışkı veya çamurla kaplıdır. Emziren ineklerde kirli meme başlarından buzağılara ishale neden olan patojenler bulaşabilir. Bu nedenle doğum ve emzirme alanlarının su drenajı iyi olmalı ve herhangi bir su birikintisi bulunmamalıdır. Doğumdan önce düve ile ineklerin ayrılması önemlidir. Bu durum düvelerin iyi beslenmesine de fırsat verir.

1. Doğum Yönetimi

Doğum döneminin yönetimi gerek buzağı gerekse inek sağlığı bakımından son derece önemlidir. Bu dönem yönetim hataları anne ve buzağı sağlığı ile verimliliğini etkiler. Örneğin doğum zamanı buzağıların strese girmesi; ölü doğum, inekteki stres ise yavru zarlarının atılmamasına neden olur.

Doğum sürecinin yönetiminde en önemli noktalardan birisi ineklerin beslenmesidir. Beslenme doğum sürecinin ilerleyişi, süt üretim miktarı, güç doğum ve buzağının büyüme oranıyla yakından ilişkilidir. Gebeliğin son 1/3'ü fötal büyümenin en hızlı olduğu dönem olup, bu dönemdeki beslenme hataları anne ve buzağı sağlığını önemli oranda etkilemektedir. Beslenme kolostrum üretim miktarı ve kalitesi ile de ilgilidir. Vücut kondüsyon skoru düşük inekler az miktarda ve düşük kalitede kolostrum üretmektedir. Ayrıca kötü beslenen ineklerden doğan buzağıların büyüme performansları zayıf, verimlilikleri düşük ve de hastalıklara duyarlılıkları fazladır.

İneklerde güç doğum da buzağı performansını olumsuz etkilemektedir. Güç doğum sonrası doğan buzağıların baş ve dilindeki konjesyon ve şişlik, buzağının kolostrum tüketimini etkilemektedir. Bu buzağılar daha az immunglobulin aldıkları için hastalıklara daha kolay yakalanmaktadır.

İneklerde güç doğum, anne ve buzağı kaynaklıdır. Büyük buzağılar doğum kanalında ilerler iken presentasyon-pozisyon hataları şekillenebilmektedir. Bu durumda baş ile bacaklar doğum kanalına girmemektedir. Ayrıca pelvis hacmi küçük hayvanlarda (özelikle etçi ırk düvelerde) güç doğum olasılığı yüksektir. Bu nedenle damızlık seçiminde bu durum da dikkate alınmalıdır. İneklerde doğum süreci yakından takip edilerek gerektiğinde yardım edilmelidir. Bu şekilde buzağı ölüm ve hastalık insidensini azaltmak mümkün olabilmektedir.

2. Çevresel Stres ve Kontaminasyon

Ağır hava koşulları (yağmur, aşırı kar, aşırı düşük veya yüksek çevre ısısı, yüksek nem) yenidoğan buzağılarda strese neden olur. Stres ise buzağıların ishal ile seyreden hastalıklara duyarlılıklarını artırır. Neonatal dönemdeki buzağılar sert hava koşullarına maruz kaldıklarında, her zaman vücut ısısının kontrolünü sağlayamayabilir. Bu durumda şekillenen hipotermi veya hipertermi, immun sistemin zayıflamasına neden olur. İnekler üzerine kötü çevre koşullarının etkisi buzağılar kadar şiddetli değildir. Oysa güç doğum veya metabolizma hastalıkları

BioBos L(6)

Sığır için İnaktif Leptospira Aşısı

BUZAĞILAR 4 HAFTALIKTAN İTİBAREN AŞILANABİLİR

- İnaktif Leptospira pomona,
- İnaktif Leptospira hardjo tip hardjo-prajitno,
- İnaktif Leptospira hardjo tip hardjo-bovis,
- İnaktif Leptospira grippotyphosa,
- İnaktif Leptospira icterohaemorrhagiae,
- İnaktif Leptospira canicola



Enfeksiyondan korunma, embriyoların ve fetüslerin enfeksiyondan korunması ve başlıca idrarla saçılımın önlenmesi amacıyla sığırın 4 haftalık olmasından itibaren leptospirozise (aşı içerisinde yer alan 6 serovar) karşı aktif immünizasyonu için kullanılır.



ETKİN MADDESİ: Bir doz aşı (2 ml) şunları içerir: İnaktif Leptospira pomona, ALR ile belirlenmiş min.16 titre*, İnaktif Leptospira hardjo tip hardjo-prajitno ALR ile belirlenmiş min.35 titre*, İnaktif Leptospira hardjo tip hardjo-bovis ALR ile belirlenmiş min.32 titre*, İnaktif Leptospira grippotyphosa ALR ile belirlenmiş min.64 titre*, İnaktif Leptospira icterohaemorrhagiae ALR ile belirlenmiş min.81 titre*, İnaktif Leptospira canicola ALR ile belirlenmiş min.35 titre* **(*)** Hedef tür üzerinde eprüvasyon testi ile etkinlik testi tamamlanan aşının serisi ile tavşanların aşılanmasından sonra aglutinasyon-lizis reaksiyonu (ALR) ile belirlenen spesifik antikorların titrelerinin geometrik ortalaması.) **Adiuvan:** Sulu alüminyum hidroksit %2 7.5 mg, **Yardımcı maddeler:** Tiyomersal 0.2 mg, Formaldehit Maks. % 0,19

GÜVENLİ KULLANIM İNAKTİF AŞI

Tüm aşılarımız inaktif aşıdır.

www.interhas.com.tr

interhas®



"Bazı hayvan sahipleri kolostrum veya süt verildikten sonra buzağının ishal olacağına inanmaktadır, oysa bu fikir doğru değildir. Kırk-50 kilogram canlı ağırlıktaki bir buzağıya sabah, öğlen ve akşam, her seferinde 2 litre kadar süt içirilmelidir."

inekler için önemli çevresel stres faktörleridir. Özellikle geçiş dönemindeki ineklerde çevresel stresi azaltacak önlemler alınması gerekir.

Kontamine çevrede doğan veya barındırılan buzağılarda sıklıkla ishale rastlanmaktadır. Çevre patojen yükünün azaltılması patojenlerle buzağının temasını azaltarak ishal şekillenmesini önemli oranda önleyecektir. Buzağılarda ishale neden olan patojenler ineklerin barsaklarında yoğun bir şekilde çoğaldığı için doğum ayrı bir hijyenik bölümde yapılmalı, buzağı anneden hemen ayrılarak en az 1 aylık yaşa kadar üstü kapalı bireysel buzağı kulübelerinde tutulmalıdır.

Kulübeler temiz, kuru ve bol altlık serilmiş olmalıdır. Buzağı beslenmesinde kullanılan ekipmanlar her kullanımdan sonra önce sıcak suyla (65^{0}C) yıkanmalı ve dezenfekte edilmelidir. Her buzağının su kovası ayrı ve temiz olmalı, içindeki su ise sık sık değiştirilmelidir. Eğer buzağı annesini emecek ise emzirmeden önce meme başları ılık su ile yıkanmalı ve kurulanmalıdır. Bu şekilde buzağının kir ve dışkı yoluyla patojen almasının önüne geçilmiş olur.

3. Buzağının Bağışıklık Sistemini Güçlendirmek

Buzağının bağışıklığı gebelik süresince ineklerin plasenta yapısı nedeniyle buzağıya antikor transferi olmadığı için doğumdan sonraki ilk birkaç saatte aldığı kolostrumun kalitesi ve miktarına bağlıdır (ideal olan doğumdan sonraki ilk 6-8 saat içinde almasıdır). Annenin immun sistemi tarafından üretilen antikorlar kolostrumda yeterli oranda bulunur ve kolostrumu emen buzağıyı yaşamın ilk günlerinde hastalıklara karşı korur.

Eğer buzağı doğru zamanda yeterli miktarda ve kalitede kolostrum almaz ise çevresel patojenlere bağlı hastalıklara duyarlı olacaktır. Bu sebeple yenidoğan bir etçi ırk buzağının 2-3, sütçü ırk bir buzağının ise 3-4 L kaliteli kolostrum içmesi mutlaka sağlanmalıdır.

Buzağıların aşırı beslenmesinden kaçınılmalıdır. İlk 7-10 günlük yaşta günlük süt alım miktarı vücut ağırlığının %10'unu geçmemelidir. Buzağılar süt ya da iyi kaliteli süt ikame mamalarıyla beslenmelidir. Düşük kalitedeki süt ikame mamalar ve aşırı besleme ishale neden olabilmektedir. Bazı hayvan sahipleri kolostrum veya süt verildikten sonra buzağının ishal olacağına inanmaktadır, oysa bu fikir doğru değildir. Kırk-50 kilogram canlı ağırlıktaki bir buzağıya sabah, öğlen ve akşam, her seferinde 2 litre kadar süt içirilmelidir. Çünkü abomazumun kapasitesi 1.5-2 L kadardır. Aşırı miktarda süt içirildiğinde, süt abomazumdan rumene geçer ve sonrasında fermantasyon bozuklukları ile ishal oluşabilir. Ayrıca buzağılara verilen süt sulandırılmamalıdır. Süt sulandırıldığı takdirde ozafagustan direkt abomazuma geçişi engellenir ve abomazumda pıhtılaşır. İshalli buzağılara da sağlıklı olanlara da aynı miktarda süt içirilmelidir.

Kolostrum normal süte oranla çok daha fazla immünolojik aktif lökositleri, yağ, protein, yağda eriyen vitaminler (retinol, tokoferol, β-karoten), suda eriyen vitaminler (niasin,


Süt ineği yemlerinde mısırın tam değerini açığa çıkarır
RONOZYME® RumiStar™, süt ineği rumenindeki etkisi gösterilmiş olan ilk yem enzimidir.
Süt ineği yemlerindeki yeni bilimsel yaklaşımla, bu innovatif yeni yem katkısı pek çok kanıtlanmış yarar sağlar:
• Mısır kullanımının verimliliğini arttırır
• Rumende nişasta ve lif kullanımını arttırır
• By-pass nişasta sindirimini düzeltir
• Süt verimini arttırır
• Yem verimliliğini arttırır
• Yemin sınırlarını genişletir
Biz değilsek, kim? Şimdi değilse, ne zaman?
BİZİMLE MÜMKÜN
www.dsm.com/anh
Bizi takip edin:
ANIMAL NUTRITION AND HEALTH
ESSENTIAL PRODUCTS
PERFORMANCE SOLUTIONS + BIOMIN®
PRECISION SERVICES
DSM
BRIGHT SCIENCE. BRIGHTER LIVING.



"Normal doğan buzağıların %18'inde demir eksikliği bulunmaktadır ve uzun süren doğumlarda bu oran daha da artmaktadır. Kolostrum normal süte kıyasla demir bakımından daha zengin olduğundan yeterli kolostrum içirilmesi son derece önemlidir."

tiamin, riboflavin, vitamin B12, pridoksal, pridoksamin, pridoksin), mineral maddeler (Ca, P, Mg, Na, Zn, K, Fe, Cu, S, Mn) ve spesifik olmayan antimikrobiyel faktörler (laktoferrin) içerir. Kolostrumun asıl görevi buzağıda antikor kökenli bağışıklığı artırmaktır. Kolostrum içinde oldukça fazla sayıda lökosit bulunmakta olup görevleri tam olarak bilinmemekle birlikte lökositlerin spesifik olmayan mitojenlere karşı lenfosit yanıtını arttırdığı düşünülmektedir.

Buzağıya verilen kolostrum kalitesi oldukça önemlidir. İnekler arasında kolostrum kalitesi birbirinden farklıdır (kolostrum kalitesi doğum sayısı, beslenme ve aşılanma durumuna göre değişir). Bu nedenle buzağıya kolostrum verilmeden önce kalitesi ölçülmelidir. Kolostrum kalitesi kolostrometre (50g IgG/L=dansite 1045) veya Brix refraktometre (50g IgG/L=Brix 21- 22) ile ölçülebilir.

Kolostrum kalitesini belirlemek için ölçüm doğumdan sonraki ilk saat içinde yapılmalıdır. Çünkü doğumdan 2 saat sonra kolostrumdaki IgG pasif difüzyon yoluyla kana geçtiği için IgG'nin kolostrumdaki miktarı azalır. Ölçüm için örnek ön sağımdan sonra alınmalıdır (ön sağımda alınan kolostrumda IgG düzeyi yüksektir).

Buzağıyı pasif transfer yetmezliğinden korumak için verilecek kolostrum içindeki IgG konsantrasyonu önemlidir. Çünkü farklı ineklerden alınan kolostrum içindeki IgG konsantrasyonu değişiktir. Hatta birçok inekte 50g IgG/L düzeyinde değildir. Üç- 4. laktasyondaki ineklerin kolostrumunun litresinde IgG düzeyi 2. laktasyondaki veya düveninkinden daha yüksektir. Yenidoğan buzağılara doğumdan hemen sonra özofageal tüple 4 lt kadar kolostrum verilmelidir (bazı buzağılar biberonla o miktardaki sütü içmek istemez).

Kolostrumun litresinde IgG düzeyi 50g olduğunda 3 lt kadar kolostrum bile pasif transfer yetmezliğini önlemek için yeterlidir. Bir buzağının doğumu izleyen 2 saat içinde kolostrumla 150-200g IgG alması pasif transfer yetmezliğini önlemek için yeterlidir. Kadınlar tarafından beslenen buzağılarda pasif tansfer yetemezliği olasılığı daha düşüktür. Çünkü kadınlar emme isteksizliği olan buzağılara karşı erkeklerden daha sabırlıdır.

Normal doğan buzağıların %18'inde demir eksikliği bulunmaktadır ve uzun süren doğumlarda bu oran daha da artmaktadır. Kolostrum normal süte kıyasla demir bakımından daha zengin olduğundan yeterli kolostrum içirilmesi son derece önemlidir. Ayrıca buzağıya doğum sonrası ilk gün bir defaya mahsus 1 gr demir kas içi verilebilir.

Buzağının hastalıklara karşı direncini arttırmanın bir başka yolu ineğin aşılanmasıdır. Bu nedenle gebe inekler kuru dönemde (başı ve son 3 haftası) *E.coli*, *rota* ve *corona virüs*, BVD ve IBR'e karşı aşılanmalıdır.

Eğer anne aşılanmamış ise buzağıya doğar doğmaz oral septisemi serumları verilmelidir.

Bromoscol®

Enjeksiyonluk Çözelti



AĞRI VE SANCI İÇİN...

Vetaş



Koyun ve keçilerin hücre içi düşmanı: *Brucella melitensis*

Koyun ve keçi yetiştiriciliği, Türkiye hayvancılığının önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Yıllık et üretiminin %32'si, süt üretiminin ise %22'si koyunlardan elde edilmektedir.

Koyun ve keçi yetiştiriciliğinin yapıldığı bölgelerdeki en önemli problem abort olgularıdır ve bu olguların çoğundan bakteriyel etkenler sorumlu tutulmaktadır. Dünyada ve Türkiye'de yapılan birçok çalışmada infeksiyöz koyun ve keçi abortlarının büyük bir çoğunluğunu brusellozis, kampilobakteriyozis, listeriozis, salmonellozis, leptospirozis, klamidiozis ve Q hummasının oluşturduğu ortaya konulmuştur.

Koyun ve keçilerde brusellozis, *B. melitensis* tarafından oluşturulur ve abort olguları özellikle gebeliğin son döneminde şekillenir. Abort ile birlikte ölü doğumlar, güçsüz ve zayıf yavru doğumları da gözlenmektedir. Koyun abortlarının önemli bir kısmından da *Campylobacter* cinsine ait türler sorumlu tutulmaktadır.

Keçiler bu infeksiyona daha dirençlidir ve abort oranı azdır. Koyun ve keçilerde abortlardan sorumlu en önemli tür *Campylobacter fetus* septik abortusun yanı sıra, infeksiyöz infertilite ve diareye yol açmaktadır. *Campylobacter jejuni* ve *C. coli* gibi termofilik kampilobakterler de koyunlarda atıklara neden olabilmektedir. (İki Farklı Koyun ve Keçi Sürüsünde Brucella ve Campylobacter Ortak Enfeksiyonu-Kafkas Üniv. Vet. Fak. Dergi-17 (Suppl A): S177-S180, 2011 DOI:10.9775/kvfd.2010.3134).

Erişkin koyunda Brucella melitensis genellikle asemptomatiktir ve yaklaşık 3 ay içinde kendi kendini sınırlar. Ancak organizma koryon villuslarına ve fetal organlara girip nekroza neden olabileceğinden düşük veya ölü doğumlar meydana gelebilir. Kürtaj genellikle üçüncü trimesterde meydana gelir, bundan sonra koyun iyileşmiş gibi görünür. Enfekte koyunların %20 'sine kadarının birden fazla kez yavru atabileceği bildirilmiştir.

Koçlar da enfekte olacak ve orşit veya pnömoni gelişebilir B. ovis'in neden olduğu hastalık, epididimisin klinik veya subklinik enfeksiyonu ile kendini gösterir. Epididimal genişlemeye ve testiküler atrofiye yol açar . Brucella ovis doğurganlığın azalmasına neden olur.

Tanıtım videosu için
QR Kodu Okutun

12 SAAT

#yenidoğanıkoru

"İlk 12 saatte yapılan koruyucu uygulamalar hayati öneme sahiptir"

Dollvet

DOLLİ-SERA

BUZAĞI, KUZU VE OĞLAK İÇİN ANTİSERUM

DOLLİ-SERA: BUZAĞI, KUZU VE OĞLAKLARIN SEPTİSEMİ, BAĞIRSAK VE SOLUNUM ENFEKSİYONLARINA KARŞI KORUMA VE HASTALARI TEDAVİ ETME AMACIYLA KULLANILAN HİPERİMMUN SERUMDUR.

www.dollvet.com.tr



BRUCELLA **TEHLİKESİNE KARŞI**
ÖNLEMLERİNİZİ ALIN!

BRUDOLL –M
Conjunctival

ENDİKASYONU	:	Koyun-keçi brucella hastalığı
HEDEF TÜRLER	:	3-6 dişi ve erkek kuzu ve oğlaklar.
BİLEŞİMİ	:	Brusella melitensis Rev 1 - 0,5-2x10^{9} CFU/doz
DOZ VE UYGULAMA YOLU	:	Koyun-Keçi: 1 Göz Damlası

Hastalık riski nedeniyle ihtiyaç duyulduğunda gebe olmayan ergin dişilere ve ergin erkeklere de uygulanır.



Brusella melitensis, keçilerde brusellozun en sık nedenidir. Brucella abortus'un keçileri doğal ve deneysel enfeksiyonlarda enfekte ettiği ve B. ovis'in de deneysel olarak keçileri enfekte ettiği gösterilmiştir.

B. melitensis ile enfekte olanlar da üçüncü trimesterde düşük yapacaktır. Sığırlarda B. abortus ile enfeksiyonlar çok az klinik belirti üretir. Organizmaların nötrofiller tarafından fagosite edildiği kısa bir septisemi olabilir ve lenf düğümlerinde sabit makrofajlar ineklerde organizma, meme üstü lenf düğümlerinde ve memelerinde ve hamile ineklerin endometrium ve plasentasında lokalize olur. Enfeksiyon, beşinci aydan sonra plasentaların kalmasıyla sonuçlanan düşüklere neden olabilir. Memenin kalıcı enfeksiyonu yaygındır ve organizmaların süte dökülmesine neden olur. Boğalarda organizma tek taraflı orşit ve epididimit ve ikincil cinsiyet organlarının tutulumuna neden olabilir. Organizmalar menide olabilir. Enfekte sürülerde topallık da klinik bir işaret olabilir.

Bruselloz tanısı, otopsi örneklerinden (özellikle fetal mide içeriği) Brucella organizmasının bakteriyel izolasyonunun yanı sıra destekleyici serolojik kanıtlarla yapılabilir. Tüp ve plaka aglütinasyontestleri, kart veya gül bengal testi, rivanol çökeltme testi, kompleman fiksasyonu, enzim bağlantılı immünosorbent testi (ELISA), polimeraz zincir reaksiyonu (PCR) ve diğerleri gibi birçok serolojik test mevcuttur.

Brucella melitensis ve Brucella abortus, bruselloza veya dalgalı ateşe, Akdeniz ateşine veya keçi sütü ateşine neden olur. Bruselloz, kontamine, pastörize edilmemiş süt veya süt ürünlerinin yutulması veya enfekte hayvanlarla deri sıyrıkları yoluyla temas yoluyla bulaşır.

Organizmanın solunması da enfeksiyona yol açabilir, ancak bu yol nadirdir. İnsan enfeksiyonları, dünyanın uygun pastörizasyondan yoksun bölgeleri dışında nadirdir. 1 ila 8 haftalık bir kuluçkadan sonra, prodromal bir yorgunluk, baş ağrısı ve miyalji dönemi başlar. Ateş yavaş yavaş başlar ve 40°C'nin üzerinde zirve yapabilir. Günlük veya aralıklı olabilir, dalgalı ateş adından sorumlu bir model. Diğer semptomlar kilo kaybı, karın ağrısı, lenfadenopati, hepatosplenomegali ve kronik monartriti içerir. Ülserler, peteşi ve eritema nodozum gibi deri tutulumu oluşabilir. Sinir sistemi hastalığı nadirdir. Ateşli ataklar bir yıl veya daha fazla sürebilir, ancak ölüm oranı düşüktür (%2'den az) ve ölüm, nadir görülen endokardit vakalarıyla ilişkilidir..

Çiftlik hayvanları veya pastörize edilmemiş süt ürünleri ile temas öyküsü, kan veya kutanöz ülserlerden organizmanın serolojisi veya kültürü ile doğrulanabilen brusellozu düşündürmelidir.

Bruselloz, dünya çapında en yaygın zoonotik enfeksiyonlardan biridir. Gerçek insidansı bilinmemektedir, çünkü tipik olarak kırsal toplulukları etkiler ve teşhis edilmesi zordur. Hastalığın sıcak noktaları Doğu Avrupa, Orta Doğu, Orta ve Güney Asya, Orta ve Güney Amerika ve Afrika'dır.

Hastalığa, Brucella cinsinin hücre içi bakterileri neden olur. İnsan hastalıklarında en önemli rol oynayan Brucella türleri *B. melitensis* (keçi, koyun, deve), *B. abortus* (sığır), *B. suis* (domuz) ve *B. canis* (köpek)'tir.

Bruselloz en yaygın olarak çiğ veya az pişmiş et ve sakatat veya işlenmemiş süt ürünleri yiyerek bulaşır. Ayrıca, enfekte hayvanlarla yakın temas bir risk oluşturur. Veteriner hekimler, hayvan bakıcıları, süt çiftçileri, mezbaha çalışanları ve laboratuvar teknisyenleri arasında önemli bir mesleki tehlikedir.

Semptomlar spesifik değildir, ateş, terleme, yorgunluk, kilo kaybı, baş ağrısı ve haftalar hatta aylarca süren eklem ağrısı ile birliktedir. Bruselloz vücudun hemen hemen her organını tutabilir.

Kesin tanı, bakterilerin kan, vücut sıvıları veya dokulardan izole edilmesini gerektirir. Kültür birkaç hafta sürebileceğinden bu zor olabilir. Endemik ortamlarda, serolojik testler genellikle mevcut tek tanı testidir ve yorumlanması zor olabilir.

Derleme: Dollvet Teknik Servisi

Elanco

Koksidiyozisi önleyerek daha kazançlı bir yol çizebilirsiniz.



- Orjinal Toltrazuril molekülü.
- Tek doz ve oral uygulama.
- Profilaksi ve tedavi amaçlı olarak kullanılır.
- Doğal bağışıklığın gelişimine katkı sağlar.
- Verim kayıplarını engelleyerek karlı hayvancılığa katkı sağlar.



Baycox® %5

Önler Korur Kazandırır

Baycox %5 Oral Süspansiyon: 1 ml beyaz, yoğunluğu 1,020-1,040 g/ml arasında akıcı olan sarımsı süspansiyon aktif madde olarak 50 mg Toltrazuril içermektedir.
Pazarlama İzni Sahibinin Adı ve Adresi: Elanco Hayvan Sağlığı Ltd. Şti. Barbaros Mah., Kardelen Sk. Palladium Tower Apt. No:2/41 Ataşehir-İstanbul Tel: 0216 687 03 37

PM-TR-22-0020

MSD Hayvan Sağlığı Genel Müdürü Burhan Hacı:

MSD Hayvan Sağlığı olarak tüm canlıların sağlığı ve refahı İçin çalışıyoruz



Geçtiğimiz yüzyılda toplumda teknolojik yenilikler, artan hareketlilik, sanayileşme, kentleşme ve küreselleşmenin getirdiği değişimler de dahil olmak üzere birçok büyük değişiklik meydana geldi. Bu yenilikler birçok yönden insan, hayvan ve çevre sağlığını geliştirdi, ancak aynı zamanda yeni sağlık sorunlarına karşı savunmasızlığımızı da artırdı. Tek Sağlık kavramı yeni olmasa da bu değişikliklerden kaynaklanan bazı yeni zorluklar nedeniyle son yıllarda ivme kazandı.

Tek Sağlık, ideal sağlık sonuçlarına ulaşmak amacıyla yerel, bölgesel, ulusal ve küresel düzeylerde çalışan kişi ve kurumların birlikte çalıştıkları, pek çok sektörü kapsayan ve ilgilendiren, çok disiplinli bir yaklaşımdır. Tek Sağlık, temel olarak; insanlar, hayvanlar ve çevrenin sağlığı ile bunların ortak ortamı arasındaki bağlantının varlığına odaklanır. Bu kapsamda, MSD geliştirdiği aşı, ilaç ve takip sistemleri ile insanların ve hayvanların sağlığını koruma, kurtarma ve iyileştirme misyonunu hayata geçiriyor.

Dünyada ve ülkemizde hem insan hem de hayvan sağlığına odaklanan az sayıda biyofarmasötik şirketten biri olmanın gücü ile çalışmalarına hızla devam ediyor.

Tek Sağlık yaklaşımıyla hayvan sağlığının sürdürülmesi ve artan gıda ihtiyacının karşılanması için çalışmalarını sürdüren MSD Hayvan Sağlığı da önemli ortak sağlık sorunlarıyla mücadele etmek için insan, hayvan ve çevre sağlığı paydaşlarıyla aktif olarak iş birliği yapmaktadır. MSD Hayvan Sağlığı, Tek Sağlık yaklaşımı kapsamında; aşılama ile hastalıklardan korunma, antibiyotik direnci ile mücadele, zoonotik hastalıklar ve vektör kaynaklı hastalıkların önlenmesi, güvenli ve sürdürülebilir gıda tedarikinin sağlanması adına sağlık çözümleri sunmaktadır.

Tek Sağlık Birlikte Gelecek

Ulusal ve küresel sağlığın korunması için gerekli ve önemli bir sağlık yaklaşımı olan Tek Sağlık ve MSD Hayvan Sağlığı'nın bu konudaki çalışmaları hakkında bilgi veren **MSD Hayvan Sağlığı Genel Müdürü Burhan Hacı**, şirketin bilim odağıyla ortak sağlık sonuçlarını iyileştirmeye adadığını belirtti. Hacı, sözlerine şöyle devam etti: "Dünya nüfusu hızla artarken gıda ve proteine olan talep de aynı ivmeyle yükseliyor. Tarım ve hayvancılık, milyarlarca insanın yeterli ve sağlıklı gıdaya ulaşması için kritik öneme sahip."

"MSD Hayvan Sağlığı olarak yılda 102 milyar dozdan fazla üretim yapan, dünyanın en büyük hayvan aşısı üreticilerinden biriyiz. Aşılarımız hayvanları hastalıklardan korurken ilaçlarımız ve tedavi çözümlerimizle hayvan sağlığını ve refahını garanti altına alıyoruz. Gıda kaynaklı enfeksiyonları (örneğin salmonella) azaltmak ve güvenli ve sürdürülebilir bir gıda arzı sağlamaya yardımcı olmak için aşılama ve diğer önleme stratejileri geliştiriyoruz. Temel önceliklerimizden bir diğeri de, izleme ve takip odaklı teknolojik çözümlerimiz ile hayvan refahı ve sağlığını geliştirmek. Bu sayede, hayvansal gıdanın çiftlikten sofraya kadar olan sürecini takip edebiliyor ve gıda güvenliği konusunda insanları bilgilendirip benzersiz veri ve bilgiler sunabiliyoruz. Sürdürülebilir bir gelecek için hayata geçirdiğimiz tüm bu çalışmaların odağında Tek Sağlık yaklaşımı bulunuyor."

"Sürdürülebilir bir gelecek için çalışıyoruz"

Tek Sağlık odağı ile hayata geçirdikleri projelerden de bahseden **MSD Hayvan Sağlığı Operasyonel Mükemmellik ve Tek Sağlık Lideri Filiz Nasiri Işık** şunları söyledi: "Vektör kaynaklı hastalıklar (VBD'ler), tüm bulaşıcı hastalıkların küresel yükünün tahmini olarak

MSD Hayvan Sağlığı Operasyonel Mükemmellik ve Tek Sağlık Lideri Filiz Nasiri Işık:

MSD, hem insan hem de hayvan sağlığı konusundaki uzmanlığı sayesinde Tek Sağlık odaklı girişimin kilit ortağıdır. Veteriner hekimler de MSD Hayvan Sağlığı'nın kilit paydaşıdır.



yüzde 17'sini oluşturmaktadır. Ayrıca insanlarda bilinen bulaşıcı hastalıkların yüzde 60'ından fazlası doğrudan veya dolaylı temas, vektörler, yiyecek ve su yoluyla ya da hayvanlardan geçebilir. Vektörel kaynaklı, bulaşıcı hastalıkların ortaya çıkmasının ve yayılmasının önlenmesi sürekli izleme ve uygun, iyi koordine edilmiş aşılama politikaları ile mümkündür. MSD Hayvan Sağlığı olarak hastalıkları önlemek için aşıların kullanılmasını savunuyoruz ve mevcut tedavilerin mümkün olduğunca uzun süre etkili kalmasını sağlamak için küresel antimikrobiyal yönetim çabalarına önemli yatırımlar yapıyoruz."

"Şirketimiz 125 yıldır sadece insanlarda ve hayvanlarda bulaşıcı hastalıkları tedavi etmek ve önlemek için ilaç ve aşıları keşfedip geliştirmekle kalmayıp, aynı zamanda bu ürünlerin sorumlu kullanımını destekleyerek antimikrobiyal direncin (AMR) ele alınmasında da lider bir rol oynamıştır."

"Örneğin, Afya programımız kapsamında hem insanların hem de hayvanların sağlığını tehdit eden kuduz hastalığını ortadan kaldırmak için 25 yıldır çalışıyoruz. Ortak bir çevreyi ve ortamı paylaşan insanlar ve köpekler için kuduzdan arınmış bir çevre sağlamak adına önemli bir ilerleme kaydettik. Bugüne kadar 3.5 milyona yakın aşı bağışladık ve 3.6 milyon çocuğa bu konuda eğitim verdik. Toplu aşılama programları da dahil olmak üzere, kuduzu önlemede sürdürülebilir çabalarında ilerleme kaydetmek ve Dünya Sağlık Örgütü'nün 2030 yılına kadar kuduz kaynaklı ölümleri sıfıra indirme hedefine katkı sunabilmek için insan, hayvan ve çevre sağlığı organizasyonları ile bir arada çalışıyoruz. Kuduz gibi insanlar, hayvanlar ve çevrenin ortak sorunlarını önlemek, tespit etmek ve bunlara müdahale etmek için yerel, ulusal ve global düzeyde multidisipliner yaklaşımlara liderlik ediyoruz."

Tek Sağlık'ta veteriner hekimler kilit paydaş

"Öte yandan, insanları ve köpekleri etkileyen Leishmaniasis'e karşı ülkemizde de dahil olmak üzere hem insan sağlığı hem de hayvan sağılığı profesyonelleri ile çalışıyoruz ve ortak mücadelenin altını çiziyoruz. Mevsim normallerindeki değişimlerin insan ve hayvan sağlığı açısından risklerini, evcil hayvanlar da dahil olmak üzere ailenin bütün üyelerinin sağlıklarını korumak için parazitlerle mücadelede tüm yıl boyunca yapılması gerekenleri vurguluyoruz."

MSD hem insan hem de hayvan sağlığına odaklanan az sayıda şirketten biridir. Bu sebeple günümüzün sağlık çözümlerine katkıda bulunmak için Tek Sağlık yaklaşımında güçlü bir ortak olarak iyi bir konuma sahiptir. Şirket, hem insan hem de hayvan sağlığı konusundaki uzmanlığı sayesinde Tek Sağlık odaklı girişimin kilit ortağıdır. Veteriner hekimler de MSD Hayvan Sağlığı'nın kilit paydaşıdır. Veteriner hekimler ve veteriner tıbbı, hayvanlarda bulaşıcı hastalıkların kontrolü, tedavisi ve nedenleri üzerine araştırmalar yoluyla Tek Sağlık konseptinde proaktif olarak görev alırlar. Şirket de veteriner hekimlere, hayvan sahiplerini ve yetiştiricilere hastalık gelişimini yönetme, evcil hayvanların ve çiftlik hayvanlarının sağlığını ve refahını optimize etme, antibiyotiklerin etkililiğini koruma ve gıda güvenliği tedarikinin devamlılığını sağlama konusunda yardımcı olmaya kararlıdır. Bilim yoluyla hayvanların sağlığını ve refahını koruma ve geliştirme amacına yönelik olarak çalışmaya ve Tek Sağlık yaklaşımına katkı sunmaya devam edecektir.



Yem Sektör Politikaları 2020-2024

TAGEM Raporu
Başkan: Dr. Hasan Gezginç
Hazırlayan: Dr. Kemalettin Taşdan
Bölüm yazarı: Erdal Erol
Rapora Görüş/Katkı veren kurumlar:
Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü
Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü
Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdür
Türkiye Yem Sanayicileri Birliği

Sektöre yönelik politikalar

5. SEKTÖRE YÖNELİK POLİTİKALAR

5.1. Mevcut Politikaların Değerlendirilmesi

Karma yem

Karma yem konusundaki mevcut politikaların değerlendirilmesinde iki ana eksen bulunmaktadır. Bunlardan birincisi hammaddelere yönelik politikalar iken diğeri yem ürünleri piyasaları ve üretimine yönelik politikalardır.

Hammaddelere yönelik politikaların başında bitkisel ürünlere yönelik üretimi desteklemeye yönelik olanlar gelmek- tedir. Mısır gibi sektörün ana hammaddeleri arasında ilk sıralarda yer alan bazı ürünlere yönelik talep, fark ödeme destekleri gibi politikalarla desteklenerek üretimi 10 yıl öncesine göre önemli miktarda artırmıştır. Ancak aynı du- rum soya gibi ürünlerde talebi karşılayacak düzeyde üretim miktarına ulaşmada etkili olamamıştır. Bunda, mısır, soya, pamuk gibi ürünlerin birbirleriyle ekim rekabeti içinde olması da etkili olmuştur. Üreticilerin, fiyat avantajı sağlaması nedeniyle mısır ekimini soya ekimine tercih ettikleri görülmektedir. Bu nedenle destekleme tutarlarının ürünlerden elde edilecek gelirlere göre şekillendirilmesi gerekmektedir. Karma yem sektörünün ihtiyacı olan bitkisel ürünlerin destekleme politikalarında ürüne yönelik farklı uygulamalar geliştirilmelidir.

Hammadde kaynaklarında dışa bağımlılığın yüksek olduğu katkı maddeleri gibi ürünlerde mevcut durumda uygulanan gümrük vergisi ithalat kotası esaslı politikalardan beklenen etki bazı dönemlerde yetersiz düzeyde kalabilmektedir. İçerisinde bulunduğumuz

BİYOEŞDEĞER



DÜNYA STANDARTLARINDA, ÇOK YAKININIZDA!



alke®

Merkez: Sahrayıcedit Mahallesi Batman Sokak Royal Plaza No:18 Kat:6 Kadıköy/İstanbul/Türkiye
Telefon: 0 216 379 56 00 - Faks: 0 216 379 55 95 E-Posta: alkenet@alkenet.com - www.alkenet.com
Daha geniş bilgi için firmamıza başvurunuz.



dönemde yaşanan döviz kurlarındaki dalgalanmalar ve uluslararası ticaret ak- saklıkları bu yetersizliğin temel kaynağı olmaktadır. Son yıllarda ithalat miktarındaki artış da her ne kadar izlenen politikaların doğrudan sonucu olmasa da bunlarla yakından ilgilidir.

İthalat kaynaklı hammaddeler sektör için vazgeçilmez niteliktedir ve ithalata bağımlılık yukarıda açıklananlarla birlikte önemli bir risk taşımaktadır. Bunlara bağlı olarak sektörün kullandığı temel ürün ve ürün gruplarında ithal ikameci politikaların geliştirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

Sektörün ürünlerine yönelik politikalarda en önemlileri arasında ürünlerin kullanım maliyetine yönelik olanlar öne çıkmaktadır. Bunlara en iyi örnek yemlerde KDV'nin sıfırlanmasıdır. Bu politikanın, yem girdisi olarak kullanılan ve KDV'si sıfırlanmış olan ürünlerde de aynı şekilde uygulanmasının etkinliği artırma potansiyeli oldukça önem- lidir. Ancak sektörde bu uygulama birlikteliği olmadığından mevcut potansiyel de kullanılamamakta ve politika hedefine tam olarak ulaşamamaktadır. Dolayısıyla sektöre yönelik politikaların belirlenmesi aşamasında, hedefleri doğrultusunda tüm potansiyel etkileri en yüksek düzeye çıkarabilecek şekilde uygulanması stratejisi çerçevesinde planlama yapılmalıdır. Bu konunun diğer bir tarafı da izleme ve değerlendirme gerekirse de müdahale etme gerekli- liğine dayalı planların oluşturulmasıdır.

Biyogüvenlik politikaları ve yasalar başta olmak üzere uygulamalarının yem sektör üzerindeki etkisi çok büyüktür. Yasa, özellikle GM ürünler ve gıda güvenliğine getirdiği kurallar ile gerekliliği olan ancak cezai hükümleri ve GD ürünlerin tescil süreçleri nedeniyle sıklıkla tartışılan bir alandır. Yasanın cezai hükümleri oldukça ağır olarak de- ğerlendirilmektedir.

Kaba yem

Kaba yem kaynakları arasında yer alan temel iki gruptan birisi olan yem bitkilerine yönelik destekler geçmişten günümüze üretimi önemli miktarlara ulaştırmakta etkili olmuştur ve bu açıdan oldukça önemli katkılar sağlamaktadır. Uygulamada ihtiyaçlar doğrultusunda yapılan değişikliklerin olumlu sonuçlar vermiş olması da yem bitkileri desteklerinin dinamik ve doğru yöntemsel yaklaşımlarla yürütüldüğünü göstermektedir. Ancak kaliteli kaba yem açığının halen devam etmesi yürütülen politikalarda etkinliğin artırılması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Meralara yönelik politikaların diğer yem politikalarından ayrı değerlendirilmesi gerekmektedir. Mevcut durumda Mera Kanunu ve bağlı yönetmelik vb. ile yönetilen meralarda mevcut sorunların çözümü ve meraların etkin yöneti- mi ile hayvancılığa yaptığı katkıyı en üst seviyeye çıkarabilmesi için Mera Yasası başta olmak üzere ilgili mevzuatın kamunun denetim otoritesini güçlendirecek ve koruyacak biçimde gözden geçirilmesi ve gerektiği ölçüde değiştiril- mesi ihtiyacı bulunmaktadır. Ayrıca alternatif ürün ve alanlar ile pazar geliştirmeye yönelik politikalarda genişleme- ye ve yeni destek ile teşvik vb. uygulamalara ihtiyaç vardır.

5.2. Uzun Dönemli Gelişme Eğilimleri

Yem piyasasına ilişkin uzun dönemli gelişme eğilimlerinde referans veriler "OECD-FAO Tarımsal Görünüm" raporuna ait veri tabanında yer almaktadır. Bu veri tabanına göre 2024'te Türkiye'nin sığır eti üretiminin 1,2 milyon tona yaklaşırken, koyun eti üretiminin 408 bin ton, beyaz et üretiminin 2,6 milyon tona ulaşması tahmin edilmek- tedir. Süt üretimi için yapılan tahmin ise 24,6 milyon tondur. 2029 için aynı rakamlar sırasıyla 1,4 milyon ton, 414 bin ton, 2,8 milyon ton ve 27,6 bin tondur. Görüldüğü gibi hayvansal üretimde gelecek dönem için önemli artışlar olması tahmin edilmektedir. Nitekim, aynı veri tabanında 2024'te yemlik buğday ihtiyacının 2 milyon tonu aşacağı, yemlik mısır ihtiyacının ise 7,5 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir (OECD-FAO, 2020).

Dollvet

ROCODOLL İLE KORUMA ÇEMBERİNİ GENİŞLET



Rocodoll, gebe inek ve düvelerin aşılanmasıyla buzağılarda E.coli, Rotavirus ve Coronavirusların neden olduğu yenidoğan diyaresine karşı pasif immünizasyon için kullanılan inaktif aşıdır.

Rocodoll, ülkemizde yaygın olarak görülen ve ishallerde en sık izole edilen **Rotavirus'un G6 - G8 ve G10** suşlarının üçünü birlikte içeren **ilk ve tek aşıdır!**



SADECE HAYVAN SAĞLIĞI İÇİN KULLANILIR

ROCODOLL

SIĞIRLARDA ROTA, CORONA VE E.COLİ ENFEKSİYONLARINA KARŞI İNAKTİF AŞI



Tahmin rakamlarının bazılarına mevcut durumda neredeyse ulaşılmış durumdadır. Tahminlerin rakamsal büyük- lüğünden çok eğilimi göstermesi temel niteliğidir. Burada da tahminlerin ortaya koyduğu eğilime dayalı olarak yem ihtiyacının artacağı nettir. Dolayısıyla desteklemeler ya da sektöre yönelik izlenecek olan diğer politikalar ile plan ve programların bu durum dikkate alınarak yapılması gerekmektedir. Yapılacak olan çalışmalarda değer zinciri yakla- şımının benimsenmesi ve etki değerleme analizlerinin yapılması ise etkinliklerini artıracaktır.

Yem üretiminde gelecek döneme ilişkin gelişme eğilimlerini gösteren diğer bilgiler plan ve programlarda yer almak- tadır. Bunlar Ek Tablo 21'te verilmiştir. Ancak bu başlık altında kısaca özetlemek yerinde olacaktır.

"Tarım ve Orman Bakanlığı Stratejik Planı" na göre "Arz açığı olan yağlı tohumlu bitkiler ve yem bitkileri üretimini artırmaya yönelik münavebe planı oluşturulacak, teknolojik alt yapı kullanarak nişasta bazlı şeker ve kristal şeker üretim ve arzının kotaya uygunluğu izlenecektir ve denetlenecektir" şeklinde bir strateji bulunmaktadır. Stratejiye ait ihtiyaç ise "Kaliteli kaba yem açığının karşılanmasına yönelik yem bitkisi yetiştiriciliğinin ve mera ıslah ve ame- najman projelerinin artırılması" dır. Hayvansal ürünlerde arz güvencesini sağlamak başka bir hedef olarak belirle- nirken yem bitkisi üretiminin mevcut hayvan varlığının ihtiyacını karşılayamaması ve tarımsal kuraklık sebebiyle kaba yem ihtiyacının ekonomik fiyatla karşılanamaması bir risk olarak belirlenmiştir. Bu hedefle ilgili ihtiyaç ise yem üretim havzalarının oluşturulmasıdır. Yem güvenilirliğini sağlamak diğer bir amaçtır. Bu amaca ait ihtiyaç "Yem güvenilirliğinin sağlanması amacıyla yemlerin üretim, işleme ve dağıtımının tüm aşamalarını gerekli resmi kontrollerin yürütülmesi" olarak belirlenmiştir. Bunlar, 2023'e kadar Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yemde iki ana gelişmeyi sağlamayı hedeflediğini ortaya koymaktadır. Kaba yem açığının kapatılması bunlardan birincisi iken di- ğeri yem güvenirliliğinin sağlanmasıdır. 11. Kalkınma Plan'ında tarıma ilişkin "Mera, yaylak ve kışlakların tespit, tahdit ve tescil işlemleri hızlandırılacak, kaliteli kaba yem üretiminin artırılması için meraların ıslahı sağlanacak ve yem bitkileri üretimi desteklenecektir" şeklinde belirlenmiş bir politika ve tedbir yer almaktadır. Yine aynı planda yemleme maliyetinin azaltılmasının ve kaba yem açığının giderilmesinin önemli olduğu vurgulanmaktadır. Bunun- la ilgili olarak da mera tespit ve tahdit çalışmalarının hızla tamamlanması, meraların yetiştiriciler tarafından etkin kullanımının sağlanması ile kaba yem üretimi ve işlenmesine yönelik altyapı desteklerine ilişkin çalışmaların devam ettiği belirtilmektedir.

2020 yılı Cumhurbaşkanlığı Programında ise karma yem fiyatlarındaki artışın doğrudan hayvansal ürün fiyatlarına yansıdığı, yem üretiminin bitkisel üretim artış hızından fazla olduğu bunun da ithalat yol açtığı, bunların engel- lenmesi için yağlı tohumlar başta olmak üzere karma yem hammaddelerinde önemli bir verimlilik ve üretim artışı yanında lojistik konusunda maliyet düşürücü yeni yatırımlara ihtiyaç bulunduğu da yer almaktadır.

Uzun dönem gelişme eğilimlerini belirleyen önemli bir çalışma da 3. Tarım Şurası'dır. Şura kapsamında birçok ko- misyonun çalışma alanında yeme ilişkin birçok sorun belirlenmiş ve çözüm önerileri getirilmiştir. Bunların bir bö- lümü yukarıda anılan belgelerdekilerle ortaktır. Ayrıca büyük bir bölümü bu çalışmanın stratejik odaklar ve ihtiyaç alanları matrisinde de yer aldığından burada tekrar üzerinde durulmamaktadır.

5.3. 2020-2024 Dönemi Politika Önerileri

2020-2024 döneminde uygulanacak politikaların neler olacağını bugünden bilmek mümkün değildir. Ancak bu po- litikalara yönelik uygulanabilir öneriler getirmek mümkündür. Burada da bu amaçla politika alan başlıkları altında çeşitli öneriler sıralanmıştır. Bunlara geçmeden önce yapılabilecek en önemli öneri diğer ürün ya da konularda oldu- ğu gibi destekleme dahil ana politikaların belirli bazında önceden belirlenmesi ve açıklanmasıdır. Örneğin, 2020- 2024 dönemi yem politikalarına ilişkin temel uygulama

Hepankton

Enjeksiyonluk Çözelti

100 mg Menbuton



Karaciğer MERCEK altında!

EastPharma

Vetaş

DEVA



ve stratejiler, dönem öncesinde açıklanmalıdır. Böylece yem sektöründe faaliyet gösteren tüm paydaşlar ilgili döneme ait üretim, ticaret, stok vb. alanlarda planlarını yapabilir, piyasa daha öngörülebilir olur.

Belirlenen temel politika alan başlıklarını ve bu alanlara ilişkin önerileri aşağıdaki şekilde belirtmek mümkündür:

1. Kaliteli kaba yem açığının kapatılması: Yem üretim havzalarının oluşturulması kaba yem açığının kapatıl- masına yönelik en önemli politika önerisidir. Diğer önemli bir öneri ise yem bitkileri tohumluğu üretiminin artırılmasına yönelik var olan teşviklerin artırılmasıdır. Ekim nöbeti sistemleri ve nadas alanlarında mevcut ve alternatif yem bitkilerinin destekleme politikalarına entegre edilmesi veya buna yönelik özel politikaların oluşturulması gerekliliği bulunmaktadır. Yem borsasının kurulması kaba yem piyasasının gelişimini sağlayacak en önemli pazar aracıdır ve bu borsanın ivedilikle kurulması gerekmektedir. Kaba yem piyasasını geliştirici diğer bir üretim ve pazarlama örgütlenmesi de yem bitkileri üretici birlikleridir. Bu birliklerin bölge bazlı kurulması ve ürün alım satımı yapmalarının sağlanması üreticilerin pazardaki etkinliğinin artırılması açısından oldukça önemlidir. Biyotik (hastalık, zaralı vb.) ve abiyotik (kuraklık, tuzluluk, iklimsel değişiklikler, soğuk ve sıcak vb.) stres şartlarına dayanıklı, yüksek verim ve kalitede yem bitkisi çeşitlerinin ıslahına ağırlık verilmesi önerilmek- tedir. Endüstriyel su atıklarının toplandığı, göl, havuz vs. gibi alanlarda kolaylıkla yetişebilen yüksek verimli yeni yem bitkisi çeşitlerinin üretilmesinin teşvik edilmesi ile bu alanların yem bitkisi üretimine kazandırılması (örneğin, duckweed) diğer bir öneridir. Su havzaları bazında ot ve tane yem kuşakları belirlenmelidir. Orman içi otlakların, yaylak ve kışlakların etkin biçimde kullanılması sağlanmalıdır.

2. Meralarda etkin üretim ve yönetim: Meralarda toplulaştırma ve ıslah çalışmalarının yapılması, teşvik edilmesi hayvansal üretimi geliştirme ve desteklemede etkinliklerini artıracaktır. Meralarda kaliteli yem elde etmek için öncelikle baklagil ve buğdaygil yem bitkilerinin (yonca, korunga, fiğler, otlak ayrığı, kılçıksız brom, tek yıllık çim gibi) üretiminin arttırılması teşvik edilmelidir. Ayrıca bu bitkilerin üretiminin arttırılmasıyla karma yem sanayii de desteklenmiş olacaktır. Meraların boş kalmasını ve amaç dışı kullanımını önlemek amacıyla göçer hayvancılık, yaylak ve kışlak hareketler disiplin altına alınmalı, uygun alanlar ve güzergahlar belirlenmeli, pay- daşların rahatça kullanımına açılmalı, şeffaf bir portal üzerinden izlenmesini sağlayacak planlama yapılmalı- dır. Mera kira bedellerinin ilgili meranın ıslahı amacıyla kullanımı sağlanmalıdır.

3. Karma yem hammaddelerinde dışa bağımlılık: Soya ve katkı maddeleri başta olmak üzere dışa açıklık ora- nının yüksek olduğu ürünlerde yurtiçi üretimin olabildiğince artırılması için desteklenmesi önemlidir. Ancak yine de bu oranın kısa dönemde en aza indirilmesi olası görünmemektedir. Bu nedenle üretimi hedefleyen desteklerle birlikte yurtiçinde veya dışında sözleşmeli üretim, ithalatı kolaylaştırıcı ve maliyet azaltıcı uygula- maların yürürlüğe konulması (sabit döviz kuru, lojistik ve stok yönetimi vb.) sağlanmalıdır.

4. Yem güvencesi ve güvenilirliği: Bu konu ihtiyaç duyulan miktar ve kalitede yeme erişimin sağlanmasını kap- samaktadır ve dışa bağımlılık, teknoloji, üretim stratejileri, Ar-Ge gibi başlıklar ile ilgilidir. Dolayısıyla bu başlıklar altında getirilen önerilerin büyük bölümü yem güvencesi ve güvenilirliğinin sağlanmasına da katkı yapacaktır.

5. Etkin destekleme politikası: Mevcut durumda yem bitkileri desteklemeleri üretimi artırmada etkili olmakla birlikte ürün kalitesini artırmaya yönelik olarak sertifikalı tohum kullanımını ve sözleşmeli üretimi teşvik eden politika uygulamalarına ihtiyaç bulunmaktadır. Karma yem üretim ve kullanımına

7. Ulusal & 3. Uluslararası

SÜRÜ SAĞLIĞI VE YÖNETİMİ KONGRESİ

7th NATIONAL & 3rd INTERNATIONAL

HERD HEALTH AND MANAGEMENT CONGRESS

Susesi Luxury Resort Otel – Antalya

20- 23 Ekim / October 2022



Çiftlik Hayvanları Hekimliği Derneği

2014

www.surusagligi2022.org



ilişkin destekleme veya diğer politika uygulamalarının yetersizliği de dikkat çekicidir. Özellikle karma yem fiyatlarının etkisi başta olmak üzere çeşitli nedenlerle kaba yemin karma yem yerine kullanımı hayvan beslemede sorunlara yol açtığı kadar ürün kalitesini olumsuz etkilemektedir. Hayvansal üretimde gereken miktarda karma yem kullanımı- nın sağlanmasını teşvik edecek yem girdi desteklerinin uygulanması oldukça etkili olabilir. Bitkisel üretimde uygulanan gübre ve mazot destekleri yem girdi destekleri için bir model olabilir. Mevcut durumda destekleme politikaları ağırlıklı olarak Tarım ve Orman Bakanlığı eli ile yürütülmektedir. Ancak son yıllarda belediyelerin de tarımsal desteklemelere yöneldiği görülmektedir. Bu durum, yerel düzeyde etkinliği yüksek desteklerin oluş- turulması sağladığı gibi desteğe erişimi de kolaylaştırmaktadır. Yem konusunda yerel yönetimlerin desteklerini artırmaları gereklidir.

6. Hayvansal üretim stratejileri: Hayvansal üretimle ilgili stratejilerin hedef, yöntem ve uygulamaları ile birlikte dönemsel olarak belirlenmesi en önemli girdisi olan yemin üretim ve ticaret stratejilerinin de dönemsel olarak planlanmasını ve uygulanmasını sağlayacaktır. Böylece yem güvencesinin sağlanması da mümkündür.

7. Yem işletmelerinin ve piyasasının gelişim stratejileri: Mevcut yem işletmelerinin gelişimi için teknoloji trans- feri ya da geliştirilmesi konusunda yatırım ve finansman destelerine ihtiyaç bulunmaktadır. Ayrıca ihtiyaç du- yulan bölgelerde yeni fabrikaların kurulabilmesi için kapasite vb. kriterlere bağlı yatırım destekleri oluşturul- malıdır. Özelikle hayvansal üretim işletmelerinin bir araya gelerek oluşturacakları üretici birliklerinin de bu desteklerden öncelikli ya da daha yüksek oranlı faydalanmaları sağlanmalıdır. Yem piyasasını gelişimini sağ- layacak önemli uygulamalar arasında yemin üretiminden satışı ve kullanımına kadar tüm alanlarında faaliyet gösterenlerin dahil olduğu entegre yönetim sisteminin kurulması ve ülkesel ya da bölgesel düzeyli yem lojistik uygulama planlarının oluşturulması da sayılabilir.

8. Mevzuat düzenlemeleri: Mera Kanunu ile ilgili güncelleme talebi sıklıkla dile getirilmektedir. Özellikle ku- rumlar arası koordinasyon ve yetki alanı ile mera hukuku güncelleme gereken alnlar olarak belirtilmektedir. Biyogüvenlik Kanunu güncelleme ihtiyacı olan başka bir mevzuatı oluşturmaktadır. Kanunun özellikle cezai hükümleri ve tescil süreçlerinin gözden geçirilmesinin gerekliliği vurgulanmaktadır. Öneri olarak da sıklıkla, EFSA tescil ve uygulamalarının Türkiye'de de kabul edilmesi getirilmektedir. KDV uygulamalarındaki farklı- lıklar da düzenlenmesi gereken başka bir mevzuat alanıdır.

9. Ar-Ge Desteklemeleri: Kaba yem başta olmak üzere yem ve hammadde açığını kapatılmasına yönelik destek programları oluşturulmalıdır. Tarımsal Araştırma Mastır Planı kapsamındaki proje destekleri ise geliştirilmeli ve bunlara daha fazla bütçe ayrılmalıdır. Buna ek olarak TÜBİTAK ve Üniversitelerle diğer kamu araştırma ku- rumlarına yönelik proje başlıkları belirlenerek çağrılara çıkılmalıdır. Bu başlıklar arasından ithal ikameci ürün geliştirme, artık ve atıkların kullanılması, yem güvenirliliği, biyoteknolojik ürün geliştirme, hayvan besleme- sinde et ve süt verimi hedefli rasyonların geliştirilmesi, böcek proteinleri gibi alternatif protein kaynaklarının oluşturulması, enzim ve diğer katkı maddelerinin üretimi ve geliştirilmesi sayılabilir. Biyotik (hastalık, zaralı vb.) ve abiyotik (kuraklık, tuzluluk, iklimsel değişiklikler, soğuk ve sıcak vb.) stres şartlarına dayanıklı, yük- sek verim ve kalitede yem bitkisi çeşitlerinin ıslahına ağırlık verilmesi Ar-Ge programlarına dahil edilmelidir. Özel sektörün finansman dahil olmak üzere Ar-Ge faaliyetlerine daha fazla katılımının sağlanması da oldukça önemlidir.

10. Diğer ülkelerde üretim ve araştırma yapılması: Afrika kıtası başta olmak üzere mümkün olan ülkelerde ta- rımsal araştırma merkezleri açılmasının ya da buralarda var olan araştırma kurumları ile ortak çalışmalar yapılmasının sağlanması önemli avantajlar sağlayabilir. Diğer ülkelerde sözleşmeli üretim yapılması kaba yem açığının kapatılması ve karma yem hammaddelerinin tedariki açısından oldukça önemlidir.

11. Yerinde üretim: Hayvansal üretimde tür ve bölge bazlı yoğunlaşmalar olmakla birlikte yem üretiminin büyük bölümü batı bölgelerde yapılmaktadır. Bu durum, yemin diğer bölgelere naklini gerektirmekte bu da maliyetin artmasına ve kayıplara neden olmaktadır. Yem üretiminin kullanım bölgelerinde ihtiyaç duyulan miktarda üre- timi bu açıdan bir gerekliliktir. Stok yönetimi dahil olmak üzere lojistik yönetim sistemlerinin uygulanması da maliyet azaltıcı ve yeme erişimi kolaylaştırıcı çözümler sunabilir. Hayvansal üretimin yoğunlaştığı bölgelerde organize hayvancılık bölgeleri ile entegre karma yem ihtisas bölgelerinin ve yem bitkileri üretim havzalarının oluşturulması hayvansal üretimi destekleyerek artmasına en yüksek düzeyde katkı sağlayacağı gibi ürün ma- liyetlerini de azaltabilecektir. Döngüsel üretim sistemlerinin bölge bazlı bu yapılar içerisinde kullanılmasının teşvik edilmesi de önemlidir.

Performans

www.performansdergileri.com

Cebinizdeyiz!!
Veteriner Hekimler için
Haber Sitesi



www.performansdergileri.com

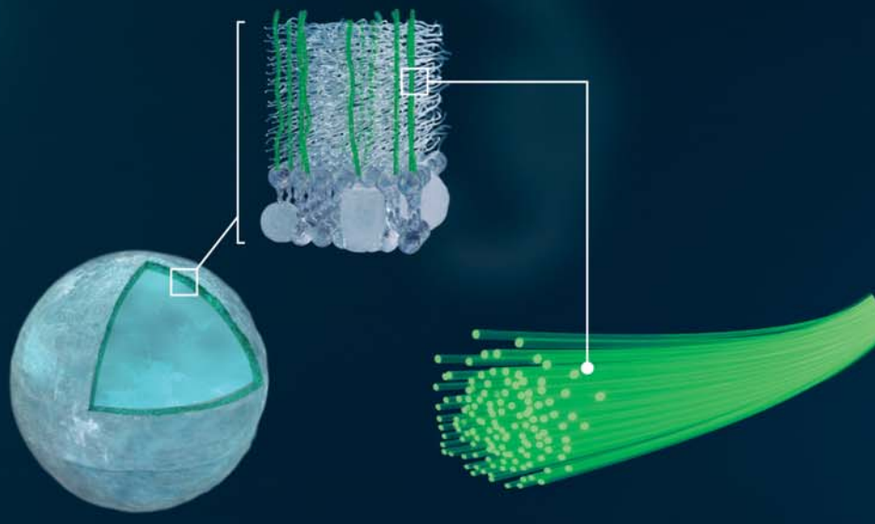
- Bir haber sitesi olarak tasarlandı
- Dergilerimizde yer almayan günlük güncel haberleri de sitemizden takip edebilirsiniz.
- Ücretsiz eleman ilanları ve alet/ekipman gibi alım-satım ilanlarınızı verebilirsiniz
- Dergilerimizi okuyup, PDF olarak indirebilirsiniz
- Cep telefon uygulamalarından cebinize indirebilirsiniz

www.performansdergileri.com

UBAC®

BAC + HIPRAMUNE® U

Strep. uberis'e karşı sub-unit aşı



STREP. UBERIS KONTROL ARTIK SİZDE

- *Strep. uberis*'e etkili ilk mastitis aşısı
- *Strep. uberis* insidansında azalma[1]
- Süt verimi kayıplarında azalma[1,2]
- Heterolog koruma[2,3]
- BAC antijeni
- HIPRAMUNE® U
- EMA* ruhsatlı

* European Medicines Agency - Avrupa İlaç Ajansı



AŞI KORUR KAZANDIRIR

Referanslar: 1. Puig et al. 2018; *Efficacy and safety under field conditions of the new vaccine UBAC against Streptococcus uberis intramammary infections in dairy cows. Poster presented at the 2018 International Bovine Mastitis Conference. NMC Milano, Italy.* **2.** Montbrau et al. 2018; *Efficacy of UBAC® vaccine against an experimental intramammary heterologous challenge in dairy heifers (clinical response and milk production). Poster presented at the 2018 International Bovine Mastitis Conference. NMC Milano, Italy.* **3.** Collado et al. 2018; *Analyzing antibodies induced by UBAC® vaccination. Poster presented at the 2018 International Bovine Mastitis Conference. NMC Milano, Italy.*

UBAC®, Enjeksiyonluk emülsiyon. Hayvan Sağlığında Kullanılır. **BİLEŞİMİ:** Bir doz (2 ml): Aktif Maddeler : *Streptococcus uberis* 5616 suşunun, Biyofilm Adezyon Bileşeninden (BAC) gelen Lipoteikoik asit (LTA) ≥ 1 RPU*, Adjuvan: Montanide ISA 907.1 mg Monofosforil Lipid A (MPLA) 1 µg, *Bağıl Potens Ünitesi (ELISA). **ENDİKASYONLAR:** Sağlıklı inek ve düvelerde aktif immunizasyonu sağlayarak; *Streptococcus uberis*'in neden olduğu klinik meme içi enfeksiyonlarının insidensini azaltmak, tek meme lobundan alınan *Streptococcus uberis* pozitif süt örneklerinde ki somatik hücre sayısını azaltmak ve *Streptococcus uberis* meme içi enfeksiyonlarının neden olduğu süt üretim kayıplarını azaltmak amacıyla kullanılır. Bağışıklık başlangıcı: ikinci doz uygulamasından yaklaşık 36 gün sonra. Bağışıklık süresi: yaklaşık olarak laktasyonun ilk 5 ayı boyunca. **KONTRENDİKASYONLAR:** Yoktur. **KULLANIM ŞEKLİ VE DOZU:** Kas içi kullanım içindir, enjeksiyon tercihen boynun farklı bölgelerine yapılır. Uygulamadan önce aşının 15-25°C arasında bir sıcaklığa ulaşması gerekmektedir. Kullanmadan önce çalkalayınız. Aşağıdaki aşı programına göre, boyun kaslarına, derin kas içi yolla, bir doz (2 ml) uygulanır: İlk doz : Beklenen doğum tarihinden en az 21 gün önce, İkinci doz : Beklenen doğum tarihinden yaklaşık 60 gün önce, Üçüncü doz : Buzağılamadan yaklaşık 15 gün sonra uygulanmalıdır. Bu programa göre aşılanmamış hayvanlarda korunma kanıtlanmamıştır. Sürü aşılamalarında bu husus dikkate alınmalıdır. **GIDA DEĞERİ OLAN HAYVANLARDA YASAL ARINMA SÜRESİ:** Et ve sütte kalıntı arınma süresi "0" günsür. **ÖZEL KLİNİK BİLGİLER VE HEDEF TÜRLER İÇİN ÖZEL UYARILAR:** Sadece sağlıklı hayvanları aşılayınız. Sürünün tamamı aşılanmalıdır. Aşılama, önemli meme sağlığı faktörlerininin tamamına (örn. sağım tekniği, kuruya çıkarma ve damızlık yönetimi, bijyen, beslenme, barınma, inek konforu, hava ve su kalitesi ile sağlık gözetimi) yön veren kompleks meme içi enfeksiyonu kontrol programı ve diğer yönetim uygulamalarının bir bileşeni olarak görülmelidir. **GEBELİK, LAKTASYON DÖNEMİNDE KULLANIM:** Gebelik ve Laktasyon döneminde kullanılabilir. **UYGULAYICININ ALMASI GEREKEN ÖNLEMLER VE HEKİMLER İÇİN ÖNERİLER:** Bu veteriner biyolojik ürün mineral yağ içerir. Kaza sonucu enjeksiyon/kendi kendine enjeksiyon, özellikle eklem veya parmağa enjekte edildiğinde şiddetli ağrı ve şişlik ile sonuçlanabilir ve nadir durumlarda tıbbi mudahale yapılmadığı takdirde etkilenen parmağın kaybıyla sonuçlanabilir. Çok düşük miktarlarda dahi kazara kendine enjeksiyon durumunda acilen tıbbi yardım alınız ve ürün prospektüsünü/etiketini hekime gösteriniz. Tıbbi muayeneden sonra, ağrı 12 saatten fazla devam ederse tekrar tıbbi yardım alınız. Düşük miktarlarda dahi yanlışlıkla enjeksiyon, istemik nekroz (doku ölümü) ve hatta parmağın kaybedilmesine yol açabilecek ciddi şişmeye neden olabilir. ACİL, uzman cerrahi yardım gerekidir ve özellikle parmak pulpası veya tendonun dahil olması durumunda enjeksiyon bölgesinin erken insizyonu ve irrigasyonu gerekebilir. **DOZ AŞIMINDA BELİRTİLER, TEDBİRLER VE ANTİDOT:** Herhangi bir bilgi mevcut değildir. **DİĞER TIBBİ ÜRÜNLER İLE ETKİLEŞİM VE DİĞER ETKİLEŞİM ŞEKİLLERİ:** Bu ürünün bir başka veteriner tıbbi ürün ile birlikte kullanıldığında, güvenlik ve etkinliğine ilişkin bilgi bulunmamaktadır. Bu aşının başka bir veteriner tıbbi üründen önce veya sonra kullanılmasına ilişkin karar vakaya göre verilmelidir **İSTENMEYEN ETKİLER:** Enjeksiyon bölgesinde çapı 5 cm'den fazla olan lokal şişlik oluşumu aşının uygulanmasından sonra çok sık görülen bir reaksiyondur. Bu şişlik, aşılamadan 17 gün sonra kaybolur veya belirgin şekilde azalır. Bununla birlikte, bazı durumlarda, şişkinlik 4 haftaya kadar devam edebilmektedir. Rektal sıcaklıkta geçici bir artış (ortalama artış 1°C'dir, ancak bazı hayvanlarda 2°C'ye kadar çıkabilir), enjeksiyondan sonraki ilk 24 saat içinde çok sık olarak meydana gelebilir. **GEÇİMSİZLİKLER:** Diğer veteriner tıbbi ürünler ile karıştırmayınız. **MUHAFAZA ŞARTLARI VE RAF ÖMRÜ:** Satış için ambalajlanmış veteriner biyolojik ürünün raf ömrü: 24 ay. Ambalajı açıldıktan sonraki raf ömrü: Hemen kullanınız. Soğuk zincirde (2°C – 8°C) depolayınız ve nakliniz. Işıktan koruyunuz. Dondurmayınız. **GENEL UYARILAR:** Çocukların göremeyeceği ve ulaşamayacağı yerlerde muhafaza ediniz. Veteriner hekim gözetiminde uygulanır. **KULLANIM SONU İMHA VE HEDEF OLMAYAN TÜRLER İÇİN UYARILAR:** Kullanılmayan veteriner tıbbi ürünler veya bu tür veteriner tıbbi ürünlerin kullanımından arta kalan atık materyaller ilgili yerel mevzuatlar doğrultusunda imha edilmelidir. **TİCARİ TAKDİM ŞEKLİ:** 3 ml'lik tip I cam şişeler. 10, 50 ve 100 ml'lik polietilen (PET) şişeler. Şişeler kauçuk tıpa ve alüminyum kapak ile kapatılır. Ambalaj boyutları: Karton Kutu içerisinde 1 dozluk (2 ml) 20 cam şişe, Karton Kutu içerisinde 5 dozluk (10 ml) 1 PET şişe, Karton Kutu içerisinde 25 dozluk (50 ml) 1 PET şişe, Karton Kutu içerisinde 50 dozluk (100 ml) 1 PET şişe. Tüm ambalaj boyutları pazarlanmayabilir. **PROSPEKTÜS ONAY TARİHİ:** 10.08.2020. **PAZARLAMA İZNİ TARİHİ:** 10.08.2020 Ayrıntılı bilgi için ürün prospektüs bilgisine bakınız. **PAZARLAMA İZNİ SAHİBİNİN ADI VE ADRESİ:** HIPRA VETERİNER MÜSTAHZARLARI TİCARET. LTD. ŞTİ. Y. Dudullu Mh. Necip Fazıl Bulvarı Keyap Çarşı Sit. B 2 Blok, No:44/29 Ümraniye/İSTANBUL Tel: (216) 526 60 00 **ÜRETİCİ FİRMA:** LABORATORIOS HIPRA, S.A. Avda la Selva, 135 - 17170 Amer (Girona) İSPANYA Daha geniş bilgi ve ürün ile ilgili geri bildirimleriniz için HIPRA TÜRKİYE'ye başvurunuz.

HIPRA

HIPRA TÜRKİYE
Hipra Veteriner Müstahzarları Ticaret Limited Şirketi · Yukarı Dudullu Mahallesi Necip Fazıl Bulvarı
Keyap Çarşı Sitesi B2 Blok No: 44/29 · 34775 Ümraniye, İstanbul · Türkiye
Tel: (0216) 526 60 00 · Faks: (0216) 526 60 01 · turkey@hipra.com · www.hipra.com